

چه قدرت شمع ظرافتی بی تند باد آفتی نفیر دخته قطعه
 بیان زندگانی کس نیافت ^{زیر شون ۱۲} + گلستان عمراد مرغزار روزگار + نوهار ^{صیغه مبالغه ۱۲} خالی از باد خزان ^{دنیا ۱۲} کس نیافت
 این شریقیست همه را چشیدنی و با محنتیست جمله را کشیدنی مرهم این خم جز صبری نیست و علاج این
 مرض جز شکلی بانی ضروری نه فر و صبری ضروریست کین در دل را بغیر از صبری و دانی ندارد
 دمنه بدین سخنان فی الحکله تسکین یافته و گفت اسی روز به درین جنوع حق بطرف نیست چه کلیله مرا
 دوستی بود مشفق و برادری ^{لای اندک و قلبی ۱۲} صاحبی که در حوادث بد و پناه می برد و در مهلت برای درویش و شفقت
 و نصیحت او استظهار دشمنی دل او خزان بود که هر نقد امر که در و دعیت نهاد می روزگار را بران و قوف
 نیفتادی و جاسوس زمان از اطلاع بران نوسید مادی در لای که آن یار مهربان سایه دولت از سر
 برگرفت و مراد گوشه کاشانه دنیا بی رفیق و همدم و مونس و محرم گذشته بیت با که گویم راز خود چون
 رازم نماند چاره سازی چون کنم چون یار و مسازم نماند پس ازین مرا از زندگانی چه لذت خوا
 بود و از سرای حیات چه سود خواهد رسید اگر نه آنست که درین محل انواع خیالات بر خاطر با خطور
 خود رازی را زار بکشته و از سنج تنهایی و عنای یکبسی باز رستمی چه درین ورطه که افتاده ام ب
 یاری و معاونت فکساری روی خلاصی نیست بیت انیدم از کوشی امید آواره میباید شد ^{جزا ۱۲}
 چاره چون از دست شد چاره میباید شدن + روزگفت اگر کلیله از چمن حیات بخارستان قفا
 افتاد نهال محبت دیگر یاران بر نجات اخلاق تازه و سرسبزست فروغ مخور گزین چمن شاخ گل پر مرده
 روی نسرين تازه هست و جبهیل تابدار + دمنه گفت راست میگوئی بقای تو تدارک هر خلله و حیا
 تو تلا فی هرز لای می تواند کرد و امر و ز تو را همان دوست و برادری که کلیله بوده است و هست و بیار و
 برادری قبول کن روز به نشاطی هر چه تمامتر پیش آمد و گفت مرا بدین عنایت رهین ساختی و لولا
 اعلامی من با وج علیین بر فرختی دل و فاد از من از عهده قدر این عنایت چه سان بیرون آید و
 نیاگستر من شکر این نعمت چگونه گزارد پس دست یکدیگر گرفته عقد برادری بستند و چنانچه رسم عهده
 باشد شرائط مضاجبت و مخالطت مقرر نمودند و دمنه گفت فلان جا از آن من و کلیله و فینه است اگر

برگیری و آنرا حاضر گردانی سعی تو بی اجر نمی خواهد بود و زیر به نشانه دمنه و فینه را بیاورد و دمنه نصیب خورشید جدا کرده آنچه
 حصه کلیله بود و بر وزنه او و التماس نمود که پیوسته بر دربارگاه ملک باشد و آنچه در باب ذکر میگردد
 معلوم فرموده او را آگاهی دهد و روز به این نکته تار و زوفات دمنه نگار داشت ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۵۰} ^{۴۵۱} ^{۴۵۲} ^{۴۵۳} ^{۴۵۴} ^{۴۵۵} ^{۴۵۶} ^{۴۵۷} ^{۴۵۸} ^{۴۵۹} ^{۴۶۰} ^{۴۶۱} ^{۴۶۲} ^{۴۶۳} ^{۴۶۴} ^{۴۶۵} ^{۴۶۶} ^{۴۶۷} ^{۴۶۸} ^{۴۶۹} ^{۴۷۰} ^{۴۷۱} ^{۴۷۲} ^{۴۷۳} ^{۴۷۴} ^{۴۷۵} ^{۴۷۶} ^{۴۷۷} ^{۴۷۸} ^{۴۷۹} ^{۴۸۰} ^{۴۸۱} ^{۴۸۲} ^{۴۸۳} ^{۴۸۴} ^{۴۸۵} ^{۴۸۶} ^{۴۸۷} ^{۴۸۸} ^{۴۸۹} ^{۴۹۰} ^{۴۹۱} ^{۴۹۲} ^{۴۹۳} ^{۴۹۴} ^{۴۹۵} ^{۴۹۶} ^{۴۹۷} ^{۴۹۸} ^{۴۹۹} ^{۵۰۰} ^{۵۰۱} ^{۵۰۲} ^{۵۰۳} ^{۵۰۴} ^{۵۰۵} ^{۵۰۶} ^{۵۰۷} ^{۵۰۸} ^{۵۰۹} ^{۵۱۰} ^{۵۱۱} ^{۵۱۲} ^{۵۱۳} ^{۵۱۴} ^{۵۱۵} ^{۵۱۶} ^{۵۱۷} ^{۵۱۸} ^{۵۱۹} ^{۵۲۰} ^{۵۲۱} ^{۵۲۲} ^{۵۲۳} ^{۵۲۴} ^{۵۲۵} ^{۵۲۶} ^{۵۲۷} ^{۵۲۸} ^{۵۲۹} ^{۵۳۰} ^{۵۳۱} ^{۵۳۲} ^{۵۳۳} ^{۵۳۴} ^{۵۳۵} ^{۵۳۶} ^{۵۳۷} ^{۵۳۸} ^{۵۳۹} ^{۵۴۰} ^{۵۴۱} ^{۵۴۲} ^{۵۴۳} ^{۵۴۴} ^{۵۴۵} ^{۵۴۶} ^{۵۴۷} ^{۵۴۸} ^{۵۴۹} ^{۵۵۰} ^{۵۵۱} ^{۵۵۲} ^{۵۵۳} ^{۵۵۴} ^{۵۵۵} ^{۵۵۶} ^{۵۵۷} ^{۵۵۸} ^{۵۵۹} ^{۵۶۰} ^{۵۶۱} ^{۵۶۲} ^{۵۶۳} ^{۵۶۴} ^{۵۶۵} ^{۵۶۶} ^{۵۶۷} ^{۵۶۸} ^{۵۶۹} ^{۵۷۰} ^{۵۷۱} ^{۵۷۲} ^{۵۷۳} ^{۵۷۴} ^{۵۷۵} ^{۵۷۶} ^{۵۷۷} ^{۵۷۸} ^{۵۷۹} ^{۵۸۰} ^{۵۸۱} ^{۵۸۲} ^{۵۸۳} ^{۵۸۴} ^{۵۸۵} ^{۵۸۶} ^{۵۸۷} ^{۵۸۸} ^{۵۸۹} ^{۵۹۰} ^{۵۹۱} ^{۵۹۲} ^{۵۹۳} ^{۵۹۴} ^{۵۹۵} ^{۵۹۶} ^{۵۹۷} ^{۵۹۸} ^{۵۹۹} ^{۶۰۰} ^{۶۰۱} ^{۶۰۲} ^{۶۰۳} ^{۶۰۴} ^{۶۰۵} ^{۶۰۶} ^{۶۰۷} ^{۶۰۸} ^{۶۰۹} ^{۶۱۰} ^{۶۱۱} ^{۶۱۲} ^{۶۱۳} ^{۶۱۴} ^{۶۱۵} ^{۶۱۶} ^{۶۱۷} ^{۶۱۸} ^{۶۱۹} ^{۶۲۰} ^{۶۲۱} ^{۶۲۲} ^{۶۲۳} ^{۶۲۴} ^{۶۲۵} ^{۶۲۶} ^{۶۲۷} ^{۶۲۸} ^{۶۲۹} ^{۶۳۰} ^{۶۳۱} ^{۶۳۲} ^{۶۳۳} ^{۶۳۴} ^{۶۳۵} ^{۶۳۶} ^{۶۳۷} ^{۶۳۸} ^{۶۳۹} ^{۶۴۰} ^{۶۴۱} ^{۶۴۲} ^{۶۴۳} ^{۶۴۴} ^{۶۴۵} ^{۶۴۶} ^{۶۴۷} ^{۶۴۸} ^{۶۴۹} ^{۶۵۰} ^{۶۵۱} ^{۶۵۲} ^{۶۵۳} ^{۶۵۴} ^{۶۵۵} ^{۶۵۶} ^{۶۵۷} ^{۶۵۸} ^{۶۵۹} ^{۶۶۰} ^{۶۶۱} ^{۶۶۲} ^{۶۶۳} ^{۶۶۴} ^{۶۶۵} ^{۶۶۶} ^{۶۶۷} ^{۶۶۸} ^{۶۶۹} ^{۶۷۰} ^{۶۷۱} ^{۶۷۲} ^{۶۷۳} ^{۶۷۴} ^{۶۷۵} ^{۶۷۶} ^{۶۷۷} ^{۶۷۸} ^{۶۷۹} ^{۶۸۰} ^{۶۸۱} ^{۶۸۲} ^{۶۸۳} ^{۶۸۴} ^{۶۸۵} ^{۶۸۶} ^{۶۸۷} ^{۶۸۸} ^{۶۸۹} ^{۶۹۰} ^{۶۹۱} ^{۶۹۲} ^{۶۹۳} ^{۶۹۴} ^{۶۹۵} ^{۶۹۶} ^{۶۹۷} ^{۶۹۸} ^{۶۹۹} ^{۷۰۰} ^{۷۰۱} ^{۷۰۲} ^{۷۰۳} ^{۷۰۴} ^{۷۰۵} ^{۷۰۶} ^{۷۰۷} ^{۷۰۸} ^{۷۰۹} ^{۷۱۰} ^{۷۱۱} ^{۷۱۲} ^{۷۱۳} ^{۷۱۴} ^{۷۱۵} ^{۷۱۶} ^{۷۱۷} ^{۷۱۸} ^{۷۱۹} ^{۷۲۰} ^{۷۲۱} ^{۷۲۲} ^{۷۲۳} ^{۷۲۴} ^{۷۲۵} ^{۷۲۶} ^{۷۲۷} ^{۷۲۸} ^{۷۲۹} ^{۷۳۰} ^{۷۳۱} ^{۷۳۲} ^{۷۳۳} ^{۷۳۴} ^{۷۳۵} ^{۷۳۶} ^{۷۳۷} ^{۷۳۸} ^{۷۳۹} ^{۷۴۰} ^{۷۴۱} ^{۷۴۲} ^{۷۴۳} ^{۷۴۴} ^{۷۴۵} ^{۷۴۶} ^{۷۴۷} ^{۷۴۸} ^{۷۴۹} ^{۷۵۰} ^{۷۵۱} ^{۷۵۲} ^{۷۵۳} ^{۷۵۴} ^{۷۵۵} ^{۷۵۶} ^{۷۵۷} ^{۷۵۸} ^{۷۵۹} ^{۷۶۰} ^{۷۶۱} ^{۷۶۲} ^{۷۶۳} ^{۷۶۴} ^{۷۶۵} ^{۷۶۶} ^{۷۶۷} ^{۷۶۸} ^{۷۶۹} ^{۷۷۰} ^{۷۷۱} ^{۷۷۲} ^{۷۷۳} ^{۷۷۴} ^{۷۷۵} ^{۷۷۶} ^{۷۷۷} ^{۷۷۸} ^{۷۷۹} ^{۷۸۰} ^{۷۸۱} ^{۷۸۲} ^{۷۸۳} ^{۷۸۴} ^{۷۸۵} ^{۷۸۶} ^{۷۸۷} ^{۷۸۸} ^{۷۸۹} ^{۷۹۰} ^{۷۹۱} ^{۷۹۲} ^{۷۹۳} ^{۷۹۴} ^{۷۹۵} ^{۷۹۶} ^{۷۹۷} ^{۷۹۸} ^{۷۹۹} ^{۸۰۰} ^{۸۰۱} ^{۸۰۲} ^{۸۰۳} ^{۸۰۴} ^{۸۰۵} ^{۸۰۶} ^{۸۰۷} ^{۸۰۸} ^{۸۰۹} ^{۸۱۰} ^{۸۱۱} ^{۸۱۲} ^{۸۱۳} ^{۸۱۴} ^{۸۱۵} ^{۸۱۶} ^{۸۱۷} ^{۸۱۸} ^{۸۱۹} ^{۸۲۰} ^{۸۲۱} ^{۸۲۲} ^{۸۲۳} ^{۸۲۴} ^{۸۲۵} ^{۸۲۶} ^{۸۲۷} ^{۸۲۸} ^{۸۲۹} ^{۸۳۰} ^{۸۳۱} ^{۸۳۲} ^{۸۳۳} ^{۸۳۴} ^{۸۳۵} ^{۸۳۶} ^{۸۳۷} ^{۸۳۸} ^{۸۳۹} ^{۸۴۰} ^{۸۴۱} ^{۸۴۲} ^{۸۴۳} ^{۸۴۴} ^{۸۴۵} ^{۸۴۶} ^{۸۴۷} ^{۸۴۸} ^{۸۴۹} ^{۸۵۰} ^{۸۵۱} ^{۸۵۲} ^{۸۵۳} ^{۸۵۴} ^{۸۵۵} ^{۸۵۶} ^{۸۵۷} ^{۸۵۸} ^{۸۵۹} ^{۸۶۰} ^{۸۶۱} ^{۸۶۲} ^{۸۶۳} ^{۸۶۴} ^{۸۶۵} ^{۸۶۶} ^{۸۶۷} ^{۸۶۸} ^{۸۶۹} ^{۸۷۰} ^{۸۷۱} ^{۸۷۲} ^{۸۷۳} ^{۸۷۴} ^{۸۷۵} ^{۸۷۶} ^{۸۷۷} ^{۸۷۸} ^{۸۷۹} ^{۸۸۰} ^{۸۸۱} ^{۸۸۲} ^{۸۸۳} ^{۸۸۴} ^{۸۸۵} ^{۸۸۶} ^{۸۸۷} ^{۸۸۸} ^{۸۸۹} ^{۸۹۰} ^{۸۹۱} ^{۸۹۲} ^{۸۹۳} ^{۸۹۴} ^{۸۹۵} ^{۸۹۶} ^{۸۹۷} ^{۸۹۸} ^{۸۹۹} ^{۹۰۰} ^{۹۰۱} ^{۹۰۲} ^{۹۰۳} ^{۹۰۴} ^{۹۰۵} ^{۹۰۶} ^{۹۰۷} ^{۹۰۸} ^{۹۰۹} ^{۹۱۰} ^{۹۱۱} ^{۹۱۲} ^{۹۱۳} ^{۹۱۴} ^{۹۱۵} ^{۹۱۶} ^{۹۱۷} ^{۹۱۸} ^{۹۱۹} ^{۹۲۰} ^{۹۲۱} ^{۹۲۲} ^{۹۲۳} ^{۹۲۴} ^{۹۲۵} ^{۹۲۶} ^{۹۲۷} ^{۹۲۸} ^{۹۲۹} ^{۹۳۰} ^{۹۳۱} ^{۹۳۲} ^{۹۳۳} ^{۹۳۴} ^{۹۳۵} ^{۹۳۶} ^{۹۳۷} ^{۹۳۸} ^{۹۳۹} ^{۹۴۰} ^{۹۴۱} ^{۹۴۲} ^{۹۴۳} ^{۹۴۴} ^{۹۴۵} ^{۹۴۶} ^{۹۴۷} ^{۹۴۸} ^{۹۴۹} ^{۹۵۰} ^{۹۵۱} ^{۹۵۲} ^{۹۵۳} ^{۹۵۴} ^{۹۵۵} ^{۹۵۶} ^{۹۵۷} ^{۹۵۸} ^{۹۵۹} ^{۹۶۰} ^{۹۶۱} ^{۹۶۲} ^{۹۶۳} ^{۹۶۴} ^{۹۶۵} ^{۹۶۶} ^{۹۶۷} ^{۹۶۸} ^{۹۶۹} ^{۹۷۰} ^{۹۷۱} ^{۹۷۲} ^{۹۷۳} ^{۹۷۴} ^{۹۷۵} ^{۹۷۶} ^{۹۷۷} ^{۹۷۸} ^{۹۷۹} ^{۹۸۰} ^{۹۸۱} ^{۹۸۲} ^{۹۸۳} ^{۹۸۴} ^{۹۸۵} ^{۹۸۶} ^{۹۸۷} ^{۹۸۸} ^{۹۸۹} ^{۹۹۰} ^{۹۹۱} ^{۹۹۲} ^{۹۹۳} ^{۹۹۴} ^{۹۹۵} ^{۹۹۶} ^{۹۹۷} ^{۹۹۸} ^{۹۹۹} ^{۱۰۰۰} ^{۱۰۰۱} ^{۱۰۰۲} ^{۱۰۰۳} ^{۱۰۰۴} ^{۱۰۰۵} ^{۱۰۰۶} ^{۱۰۰۷} ^{۱۰۰۸} ^{۱۰۰۹} ^{۱۰۱۰} ^{۱۰۱۱} ^{۱۰۱۲} ^{۱۰۱۳} ^{۱۰۱۴} ^{۱۰۱۵} ^{۱۰۱۶} ^{۱۰۱۷} ^{۱۰۱۸} ^{۱۰۱۹} ^{۱۰۲۰} ^{۱۰۲۱} ^{۱۰۲۲} ^{۱۰۲۳} ^{۱۰۲۴} ^{۱۰۲۵} ^{۱۰۲۶} ^{۱۰۲۷} ^{۱۰۲۸} ^{۱۰۲۹} ^{۱۰۳۰} ^{۱۰۳۱}

و دولت برافراختن و صحت زبان آواری و آواز و بلاغت سخن گشتری تو بدین جو اها و پذیر
 که گفتی و عذرهای معقول که تقریر نمودی در افواه خاص عام افتد و اهل زبان را کفایت و جلالت تو
 معلوم است و همه بفضل و فهم تو شهادت باقامت میسر سازند تو نیز با عقل خود رجوع فرامی و بحقیقت این
 نکته و اناشو که مرگ با نیکنمایی بهتر از حیات در بدنامی است ^{لایه ادانی شهادت میسر سازند} مردن کس به نیک فرجامی بهتر از زنده
 بدنامی و دمنه گفت قاضی را بگمان خود مظنه دیگران بی حجتی روشن و دلیله ظاهر حکم نشاید کرد و از
 فحوائی آن بعضی الظن ثم در بنای گذشت و اگر شمار نیز این شبهه افتاده است و طبع بر گناه من قرار گرفته
 آخر من در کار خود بهتر دانم و یقین خود را برای شک دیگران پوشیدن نه بطریق فتوی درست است
 و نه بقاعده تقوی مستحسن با وجود آنکه شما بجز دگمانی که گردا در خون شتر سببی بوده ایم گفتگوی میکنید
 و اعتقاد در حق من فاسد ساخته آید پس اگر من در خون خود بی سببی سعی نمایم و بموجبی بقتل راضی شوم
 بجهت تاویل معذور باشم و از عهده خطاب لا تلقوا بایکم الی التهلكه چگونه بیرون آیم و من یقین انسته
 که هیچ ذات را بر من آن حق نیست که ذات مرست پس آنچه در حق کتر کسی آنرا جاز نشود و از روی
 مروت بر آن رخصت ننمایم در باب خود چگونه رو ادارم بیت من اگر خویش را نمی شایم و دیگری را
 چه سان بکار آیم و آهی قاضی ازین سخن در گذر اگر نصیحت است به ازین باید و اگر نصیحت است اولی
 آنکه از قاضی بنظر نیاید چه سخن قضات حکم باشد و از خطا و سهو و سهل و لغو در آن احتراز نمودن
 لازم بود و نادر تر آنکه تو همیشه راست گو و عادل بودی از ضعف طالع و کجاست حال من درین جا
 طریق احتیاط بر طرف نهادی و ظن خود و گمان ارباب غرض دیده رستی را بر مد غفلت مبتلا ساختی
 قطعه طرب سر دل هر کس از تو معمور است چرا غم دل مهید و ازین باشی و گله چه تو نشکفته است و بهار جان
 روا بود که همه خار خار من باشی و قضات محکمه و اهل که قبالة هنر و پر تو بوقیع حکام ایشان مسجل است
 فتوی بر اینگونه داده اند که تقدیر شهادت که بسبب یقین آراسته نباشد و در دار الضرب قبول مقبول و تمام
 عیار نیست و هر که گواهی دهد در کاری که بر آن وقوف ندارد و بدو آن رسد که بدان باز دار رسیده قاضی
 پرسید چگونه بوده است آن حکایت دمنه گفت آورده اند که مزبانی بود بزرگی معروف و بشرف ذات حسن

آواز و بلاغت سخن گشتری تو بدین جو اها و پذیر
 که گفتی و عذرهای معقول که تقریر نمودی در افواه خاص عام افتد و اهل زبان را کفایت و جلالت تو
 معلوم است و همه بفضل و فهم تو شهادت باقامت میسر سازند تو نیز با عقل خود رجوع فرامی و بحقیقت این
 نکته و اناشو که مرگ با نیکنمایی بهتر از حیات در بدنامی است ^{لایه ادانی شهادت میسر سازند} مردن کس به نیک فرجامی بهتر از زنده
 بدنامی و دمنه گفت قاضی را بگمان خود مظنه دیگران بی حجتی روشن و دلیله ظاهر حکم نشاید کرد و از
 فحوائی آن بعضی الظن ثم در بنای گذشت و اگر شمار نیز این شبهه افتاده است و طبع بر گناه من قرار گرفته
 آخر من در کار خود بهتر دانم و یقین خود را برای شک دیگران پوشیدن نه بطریق فتوی درست است
 و نه بقاعده تقوی مستحسن با وجود آنکه شما بجز دگمانی که گردا در خون شتر سببی بوده ایم گفتگوی میکنید
 و اعتقاد در حق من فاسد ساخته آید پس اگر من در خون خود بی سببی سعی نمایم و بموجبی بقتل راضی شوم
 بجهت تاویل معذور باشم و از عهده خطاب لا تلقوا بایکم الی التهلكه چگونه بیرون آیم و من یقین انسته
 که هیچ ذات را بر من آن حق نیست که ذات مرست پس آنچه در حق کتر کسی آنرا جاز نشود و از روی
 مروت بر آن رخصت ننمایم در باب خود چگونه رو ادارم بیت من اگر خویش را نمی شایم و دیگری را
 چه سان بکار آیم و آهی قاضی ازین سخن در گذر اگر نصیحت است به ازین باید و اگر نصیحت است اولی
 آنکه از قاضی بنظر نیاید چه سخن قضات حکم باشد و از خطا و سهو و سهل و لغو در آن احتراز نمودن
 لازم بود و نادر تر آنکه تو همیشه راست گو و عادل بودی از ضعف طالع و کجاست حال من درین جا
 طریق احتیاط بر طرف نهادی و ظن خود و گمان ارباب غرض دیده رستی را بر مد غفلت مبتلا ساختی
 قطعه طرب سر دل هر کس از تو معمور است چرا غم دل مهید و ازین باشی و گله چه تو نشکفته است و بهار جان
 روا بود که همه خار خار من باشی و قضات محکمه و اهل که قبالة هنر و پر تو بوقیع حکام ایشان مسجل است
 فتوی بر اینگونه داده اند که تقدیر شهادت که بسبب یقین آراسته نباشد و در دار الضرب قبول مقبول و تمام
 عیار نیست و هر که گواهی دهد در کاری که بر آن وقوف ندارد و بدو آن رسد که بدان باز دار رسیده قاضی
 پرسید چگونه بوده است آن حکایت دمنه گفت آورده اند که مزبانی بود بزرگی معروف و بشرف ذات حسن

پوشیده و ششون ۱۲

[illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

پایت و شایع موقوفه دوشان
 هم پشت و کردی بودن و رضای دیگری را بر رضای خود تقدیم نمودن بر همین گفت قطعه ای خسر زمانه
 که از روی عدلت پسند فراز گنبد خضر نهاده با دالمق سپهر آرام کز ظفر صدداغ جبین مژده خور
 نهاده بد آنکه نزد خردمندان کامل الذات و مهنوران ستوده صفات بیج نقدی گرانمایه تر از وجود
 بوستان مخلص و بیج درجه بلند پایه تر از حصول یاران خالص نیست بهیت زانکه در آفاق
 زبرنا و سر بیج کس از یار ندارد و گزیر و مهر آئینه جمعی که سکه محبت ایشان در دال ضرب اخلاص سکینه
 وفاداری آرائش یافته و نهال موفقت شان در روضه ختصاص بر شمع کجبتی و رضا جوئی پرورش
 پذیرفته راحت روح و مد فیض و فتح اند و فائده دوشان بسیار و منفعت ایشان بیشمار است از جمله
 آنکه در ایام دولت مد و موا و محبت و معاشرت باشند و در زبان نکبت طریقه معاونت و وظیفه همای
 و مظاهر تسلوک دارند قطعه یار بدست آر که بسن بکس است بهر که مراد را بجهان یار نیست زمین
 همه نعمت که درین عالم است بهیچ بهر یار وفادار نیست و از جمله حکایات که در باب یاران یل
 و دوشان هم پشت بر صفات تواریخ ثبت کرده اند حکایت نازغ و موش و کبوتر و سنگ پشت و آه و بقاء
 شکر روشن و قصه شیرین است رای پرسید که چگونه بوده است آن حکایت بر همین گفت آوردند
 که در حاجت کشته موضع دلپذیر و مرغزاری بی نظیر بود چنانچه روی زمینش از کثرت از بار مانند
 صحن آسمان آراسته بودی و از عکس یاحین عطر بریش پراغ چون دود طاوس نمودی منشوی
 و هر سو چشمه چون آب حیوان و چراغ لاله هر جانب فروزان و بنفشه رشته و سنبل و مید و نسیم صبح حبیب
 گل دریده و شقائق بر یک پا ایستاده و چو بر شاخ زمر و جام باده و سبب آنکه در آن مرغزار شکا رسای
 بوده صیادان آنجا آمد و شد بیشتر کردند و پیوسته حبت صید و خوش و قید طیور دام میل
 گستر دندی و در حوالی آن بیشه زاغی بر درختی بزرگ آشیانه گرفته بود و از صفات اوراق آن بنال
 مکنه حب الوطن من الایمان مطالعه کرده و بر بالای درخت نشسته زیر و بالای مگر سیت
 و بر است و چپ نظر افکند ناگاه صیادی دید که دمی برگردن و تو برده بر پشت و عصای
 در دست تعجیل هر چه تمامتر روی بدان درخت نهاده می آید زاغ بر سید و باخود گفت قطع

باب شریف موفقت و نشان
با اضطراب در آمدند و هر یک از ایشان در خلاصی خود کوشیده پروبال میزدند مطوقه گفت ای یاران
شما هر یک در نجات خود سعی مینمایید و از خلاصی دیگر همدان تغافل می ورزید ع دین چنین باشد شرط
یارانست و در مذہب محبت فتوی آنست که استخلاص یاران را از خلاص خود مهم تر دانند چنانکه گویند
وقتی در رفیق با یکدیگر کشتی نشسته بودند ناگاہ در نزدیکی ساحل آن کشتی بشکست و هر دو در آب
افتادند ملائی از کناره ریاض خود در آب افکند و عزم کرد که یکی از ایشان را بگیرد و هر کدام که میل کردی فریاد
بر آوردی و گفتی ببت که ای پیراندرین گرداب تشویر مرا بگذار و دست یار من بگیر و اگر شمار قوت
آن نیست که حیات یار را بر زندگانی خود ترجیح نماید و نجات او را از رستگاری خود و بهتر شمرد باری
همه بطریق معاونت و موفقت قوتی کنی تا باشد که برکت این وفاق و اتفاق دام از جایی برگرفته
و با همه نهائی یا بهیم کبوتران فرمان بجا آورده همه در قوت متفق شدند و بدان حلیت دام را برکنده
سر خود گرفتند صیاد با وجود این حال بر پی ایشان میدوید و با میداد آنکه آخر در مانند و بختند و دید
در هوا و وحته میرفت تراغ باخ و اندیشه کرد که مدتها می میدید باید تا چنین صورت عجیب از کتم عدم لغیر حد و جواب
و من از مثل این واقعه امن مستیم اولی آنکه بر اثر ایشان شتافته معلوم کنم که عاقبت کار ایشان بچایه انجام
و آن تجربه را ذخیره روزگار خود ساخته در وقت احتیاج بکار برم فرود بر تجربه روزگار هر و بگیرد که
به دفع حوادث ترا بکار آید تراغ در پی ایشان پرواز کرد و مطوقه با قوم خود و دام را برداشته می پرید صیاد
حریص شوخ چشم دیده و ایشان گماشته راه می پیوسته مطوقه چون دید که هنوز صیاد در پی ایشان است قوت
طامع در حرکت آمده او را بر آن میدار و که از پائین ایشان از بدست نیارد و کوبایان کرد و گفت این شنبه در
بجای تمام که قصد باریست و در پی قتل مانشته و تا از چشم او ناپدید نشویم دل از بازگیر و صواب است که
بسوی آبادانها میل کنیم و بجانب باغها و درختها پرواز نمایم تا نظر او از ما منقطع شود و نوید و خجالت زده باز گردد
کبوتران بر طبق اشارت او راه یافتند و از جانب دشت و صحرا بطرف عمارات شتافتند صیاد چون ایشان
را ندید بجهت تمام باز گردید و تراغ همچنان میرفت تا کیفیت خلاصی ایشان معلوم کند و آنرا برای دفع همان
واقعه و علاج همان حادثه ذخیره سازد اما بهضمون السعید من عبط بغیر کار کرده باشد قطعه عاقل آنست که در

من اندر من حقی ثابت است و مرا ازین سبب که در پیشانم برایشان حق لازم و بعدا که ایشان از عهد
حق من بیرون آمده اند و بکارگری و معاونت ایشان از دست صیاد بسته ام مرا نیز از عهد و لازم
حق گزاری بیرون باید و شترالطیشوائی با دایم رسانید و هر بادشاه که آسائش خود طلبد و رعیت
را بسته بند محنت بگذارد و بی بر نیاید که شرب عشرتش تیره و دید و دوستش خیره گردد و رعیت نیاساید اندر
دیار تو کس به چو آسائش خویش خواهی و پس به نوح گفت پادشاه در میان رعیت به ثواب جان است
در سبب و به ثواب دست در بدن پس ملاحظه حال او ادلی باشد چه اگر دل اصلاح است از فساد اعضا چندان
مضرته نرسد و عیاذا بالله اگر دل بزبان آید سلاستی اجزای هیچ سود ندارد و رعیت چاکران کم اگر شوند چه غم
از سرش مباد و موی کم به مطوقه گفت میترسم که اگر کشادن عقد با من آغاز کنی طول شومی بعضی
یار آن من در بند مانند و چون من بسته باشم هر چند طلال تو کمال رسیده باشد جانب من فرو نخواهی گشت
و از ضمیر خود در اقبال نجات من رخصت نخواهی یافت و نیز در هنگام بلا با یکدیگر شرکت داشته ایم و در وقت
خلاص فراغت نیز موافقت نمودن محض مروت خواهد بود و شومی گزشتی یا کسی اشارت که بود و اندر
غم و شادیت یار و دوست که در شادی و غم نیست دوست به زوچه شومی شاد که غم خود هم دوست
موش گفت عادت اهل کرم نیست و عقیده ارباب فتوت همین بدین محصلت ستوده و سیرت پسندیده
حققا و خلاص بدوستی تو صفاتی تر گردد و عطا در عایا بر کرم و جو اندر می تو بهیزاید رعیت دوستی را
چنین کسی باید که از کار بسته بکشاید پس زیر یک بجدی تمام و رغبتی مالا کلام بندهای مار را زابرید
در آخر همه گردن مطوقه را از طوق بلا خلاص داد که بوتران او را وداع کرده این و مطمئن باشیانه خود باز گشتند و
موش بسو راخ فروشد چون زاغ و شکاری موش و بریدن بندها مشاهد کرد بدوستی و همدی او غمت
نمود و مصداقت و موافقت او را غنیمت شگرف دانست و با خود گفت من از ان قضیه که بوتران را
افتاد ایمن نتوانم بود و لاجرم از دوستی چنین کسیکه در وقت بلا و شکاری نماید ستغنی نتوانم گشت شومی
مشرق و مغرب همه پر همدست است و یک از انگونه که میباید کم است و یار غرض جو فرادان بود و هر که
کشدار تو یاران بود پس زاغ آهسته بدر سو راخ موش آمد و آواز داد موش پرسید که کیست
موش گفت نمایم ۱۲

که منظر تمام است
پیر من در تبار توانایی
مطوقه بنود ۱۲
اول بنود ۱۲
در از گذرد ۱۲
در دوزخ تیره بخاری را
گویند که در پیش چشم پدید
آید ۱۲
بسم الله انسان به سواد و جود
موش که در پیش چشم پدید
آید ۱۲
پادشاه مباد ۱۲
از کشیدن تیر بجای عقود
در بعضی نسخ ۱۲
از یاران دیده شد ۱۲
که بیان بیانی ۱۲
ناله ای حسن ۱۲
در خفا بپوشید ۱۲
مخوف جابج و در دست
بودش که نیست در
تندال فاسیان شایع
و بهت ۱۲
و فتح هانی و سکون اکثر
و فایضه نیکی و زیاده لطیف
و سواد ۱۲
دوستی و اتحاد ۱۲

هر دو سایه بر هم بنزدید من با تو نشینم و در آن حالت نیز + ارباب خرد تمام بر من خندند + تراغ گفت بجز الله
 که عداوت من با تو در اصل فطرت نبوده و اگر اینجای جنس مرا با تو دشمنی عارضی است آنند دل من با
 از غیاب مخالفت مبراست و مرآت خاطر با تو کاس اشعه مهر و محبت میا بر آنند چون قاعده من القلب
 لای القلب روزنه مقرر است امید و ارم که دل بی غل آن یار عزیز بر صدق خلوص من اتناست
 شهادت نماید تو میپندار که ولبرز دلت آگه نیست + موسی گفت مبالغه از حد میگذرانی و مرا بدستی
 تکلیف مینمائی و اگر در آن تکلف کنی و تو نیز خود را بران داری یکن که باندک سببی سر رشته محبت گسسته
 خود بهمان عادت اصلی و عداوت جمعی باز گردی چنانچه آب هر چند مدتی مدید در موضعی بماند و در آن
 و طعم آن متغیر گردد هنوز خاصیت او باقی باشد چون بر آتش ریخته انداز گشتن آن عاجز نیاید و مصاحبت
 دشمن چون مازجت مارفعی اعتماد را نشاید و موافقت با اعدا چون مخالفت با الیگاب تیز خنک از آتش
 نیز و وحکا گفته اند بقول دشمن فرقیه نباید شد اگر چه دعوی مودت کند و سخن او غره نباید گشت هر چند
 در سباب مخالفت مبالغه نماید میباید امیدوستی نوز دشمنان کن + چنان بود که طلب کردن
 گل از گلخن + و هر که بدشمن اعتماد کرده تیرات او مغرور گردد و فسون افسانه او را بگوش رضا استماع کند
 او را همان پیش آید که آن شتر سوار را پیش آمد تراغ پرسید که چگونه بوده است آن حکایت
 موسی گفت آورده اند که شتر سوار سی در اثنای سفر بموضع رسید که آنجا کاروانیان آتش
 کرده بودند و بعد از رفتن ایشان مروج باو آن آتش را تحریک اوه در مقام اشتغال آورده بودند
 شترها از حبه بر هر طرف از اطراف بیابان و در میانه افتاده و در هر گوشه صحرای زاری پدید آمده
 و در میان آتشی ماری عظیم و افی بزرگ مانده و در مانده هیچ جانب آه نمی یافت و از هیچ سو و خلاصی
 نداشت نزدیک بود که چون ماهی بر تابه بریان شود و چون کباب کباب بر آتش اندیده ز سر مار خوشچکان گردد
 چون آن سوار را بدید متعافانه نموده گفت بیست چه شود گر بکرم مرجمه فرمائی + گره از کار فرو بسته ما
 بکشتانی سوار روی بود خداترس و مهربان چون زاری را شنید و اضطراب بیچارگی او بدید با خود اندیشه کرد
 که اگر چه ما بر دشمن اوسیان است اما حالا در مانده و حیران است هیچ به از آن نیست که بر دشمنی و زور

اینجا شتر سوار در ضرر اعتماد بر دشمن ابی موسی
 که با تو فطرت نبوده و اگر اینجای جنس مرا با تو دشمنی عارضی است آنند دل من با
 از غیاب مخالفت مبراست و مرآت خاطر با تو کاس اشعه مهر و محبت میا بر آنند چون قاعده من القلب
 لای القلب روزنه مقرر است امید و ارم که دل بی غل آن یار عزیز بر صدق خلوص من اتناست
 شهادت نماید تو میپندار که ولبرز دلت آگه نیست + موسی گفت مبالغه از حد میگذرانی و مرا بدستی
 تکلیف مینمائی و اگر در آن تکلف کنی و تو نیز خود را بران داری یکن که باندک سببی سر رشته محبت گسسته
 خود بهمان عادت اصلی و عداوت جمعی باز گردی چنانچه آب هر چند مدتی مدید در موضعی بماند و در آن
 و طعم آن متغیر گردد هنوز خاصیت او باقی باشد چون بر آتش ریخته انداز گشتن آن عاجز نیاید و مصاحبت
 دشمن چون مازجت مارفعی اعتماد را نشاید و موافقت با اعدا چون مخالفت با الیگاب تیز خنک از آتش
 نیز و وحکا گفته اند بقول دشمن فرقیه نباید شد اگر چه دعوی مودت کند و سخن او غره نباید گشت هر چند
 در سباب مخالفت مبالغه نماید میباید امیدوستی نوز دشمنان کن + چنان بود که طلب کردن
 گل از گلخن + و هر که بدشمن اعتماد کرده تیرات او مغرور گردد و فسون افسانه او را بگوش رضا استماع کند
 او را همان پیش آید که آن شتر سوار را پیش آمد تراغ پرسید که چگونه بوده است آن حکایت
 موسی گفت آورده اند که شتر سوار سی در اثنای سفر بموضع رسید که آنجا کاروانیان آتش
 کرده بودند و بعد از رفتن ایشان مروج باو آن آتش را تحریک اوه در مقام اشتغال آورده بودند
 شترها از حبه بر هر طرف از اطراف بیابان و در میانه افتاده و در هر گوشه صحرای زاری پدید آمده
 و در میان آتشی ماری عظیم و افی بزرگ مانده و در مانده هیچ جانب آه نمی یافت و از هیچ سو و خلاصی
 نداشت نزدیک بود که چون ماهی بر تابه بریان شود و چون کباب کباب بر آتش اندیده ز سر مار خوشچکان گردد
 چون آن سوار را بدید متعافانه نموده گفت بیست چه شود گر بکرم مرجمه فرمائی + گره از کار فرو بسته ما
 بکشتانی سوار روی بود خداترس و مهربان چون زاری را شنید و اضطراب بیچارگی او بدید با خود اندیشه کرد
 که اگر چه ما بر دشمن اوسیان است اما حالا در مانده و حیران است هیچ به از آن نیست که بر دشمنی و زور

در میان آتشی ماری عظیم و افی بزرگ مانده و در مانده هیچ جانب آه نمی یافت و از هیچ سو و خلاصی نداشت نزدیک بود که چون ماهی بر تابه بریان شود و چون کباب کباب بر آتش اندیده ز سر مار خوشچکان گردد

م شد و سخن مخفف خواند درین صورت اطلاق این جمله هر گاه معنی که مذکور شد درست میشود و الا برای معنی اخیر که معنی در قصیده آورده است قباح است و خواهد شد شتر سوار

ثابت گردانی و بروفق و عوی خود گواه بگذرانی که بدین نوع مکافات کردن عادت آدمیان است من
 چشم ترا بجان خریداری نمایم و بهلاکت خود رضی گردم باز نگاه کرد و از دور گامی پیش نهاد و در صحرا
 می چید گفت بیا تا حقیقت این صورت از روی پرسم نسین ^{همچو عذر در بیان میارم} روضه شترسوار هر دو نزدیک گامی پیش نهاد
 زبان بکشد که اسی گامی پیش جزای نیکی چیست گفت اگر بذهب آدمیان می پرسی سزای نیکی بدی است
 از نیکی من مدتی نزدیک کی از ایشان بودم هر سال بچه زودی و خانه وی از شیر و روغن بر ساختنی و بنای
 که جذائی و اساس معیشت او برین بود چون پیر شدم و از لادن بازماندم ترک تعدی من گرفت و مرا از خانه
 بیرون کرده سر صحرای او بعد از آنکه مدتی در صحرای پریدیم و پی کار بر او دل گردیدم اندک فزیدی برین ظاهر شد
 ویر و ز صاحب من اینجا گذر کرد و من بنظر او فرو نمودم تصایبی آورد و مرا بدو فروخت و امر و مرا بدار السلطان
 می برد و داعیه کشتن من از اندام مکافات آن همه نیکی که تقریر کردم این بود حال من نیست
 یاران با که گویم حال خود را گرفت اینک شنیدی چشم را زودتر آماده باش شترسوار گفت در شتر
 بیایک گواه حکم نکنند گواهی دیگر بگذران و هر چه خواهی بجا آر تا در رنگارنگی و خستی بنظر در آمد گفت
 بیا تا از آن دخت پرسم پس اتفاق بیاید ^{اداکن بر مظلوم} درخت آمدند از دور رسید که مکافات نیکی چه باشد گفت
 بذهب آدمیان جزای نیکی بدی باشد و یادش منفعت مضرت و دلیل برین آنکه من درختی ام
 درین بیابان رسته و خدمت آینه در و رنده را بر پای استاده چون آدمی زود گرامزه ماند از
 بیابان بر آید ساعتی و رسایه من بیا ساید و زبانی استراحت فرماید آنگاه چون دیده بکشد گوید فلان شاخ
 رسته بر لایق است و فلان دصله برای بیل مناسب موافق از تنه او چندین تخمه خوب توان برید و
 از آن چند در زیبا توان ساخت و اگر آرد یا شتر داشته باشد از شاخ و تنه من آنچه بپسندد خوش آید بر ندو
 میسرنند و با آنکه از من راحت یافته اند این همه محنت من بپسندند فرو من در اندیشه که چون بر سر او پای کنم
 دوران غم که چنان برکنندم از بنیاد و مار گرفت اینک و گواه گذرانیده شد اکنون تن درده که ترا زخم زخم فرو
 گفت جان بغایت عزیز است و تا مقدور دل ز ستاع زندگانی بر کندن دشوار اگر یک تن دیگر درین قضیه
 گواهی دهد بی مضائقه بدین بلاتن داده بقضای حق رضی شوم و از عجایب اتفاقات این بود که روضه شترسوار

دو روز در صحرای بیابان
 گامی پیش نهاد و در صحرا
 می چید گفت بیا تا حقیقت
 این صورت از روی پرسم
 نسین روضه شترسوار
 هر دو نزدیک گامی پیش
 نهاد زبان بکشد که اسی
 گامی پیش جزای نیکی
 چیست گفت اگر بذهب
 آدمیان می پرسی سزای
 نیکی بدی است از نیکی
 من مدتی نزدیک کی از
 ایشان بودم هر سال
 بچه زودی و خانه وی
 از شیر و روغن بر
 ساختنی و بنای که
 جذائی و اساس
 معیشت او برین بود
 چون پیر شدم و از
 لادن بازماندم ترک
 تعدی من گرفت و
 مرا از خانه بیرون
 کرده سر صحرای او
 بعد از آنکه مدتی
 در صحرای پریدیم
 و پی کار بر او دل
 گردیدم اندک فزیدی
 برین ظاهر شد ویر
 و ز صاحب من اینجا
 گذر کرد و من بنظر
 او فرو نمودم تصایبی
 آورد و مرا بدو فروخت
 و امر و مرا بدار
 السلطان می برد و
 داعیه کشتن من از
 اندام مکافات آن
 همه نیکی که تقریر
 کردم این بود حال
 من نیست یاران با
 که گویم حال خود
 را گرفت اینک شنیدی
 چشم را زودتر
 آماده باش شترسوار
 گفت در شتر بیایک
 گواه حکم نکنند
 گواهی دیگر بگذران
 و هر چه خواهی بجا
 آر تا در رنگارنگی
 و خستی بنظر در
 آمد گفت بیا تا
 از آن دخت پرسم
 پس اتفاق بیاید
 درخت آمدند از دور
 رسید که مکافات
 نیکی چه باشد گفت
 بذهب آدمیان
 جزای نیکی بدی
 باشد و یادش
 منفعت مضرت و
 دلیل برین آنکه
 من درختی ام درین
 بیابان رسته و
 خدمت آینه در و
 رنده را بر پای
 استاده چون آدمی
 زود گرامزه ماند
 از بیابان بر آید
 ساعتی و رسایه
 من بیا ساید و
 زبانی استراحت
 فرماید آنگاه
 چون دیده بکشد
 گوید فلان شاخ
 رسته بر لایق
 است و فلان دصله
 برای بیل مناسب
 موافق از تنه او
 چندین تخمه خوب
 توان برید و از آن
 چند در زیبا توان
 ساخت و اگر آرد
 یا شتر داشته
 باشد از شاخ و
 تنه من آنچه
 بپسندد خوش
 آید بر ندو میسرنند
 و با آنکه از من
 راحت یافته اند
 این همه محنت
 من بپسندند
 فرو من در اندیشه
 که چون بر سر
 او پای کنم دوران
 غم که چنان
 برکنندم از بنیاد
 و مار گرفت
 اینک و گواه
 گذرانیده شد
 اکنون تن درده
 که ترا زخم
 زخم فرو گفت
 جان بغایت
 عزیز است و تا
 مقدور دل ز
 ستاع زندگانی
 بر کندن دشوار
 اگر یک تن
 دیگر درین
 قضیه گواهی
 دهد بی
 مضائقه بدین
 بلاتن داده
 بقضای حق
 رضی شوم و
 از عجایب
 اتفاقات این
 بود که روضه
 شترسوار

استاده در حال ایشان نظاره میکرد و مقالات ایشان را بگوش هوش استماع می نمود و اگر گفت اینک
از آن رویه پرس تا چه جواب میگوید پیش از آنکه سوار از وی سوال کند رویه بانگ بر موزد که نمیدانی
سکافات نیکی بدی باشد تو در حق این مارچه نیکی کرده که مستحق پاداش عقوبت شده جوان صورت
حال باز از رویه گشت تو مردی عاقل مینمائی سخن خلاف حراست گویی بیست عاقل کی روایا شد
سخنهای خطا گفتن + نرید مرد و انار خلاف ماجر گفتن + مار گفت رست میگوید و اینک تو برده که
بدان از آتش بیرون آورده بر فترک بسته دارد رویه بر آفت که چگونه این سخن باور توان کرد که ماری
بدین بزرگی در تو برده بدین خردی گنجد مار گفت اگر تصدیق نمیکنی باز درین تو برده روم تا معائنه ببینی رویه
گفت اگر این صورت برای العین مشاهده کنم و صدق این مقالات مرا معلوم شود آن هنگام میان شما
حکمی کنم که از رستی در گذر دور یا و غرض را در و دخل نباشد مگر تو برده بکشا و در مار سخن رویه مغرور شده
در تو برده در شد رویه گشت ای جوان چون دشمن را در بند یافتی امانش مده فرو دشمن چو بدست آمد مغلوب
تو شد حکم خرد آنست که امانش ندی + مگر تو برده بر بست و بر زمین می زد تا مار کشته شد و شر شر او
گشته خلایق از ضرر او این شدند و اینچنان بدزگانی کشته به + و فائده این حکایت آنست که خردمند را
باید که طریق حزم فرو گذارد و بزراری خصم مغرور نگردد و بهیچ وجه بر او اعتماد ننماید تا ببلای او درخاندن با
هر کس که قبول خصم مغرور شود + شمع خردش تیره و ب نور شود + دشمن دانی و رجه محل گردد و دوست + آن
وقت که تیرگی ز شب دور شود + نافع گفت این سخنان را که از محض حکمت او اگر دی شنودم و برین جواهر
روشن که از معدن خرد بیرون آوردی دیده ضمیر منور گردانیدم و بکرم و قوت و مردی و مروت تو آن
لائق تر که از سر مضائقه و مبالغه در گذری دشمن مرا باور داشته طریق مصلحت مفتوح سازی و حکما
گفته اند و کریمان گر زید و از لیمان پر بهزید که کریم تبک ساعت آشنائی انواع شفقت و دلجوئی واجب
و اندوازی بگانی بر طرف شده دوستی و مرافقت را بغایت یگانگی رساند و لکیم حق صحبت قدیم نشاخته صد ساله
یاری بطرفه العین محو گرداند و از نیجاست که آزادگان با مردمان زود دوست گردند و دیر دشمن شوند چون
کوزه زرین که در شکند و زود صلاح آید و سفلگان دیر دوست شوند و زود بنامی دوستی ایشان منهدم گردد
اصلاح زود گردد

راست آمدن خنجر
در پیشگاه پادشاه
بزرگی در تو برده بدین
تو دی که بخیزم
اسه ایندازنده
دو دزد و دشمن گردود

لیکن بشارع عام نزدیکیست درباره جاده متصل پیوسته از آمد و شد راه گذران توقع آبی از هجوم مسافران
 انتظار کردی خواهد بود و فلان جای مرغزار است از غایت صفا چون روضه خود پرورد از صفای هوا چون
 باغ ارم از محل بخت سرور مشنوی سبزبانو دیده بر لب جوی + باد صبح از شکوفه عنبر لوی + زلف سبیل
 بخلقهای کمند + کرده جعد بنفشه را در بند + سنگ لکشی از دوستان تن در اینجا وطن اردو طعمه من در آن
 حوالی بسیار یافته میشود و فتنه بدان نواحی اندک میرسد اگر رغبت نمائی با اتفاق تو آنجا روم و بقیه امر
 در فراغت و رفاهیت وزگار گذرانیم موش گفت فروتا و این کفن نکشم زیر پای خاک + باد و رکن که
 دست زد این بدارست ^{آسایش} هیچ آرزو و باشرف محاورت تو برابر نمیدانم و هیچ مراد از سعادت ملاقات تو نیکوتر
 نمیشناسم هر جا که چون آفتاب میخرامی من چون سایه بر محب من آیم و بر هر زمین که استین شفتان میگذری
 مانند من در پایت می فتم و تا گریبان حیات بچنگ ^{بمنشاند} هاذم اللذات نیفتاده دست ارادت از دامن
 صحبت باز نمیدارم فرود من دولت جادید و گریبان امید + حیف باشد که گیرند و گر بگذارند + و این
 بقعه که اینجا کنم وطن اصلی من نیست بلکه بی اختیار بدینجا افتاده ام و قصه من اگر چه دراز است اما بر عجب
 بسیار شتال اردو چند آنکه قرارگاه مقرر گردید و اگر خاطر عاظم میل نماید ^{باضطرار} ع اندک باز گویم از بسیار سخن
 برین ختم شد و زراغ دم موش گرفته روی بمقصد نهاد و قضا را سنگ پشت بر حوالی چشمه که مستقر السیان بود
 طوفی مینمود و چون از دور سیاهی زراغ بدید ترس بر پوستولی گشت و باب فرود رفت زراغ موش را آهسته
 از هوا بر زمین نهاد و سنگ پشت را آواز داد سنگ پشت صدای آشناسنیده از آب برآمد و
 دیدار یار گرامی دیده خروش شادی بر آسمان رسانید قطعه یار غائب شده من سلامت برسید
 بخت برگشته من با سر پیمان آمد به خسته خار عنا چید توان بود آخر + وقت شادی است کنون کان
 گل خندان آمد + پس یکدیگر را گرم پرسیدند و سنگ پشت استفسار نمود که درین مدت کجا بودی
 و حال بر چه منوال گذشته زراغ قصه خویش از وقت در دام افتادن کبوتران تا زمان استخلاص نشان
 و تمنای مصاحبت موش و تاکید قواعد محبت با وی تا هنگام رسیدن بسکن بالوف تمامی باز گفت سنگ
 پشت بر کماهی قصه اطلاع یافته بیدار موش بشاشتی هر چه تا متر ظاهر کرد و گفت بیت بقال خیر رسید
^{حقیقت}

اول معرعه موافقت
 ۱۲ از غایت صفا
 ۱۳ در آنجا وطن
 ۱۴ اردو طعمه من
 ۱۵ در آنجا وطن
 ۱۶ در آنجا وطن
 ۱۷ در آنجا وطن
 ۱۸ در آنجا وطن
 ۱۹ در آنجا وطن
 ۲۰ در آنجا وطن
 ۲۱ در آنجا وطن
 ۲۲ در آنجا وطن
 ۲۳ در آنجا وطن
 ۲۴ در آنجا وطن
 ۲۵ در آنجا وطن
 ۲۶ در آنجا وطن
 ۲۷ در آنجا وطن
 ۲۸ در آنجا وطن
 ۲۹ در آنجا وطن
 ۳۰ در آنجا وطن
 ۳۱ در آنجا وطن
 ۳۲ در آنجا وطن
 ۳۳ در آنجا وطن
 ۳۴ در آنجا وطن
 ۳۵ در آنجا وطن
 ۳۶ در آنجا وطن
 ۳۷ در آنجا وطن
 ۳۸ در آنجا وطن
 ۳۹ در آنجا وطن
 ۴۰ در آنجا وطن
 ۴۱ در آنجا وطن
 ۴۲ در آنجا وطن
 ۴۳ در آنجا وطن
 ۴۴ در آنجا وطن
 ۴۵ در آنجا وطن
 ۴۶ در آنجا وطن
 ۴۷ در آنجا وطن
 ۴۸ در آنجا وطن
 ۴۹ در آنجا وطن
 ۵۰ در آنجا وطن
 ۵۱ در آنجا وطن
 ۵۲ در آنجا وطن
 ۵۳ در آنجا وطن
 ۵۴ در آنجا وطن
 ۵۵ در آنجا وطن
 ۵۶ در آنجا وطن
 ۵۷ در آنجا وطن
 ۵۸ در آنجا وطن
 ۵۹ در آنجا وطن
 ۶۰ در آنجا وطن
 ۶۱ در آنجا وطن
 ۶۲ در آنجا وطن
 ۶۳ در آنجا وطن
 ۶۴ در آنجا وطن
 ۶۵ در آنجا وطن
 ۶۶ در آنجا وطن
 ۶۷ در آنجا وطن
 ۶۸ در آنجا وطن
 ۶۹ در آنجا وطن
 ۷۰ در آنجا وطن
 ۷۱ در آنجا وطن
 ۷۲ در آنجا وطن
 ۷۳ در آنجا وطن
 ۷۴ در آنجا وطن
 ۷۵ در آنجا وطن
 ۷۶ در آنجا وطن
 ۷۷ در آنجا وطن
 ۷۸ در آنجا وطن
 ۷۹ در آنجا وطن
 ۸۰ در آنجا وطن
 ۸۱ در آنجا وطن
 ۸۲ در آنجا وطن
 ۸۳ در آنجا وطن
 ۸۴ در آنجا وطن
 ۸۵ در آنجا وطن
 ۸۶ در آنجا وطن
 ۸۷ در آنجا وطن
 ۸۸ در آنجا وطن
 ۸۹ در آنجا وطن
 ۹۰ در آنجا وطن
 ۹۱ در آنجا وطن
 ۹۲ در آنجا وطن
 ۹۳ در آنجا وطن
 ۹۴ در آنجا وطن
 ۹۵ در آنجا وطن
 ۹۶ در آنجا وطن
 ۹۷ در آنجا وطن
 ۹۸ در آنجا وطن
 ۹۹ در آنجا وطن
 ۱۰۰ در آنجا وطن

بلاهل بر آوردن و از شیر گرسنه لقمه بر بودن و با پلنگ خشم آلوده هم کاسه بودن آسان تر از حاجت به
لیمان بودن و دل سوال کشیدن که گفته اند راحت عطا بخت خوشتر نیست و ولدت عمل شدت عزل
آسایش ^{۱۲} بخشش ^{۱۳} سوال ^{۱۴}
گران کند و کسی از بزرگان فرموده نظم چهار چیز که اصل منافع است و منال نیز بدان چهار دیگر بحال
بقای تلخی مرگ و عمل تجلیت عزل بگفته بشنید است عطا بذل سوال پس رو از ان موش شایسته و بار دیگر
بر در سوراخ شایسته دیدم که زهر بار از اید و همان یکدیگر قسمت کردند و زهر خود را در خریطه کرده بزر
بالین نهاد طبع شوم و سوسه آغاز کرد که اگر از ان زهر چیز بدست می آید بار دیگر قوت دل و راحت
روح معاودت ینماید و دوستان و برادران بخدمت رغبت میفرمایند و مجلس آراسته و صحبت پر است
دورین اندیشه چندان صبر کردم که بختیگر آنکه هسته آهسته متوجه بالین زاهد شدم و همان کار دیده و دیده
بر کاروان محل بیدار بود و تر حال من بنمود چنان چوبی برپای من زد که از رنج آن کوفته گشتم و پاس
کشان بسورخ رفته چندان توقف کردم که آن در دآر امشی یافت باز دیگر همان طبع بیرون آمدم
همان دورین نوبت چوبی بر تارک من کوفت که سر سیم گشته سمیت بسیار خود را بسورخ افکندم و بیرون
بیتادم و در آن زخمها مال دنیا بر من منقص گردانید و از فقر و فاقه فراموش کردم بیت چنانکه
کسی از تنگدستی که گنج بقیاس است تندرستی و تحقیق دانستم که پیش آهنگ همه بلاها و
مقدمه جمیع جفاها طمع است تا مرغ طمع دانه نبرد و حلقش سلقه دام بسته نگردد و تا آدمی که طمع نریند و
لباس غزلش پلاس مذلت مبدل نشود و هر که سفر دریا اختیار میکند و پا بخنجر بجا در می سازد و مشی
و طمع است و از تیرگی طمع غبار خواری بر دیباچه عزیزان می نشیند و سبک شکی طمع و زن بزرگان
را در کفه اعتبار میکا باز قطعه اسی برادر طمع کمن که طمع آدمی را خراش سازد و خواری و سخن بشنوا
همینخواهی که شومی از حیات بر خور دارد و پای در دهن قناعت کش طمع از مال مرومان بر دارد
حجت از کسانیکه راحت در بسیاری مال طلبند و ندانند که از اندک آن آسایش توان یافت و
توانگری در جمع دنیا جویند و نشناسند که از ترک آن بد چه بلند توان رسید و عزت آن یافت
که بر کند دل از مهر جهان و راحت آن یکزان دست طمع باز کشید و پیش کار من ازین حاشه ببرد

فصل پنجم در معرفت دشمنان
دشمنان را از دو نوع است یکی دشمنی که در ظاهر دوستی نماید و در باطن دشمنی کند و دیگری دشمنی که در ظاهر دشمنی نماید و در باطن دوستی کند
دشمنی که در ظاهر دوستی نماید و در باطن دشمنی کند
دشمنی که در ظاهر دشمنی نماید و در باطن دوستی کند
دشمنی که در ظاهر دوستی نماید و در باطن دشمنی کند
دشمنی که در ظاهر دشمنی نماید و در باطن دوستی کند
دشمنی که در ظاهر دوستی نماید و در باطن دشمنی کند
دشمنی که در ظاهر دشمنی نماید و در باطن دوستی کند
دشمنی که در ظاهر دوستی نماید و در باطن دشمنی کند
دشمنی که در ظاهر دشمنی نماید و در باطن دوستی کند
دشمنی که در ظاهر دوستی نماید و در باطن دشمنی کند

تا نیم تنه از دیبای خردانی مکل که پوشش خاصه لوک عجم بوده و آنرا بالای دیگر پوشیدندی و در آن پوشش چندان تکلف کردندی که هم یکی از آن است باید شایسته

باب در بیان موقوفه دوستان
توشه آخرت است و تهیه اسباب سلوک اهل معاد که حکم فایزنا هم نعتیه پیک اجل ناگاه آید و باز داد و
روحه را وقتی معین زمانی مقرر نباشد فرو باز کن از خواب ناز آن زنگس رعنا که عمر میسر و دوچ
دور گل تا چشم بر هم میرنی + و اگر چه تو از موعظت من بی نیازی و منافع خود از مضار نیک
می شناسی لیکن میخواهم که حقوق دوستی ادا کنی و ترا بر اخلاق مستوره و عادات پسندیده معونتی نمایم
و امروز تو دوست و برادر مائی و در آنچه با تو مواسا ممکن و مدارا متصور باشد از همه وجوه و قوس خوا
یافت و هر چند بفرض محال از جانب تو آثار بے التفاتی بطور رسد ازین طرف جز میا من اخلاص
و مراسم اختصاص رو نخواهد نمود و بیت گر چه تو ترک کنی ترک تو نتوان گرفت + و هر چه دلم لشکری مهد
تو نتوان شکست + چون سنگ پشت این سخنان ادا نمود و زراغ ملاطفت او را در بابش بشنود
دلش تازه و نشاطش بی انداز گشت و گفت ای برادر مرا شادمان گردانیدی و ماده هجبت و
سرور مرا مضاعف ساختی و شمه از مکارم اخلاق خود ظاهر کردی و بهترین دوستان آنست که بهر وقت
جماعتی از بهمان در سایه شفاق و رعایت و پناه متهم و حمایت او روزگار گذرانند و او در بهای
کمیت برایشان کشاده دارد و در اجابت متمسکات و روا کردن حاجات ایشان منت بر جان نچ و نهند
هر که در دوستی بجزی از یار خود باز ماند دوستی را نشاید و در اخبار آمده است که بزرگ دوستی دشت
بشی این دوست بدر خانه وی آمد و حلقه بر در زد آن بزرگ معلوم فرمود که دوست اوست در این
دور و در از افتاد که آیا سبب آمدن او درین بگیا بان چه چیز تو اند بود و بعد از تا ملات فراوان کیسه
پیر ورم دشت و شمشیر حامل کرد و جاگزین را فرمود تا شمع روشن کرده در پیش روان شد و چون در باز
کرد دوست را بمصافحه و معانقه بنواخت گفت ای برادر آمدن بگیا را سه خیال کرده ام یکی آنکه حادثه
واقع شده باشد و بجالی احتیاج افتاده دوم آنکه دشمنی بقصد تو برخاسته و ترا در دفع آن محروم و محار
باید سوم آنکه از تنهایی ملول شده باشی و کسی خواهی که بهجات تو قیام نماید و من اسباب این هر سه را
تمیاساخته بیرون آمده ام اگر مال میباید اینک کیسه درم و اگر مدیجویی اینک من باشم شیر آید و اگر
خادمی طلبی اینک کینر شایسته رع بهر چه حکم کنی نافذست فرمانت + دوست از و عذر خواست بحسن آن

گریه غمناک
 رانگانان
 عان نند اطبا جو لطیف
 بخارست که متولد شود از چو
 که دارد شود و دل در طلب
 از آن چو بین آن
 بکشیدن خون از عجب است
 و آن رخ که در یادش در
 مصحف شریف جوهر است
 در غایت لطافت عظیمه
 جسم است و آن را در
 نفس مطلق است بدین
 معنی ۱۲ بجای آورد
 بخوف تا موافق است
 فارسیان و در عربی
 بواسطه خوانند چنانکه در
 اندامارات ۱۳
 قبول کردن ۱۴
 دست بکن ۱۵
 دست همیگر گرفتن ۱۶
 در کردن همیگر گرفتن ۱۷
 دست بکن ۱۸
 دست بکن ۱۹
 دست بکن ۲۰
 دست بکن ۲۱
 دست بکن ۲۲
 دست بکن ۲۳
 دست بکن ۲۴
 دست بکن ۲۵
 دست بکن ۲۶
 دست بکن ۲۷
 دست بکن ۲۸
 دست بکن ۲۹
 دست بکن ۳۰

علاقه اعتماد در محبت و داد و ستد محکم یافت قطعه چو کار تو از حق برآمد چنان کن که یار ترا از تو کاری
بر آید و نظر در مرادات یاران همان به که بیزحمیت نظاره می بر آید و گریهی که در گرداب حوادث افتد
و سنگی و جزایر بکرم نتوانند بود چنانچه پیشی اگر در خلا بی افتد جز پیلان دیگر او را بیرون نتوانند آورد
و اگر ترا در قفسه حال موش زحمتی رسد غم نباید خورد و نظر بناموس مروت اندر پنج آن نباید اندیشید که
عاقل همیشه در کسب شرف کوشد و ذکریل باقی گذارد و اگر برای انداختن نام نیک مثلاً سرور
باید انداخت از آن پهلوتی نکند زیرا که باقی را بقائی بنان خسته باشد و اندک را بسیار فروخته و در
جهان چو گشت بکام تو نام نیک اندوز که غیر نام نکونیست حاصلی ز جهان و هر که در نعمت او محتاجان
را شرکت نباشد از زمره توانگران محسوب نگردد و آنکه حیات او در بدنامی و دشمنی گامی گذرد و نامش در
جمله زندگان بر نیاید فرو سعدی آمد و نکونام نمید هرگز و مرده آنست که نامش به کوئی نبرد و زراغ درین
سخن بود که آهوی از دور نمودار شد و تعبیل میدوید گمان بردند که او را طالبی در پی باشد سنگ پشت
در آب حبست و زراغ بر درخت نشست موش در سوراخ فرو رفت آهوی کنار آب مده چون مدهوش
بایستاد و زراغ از هر جانب نظر انداخت تا ببیند که بر اثر او کسی هست یا نه هر چند از چپ راست نگاه کرد
کسی را ندید سنگ پشت را و از او تا از آب بیرون آمد و موش هم حاضر شد سنگ پشت دید که آهوی
هر اسنان ست و در آب می نگرده و می خورد گفت اگر تشنه بخور و باک ملا که خونی نیست آهوی بیشتر آمد سنگ
پشت آواز مر جانی زد و گفت پلیت ای یار گرامی ز کجا آمده و بگانه مباشش کاشنا آمده و آهوی گفت من
درین صحرائنا بودم و با انبامی جنس غم و نیازمندی و هر وقت تیر اندازان کمان قصد بزه کشیده مرا این
گوشه بدان گوشه راندند می امروز پیری را دیدم که در کین من بود و بر طرف که میرفتم تر صد حال من مینمود صورت
بستم که صیادی باشد و ناگاه دام حیل او مرا پابست گرداند گر خیمه بدینجا رسیدم سنگ پشت گفت مترس که سرگز
صیادان بجوای این مکان نرسند اگر خواهی صحبت ما رغبت نمائی تا ترا بدره دوستی خود در آیم و بنامی مصفا
بهر تن بر کن پیارم که تو باشی تمییدید چه کار گفته اند هر چه دوستان بشیر باشند هجوم بلا بریشان که تر باشد میت
هر جا که رسم هر دو فامشیر بود و جمعیت حضور صفا بشیر بود و مقرر است که اگر دوست هزار باشد کم باید شمر و اگر دشمن

فرو دوستی را هزار کس شاید و دشمنی را یکی بود بسیار و موش نیز دوستانی فرو خواند و زناغ سخنی چپ
 ملائم ادا نمود آه و دید که یاران لطیف طبع و مصاحبان پاکیزه مشرب اند با ایشان در آمیخته و بدل
 و جان مال صحبت ایشان شد ع با یاران موافق آشنائی چه خوش است + آه و دران مرغزار مقام گرفت
 دیاران وصیت کردند که ازین چرخ خور که در نواحی ماست قدم بیرون منه و از نزد پاکین سر حشمت
 حصار امن و امانست و در مشو آه و قبول کرد که بوصیت قیام نماید پس با یکدیگر اوقات میگذرانیدند و
 فی بستی بود که هر وقت انجاء جمع شدند و بازی کنان سرگذشت گفتندی روزی زناغ و موش و
 سنگ پشت بموضع معهود آمدند و ساعتی انتظار آه و بودند پدید نیامد آن صورت موجب دل نگرانی شد
 چنانچه عادت مشتاقان باشد قبض خاطر بر ایشان استیلا یافت زناغ را التماس نمودند که رنجی برداشت
 در هوا پرواز کنی و از حال غائب با خبری برسانی بیت صبا ز منزل جانان گذر در باریغ مدار + وز و باغ
 بیدل نظر در باریغ مدار + زناغ بانگ فرصتی خبر رسانید که او را بسته دام بلام دیدم سنگ پشت موش را گفت
 درین حادثه جز نتوانم دیدن است و رایت نبات آه و جز به ستیاری تو نتوانم افراشته ع بستان که
 وقت کار در میگذرد + آنکه زناغ ز منمونی کرد و موش در تگ استاده نزد آه و آمد و گفت ای برادر مشفق
 چگونه درین ورطه افتادی و با این همه خرد و کیاست چنان گردن بر بند حیل در وادی آه و جواب داد
 که در مقابل تقدیر آهی زیر کی چه سود آرد و با قضای بادشاهی زمین و ذکا چه نفع رساند از میانان
 تدبیر تا سر منزل تقدیر راهی بی پایانست از قضای حیل تا سر حد قضا مسافتی هیچ دور میان بیت توان
 بیرون در شده مغرور صد فریب تا خود درون پرده چه تدبیر میکنند + موش گفت هست میگوئی بیت آنجا
 که قضا خیمه تقدیر زند + کس نتواند که لاف تدبیر زند + پس بریدن آه و بند مشغول شد و درین میان سنگ
 پشت رسیده از گرفتاری یار اظهار ملال و کلال نمود آه و گفت ای یار مهربان آمدن تو بدین موضع دشوار
 تر از واقع من است که اگر صیاد برسد و موش بند های من بریده باشد من بیکای جان برم و زناغ چرخ
 موش در گنج سوراخ متواری گردد اما ترانه دست مقاومت دست و نه روی ستیز و نه سر مخالفت و نه پامی
 گریز این چه تکلیف است که کردی و چرا به نیکونه جرات نمودی سنگ پشت گفت ای رفیق شفیق چگونه نیامده

باز و معذرت
 بزرگوار و معذرت
 باشد که چراگاه بود
 بیان
 بسا بحد مفقود است
 چهره غیبات اللغات
 و بیابان زمین
 کارگزاران قضا و قدر
 ای تدبیر کارگزاران

و سچ تا اول توقف نمودی و در اداشتی زندگانی که در افراق یاران گذر و چه لذت دارد و عمری که در مفارقت دوستان بسر آید در چه شمار بود فرو بی عمر زنده بودم و این بس عجب است + روز فراق را که نهد در شمار عمر + و درین آمدن معذورم چه عاشوق جمال تو بی اختیار بدین منزل کشیده و آرزوی دیدار تو صبر و سکون از من در ر بوده و بد نیمقدار دوری و مساعدت ضروری که دست داده رفیق تحمل قدم در طریق عدم نهاده ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۵۰} ^{۴۵۱} ^{۴۵۲} ^{۴۵۳} ^{۴۵۴} ^{۴۵۵} ^{۴۵۶} ^{۴۵۷} ^{۴۵۸} ^{۴۵۹} ^{۴۶۰} ^{۴۶۱} ^{۴۶۲} ^{۴۶۳} ^{۴۶۴} ^{۴۶۵} ^{۴۶۶} ^{۴۶۷} ^{۴۶۸} ^{۴۶۹} ^{۴۷۰} ^{۴۷۱} ^{۴۷۲} ^{۴۷۳} ^{۴۷۴} ^{۴۷۵} ^{۴۷۶} ^{۴۷۷} ^{۴۷۸} ^{۴۷۹} ^{۴۸۰} ^{۴۸۱} ^{۴۸۲} ^{۴۸۳} ^{۴۸۴} ^{۴۸۵} ^{۴۸۶} ^{۴۸۷} ^{۴۸۸} ^{۴۸۹} ^{۴۹۰} ^{۴۹۱} ^{۴۹۲} ^{۴۹۳} ^{۴۹۴} ^{۴۹۵} ^{۴۹۶} ^{۴۹۷} ^{۴۹۸} ^{۴۹۹} ^{۵۰۰} ^{۵۰۱} ^{۵۰۲} ^{۵۰۳} ^{۵۰۴} ^{۵۰۵} ^{۵۰۶} ^{۵۰۷} ^{۵۰۸} ^{۵۰۹} ^{۵۱۰} ^{۵۱۱} ^{۵۱۲} ^{۵۱۳} ^{۵۱۴} ^{۵۱۵} ^{۵۱۶} ^{۵۱۷} ^{۵۱۸} ^{۵۱۹} ^{۵۲۰} ^{۵۲۱} ^{۵۲۲} ^{۵۲۳} ^{۵۲۴} ^{۵۲۵} ^{۵۲۶} ^{۵۲۷} ^{۵۲۸} ^{۵۲۹} ^{۵۳۰} ^{۵۳۱} ^{۵۳۲} ^{۵۳۳} ^{۵۳۴} ^{۵۳۵} ^{۵۳۶} ^{۵۳۷} ^{۵۳۸} ^{۵۳۹} ^{۵۴۰} ^{۵۴۱} ^{۵۴۲} ^{۵۴۳} ^{۵۴۴} ^{۵۴۵} ^{۵۴۶} ^{۵۴۷} ^{۵۴۸} ^{۵۴۹} ^{۵۵۰} ^{۵۵۱} ^{۵۵۲} ^{۵۵۳} ^{۵۵۴} ^{۵۵۵} ^{۵۵۶} ^{۵۵۷} ^{۵۵۸} ^{۵۵۹} ^{۵۶۰} ^{۵۶۱} ^{۵۶۲} ^{۵۶۳} ^{۵۶۴} ^{۵۶۵} ^{۵۶۶} ^{۵۶۷} ^{۵۶۸} ^{۵۶۹} ^{۵۷۰} ^{۵۷۱} ^{۵۷۲} ^{۵۷۳} ^{۵۷۴} ^{۵۷۵} ^{۵۷۶} ^{۵۷۷} ^{۵۷۸} ^{۵۷۹} ^{۵۸۰} ^{۵۸۱} ^{۵۸۲} ^{۵۸۳} ^{۵۸۴} ^{۵۸۵} ^{۵۸۶} ^{۵۸۷} ^{۵۸۸} ^{۵۸۹} ^{۵۹۰} ^{۵۹۱} ^{۵۹۲} ^{۵۹۳} ^{۵۹۴} ^{۵۹۵} ^{۵۹۶} ^{۵۹۷} ^{۵۹۸} ^{۵۹۹} ^{۶۰۰} ^{۶۰۱} ^{۶۰۲} ^{۶۰۳} ^{۶۰۴} ^{۶۰۵} ^{۶۰۶} ^{۶۰۷} ^{۶۰۸} ^{۶۰۹} ^{۶۱۰} ^{۶۱۱} ^{۶۱۲} ^{۶۱۳} ^{۶۱۴} ^{۶۱۵} ^{۶۱۶} ^{۶۱۷} ^{۶۱۸} ^{۶۱۹} ^{۶۲۰} ^{۶۲۱} ^{۶۲۲} ^{۶۲۳} ^{۶۲۴} ^{۶۲۵} ^{۶۲۶} ^{۶۲۷} ^{۶۲۸} ^{۶۲۹} ^{۶۳۰} ^{۶۳۱} ^{۶۳۲} ^{۶۳۳} ^{۶۳۴} ^{۶۳۵} ^{۶۳۶} ^{۶۳۷} ^{۶۳۸} ^{۶۳۹} ^{۶۴۰} ^{۶۴۱} ^{۶۴۲} ^{۶۴۳} ^{۶۴۴} ^{۶۴۵} ^{۶۴۶} ^{۶۴۷} ^{۶۴۸} ^{۶۴۹} ^{۶۵۰} ^{۶۵۱} ^{۶۵۲} ^{۶۵۳} ^{۶۵۴} ^{۶۵۵} ^{۶۵۶} ^{۶۵۷} ^{۶۵۸} ^{۶۵۹} ^{۶۶۰} ^{۶۶۱} ^{۶۶۲} ^{۶۶۳} ^{۶۶۴} ^{۶۶۵} ^{۶۶۶} ^{۶۶۷} ^{۶۶۸} ^{۶۶۹} ^{۶۷۰} ^{۶۷۱} ^{۶۷۲} ^{۶۷۳} ^{۶۷۴} ^{۶۷۵} ^{۶۷۶} ^{۶۷۷} ^{۶۷۸} ^{۶۷۹} ^{۶۸۰} ^{۶۸۱} ^{۶۸۲} ^{۶۸۳} ^{۶۸۴} ^{۶۸۵} ^{۶۸۶} ^{۶۸۷} ^{۶۸۸} ^{۶۸۹} ^{۶۹۰} ^{۶۹۱} ^{۶۹۲} ^{۶۹۳} ^{۶۹۴} ^{۶۹۵} ^{۶۹۶} ^{۶۹۷} ^{۶۹۸} ^{۶۹۹} ^{۷۰۰} ^{۷۰۱} ^{۷۰۲} ^{۷۰۳} ^{۷۰۴} ^{۷۰۵} ^{۷۰۶} ^{۷۰۷} ^{۷۰۸} ^{۷۰۹} ^{۷۱۰} ^{۷۱۱} ^{۷۱۲} ^{۷۱۳} ^{۷۱۴} ^{۷۱۵} ^{۷۱۶} ^{۷۱۷} ^{۷۱۸} ^{۷۱۹} ^{۷۲۰} ^{۷۲۱} ^{۷۲۲} ^{۷۲۳} ^{۷۲۴} ^{۷۲۵} ^{۷۲۶} ^{۷۲۷} ^{۷۲۸} ^{۷۲۹} ^{۷۳۰} ^{۷۳۱} ^{۷۳۲} ^{۷۳۳} ^{۷۳۴} ^{۷۳۵} ^{۷۳۶} ^{۷۳۷} ^{۷۳۸} ^{۷۳۹} ^{۷۴۰} ^{۷۴۱} ^{۷۴۲} ^{۷۴۳} ^{۷۴۴} ^{۷۴۵} ^{۷۴۶} ^{۷۴۷} ^{۷۴۸} ^{۷۴۹} ^{۷۵۰} ^{۷۵۱} ^{۷۵۲} ^{۷۵۳} ^{۷۵۴} ^{۷۵۵} ^{۷۵۶} ^{۷۵۷} ^{۷۵۸} ^{۷۵۹} ^{۷۶۰} ^{۷۶۱} ^{۷۶۲} ^{۷۶۳} ^{۷۶۴} ^{۷۶۵} ^{۷۶۶} ^{۷۶۷} ^{۷۶۸} ^{۷۶۹} ^{۷۷۰} ^{۷۷۱} ^{۷۷۲} ^{۷۷۳} ^{۷۷۴} ^{۷۷۵} ^{۷۷۶} ^{۷۷۷} ^{۷۷۸} ^{۷۷۹} ^{۷۸۰} ^{۷۸۱} ^{۷۸۲} ^{۷۸۳} ^{۷۸۴} ^{۷۸۵} ^{۷۸۶} ^{۷۸۷} ^{۷۸۸} ^{۷۸۹} ^{۷۹۰} ^{۷۹۱} ^{۷۹۲} ^{۷۹۳} ^{۷۹۴} ^{۷۹۵} ^{۷۹۶} ^{۷۹۷} ^{۷۹۸} ^{۷۹۹} ^{۸۰۰} ^{۸۰۱} ^{۸۰۲} ^{۸۰۳} ^{۸۰۴} ^{۸۰۵} ^{۸۰۶} ^{۸۰۷} ^{۸۰۸} ^{۸۰۹} ^{۸۱۰} ^{۸۱۱} ^{۸۱۲} ^{۸۱۳} ^{۸۱۴} ^{۸۱۵} ^{۸۱۶} ^{۸۱۷} ^{۸۱۸} ^{۸۱۹} ^{۸۲۰} ^{۸۲۱} ^{۸۲۲} ^{۸۲۳} ^{۸۲۴} ^{۸۲۵} ^{۸۲۶} ^{۸۲۷} ^{۸۲۸} ^{۸۲۹} ^{۸۳۰} ^{۸۳۱} ^{۸۳۲} ^{۸۳۳} ^{۸۳۴} ^{۸۳۵} ^{۸۳۶} ^{۸۳۷} ^{۸۳۸} ^{۸۳۹} ^{۸۴۰} ^{۸۴۱} ^{۸۴۲} ^{۸۴۳} ^{۸۴۴} ^{۸۴۵} ^{۸۴۶} ^{۸۴۷} ^{۸۴۸} ^{۸۴۹} ^{۸۵۰} ^{۸۵۱} ^{۸۵۲} ^{۸۵۳} ^{۸۵۴} ^{۸۵۵} ^{۸۵۶} ^{۸۵۷} ^{۸۵۸} ^{۸۵۹} ^{۸۶۰} ^{۸۶۱} ^{۸۶۲} ^{۸۶۳} ^{۸۶۴} ^{۸۶۵} ^{۸۶۶} ^{۸۶۷} ^{۸۶۸} ^{۸۶۹} ^{۸۷۰} ^{۸۷۱} ^{۸۷۲} ^{۸۷۳} ^{۸۷۴} ^{۸۷۵} ^{۸۷۶} ^{۸۷۷} ^{۸۷۸} ^{۸۷۹} ^{۸۸۰} ^{۸۸۱} ^{۸۸۲} ^{۸۸۳} ^{۸۸۴} ^{۸۸۵} ^{۸۸۶} ^{۸۸۷} ^{۸۸۸} ^{۸۸۹} ^{۸۹۰} ^{۸۹۱} ^{۸۹۲} ^{۸۹۳} ^{۸۹۴} ^{۸۹۵} ^{۸۹۶} ^{۸۹۷} ^{۸۹۸} ^{۸۹۹} ^{۹۰۰} ^{۹۰۱} ^{۹۰۲} ^{۹۰۳} ^{۹۰۴} ^{۹۰۵} ^{۹۰۶} ^{۹۰۷} ^{۹۰۸} ^{۹۰۹} ^{۹۱۰} ^{۹۱۱} ^{۹۱۲} ^{۹۱۳} ^{۹۱۴} ^{۹۱۵} ^{۹۱۶} ^{۹۱۷} ^{۹۱۸} ^{۹۱۹} ^{۹۲۰} ^{۹۲۱} ^{۹۲۲} ^{۹۲۳} ^{۹۲۴} ^{۹۲۵} ^{۹۲۶} ^{۹۲۷} ^{۹۲۸} ^{۹۲۹} ^{۹۳۰} ^{۹۳۱} ^{۹۳۲} ^{۹۳۳} ^{۹۳۴} ^{۹۳۵} ^{۹۳۶} ^{۹۳۷} ^{۹۳۸} ^{۹۳۹} ^{۹۴۰} ^{۹۴۱} ^{۹۴۲} ^{۹۴۳} ^{۹۴۴} ^{۹۴۵} ^{۹۴۶} ^{۹۴۷} ^{۹۴۸} ^{۹۴۹} ^{۹۵۰} ^{۹۵۱} ^{۹۵۲} ^{۹۵۳} ^{۹۵۴} ^{۹۵۵} ^{۹۵۶} ^{۹۵۷} ^{۹۵۸} ^{۹۵۹} ^{۹۶۰} ^{۹۶۱} ^{۹۶۲} ^{۹۶۳} ^{۹۶۴} ^{۹۶۵} ^{۹۶۶} ^{۹۶۷} ^{۹۶۸} ^{۹۶۹} ^{۹۷۰} ^{۹۷۱} ^{۹۷۲} ^{۹۷۳} ^{۹۷۴} ^{۹۷۵} ^{۹۷۶} ^{۹۷۷} ^{۹۷۸} ^{۹۷۹} ^{۹۸۰} ^{۹۸۱} ^{۹۸۲} ^{۹۸۳} ^{۹۸۴} ^{۹۸۵} ^{۹۸۶} ^{۹۸۷} ^{۹۸۸} ^{۹۸۹} ^{۹۹۰} ^{۹۹۱} ^{۹۹۲} ^{۹۹۳} ^{۹۹۴} ^{۹۹۵} ^{۹۹۶} ^{۹۹۷} ^{۹۹۸} ^{۹۹۹} ^{۱۰۰۰} ^{۱۰۰۱} ^{۱۰۰۲} ^{۱۰۰۳} ^{۱۰۰۴} ^{۱۰۰۵} ^{۱۰۰۶} ^{۱۰۰۷} ^{۱۰۰۸} ^{۱۰۰۹} ^{۱۰۱۰} ^{۱۰۱۱} ^{۱۰۱۲} ^{۱۰۱۳} ^{۱۰۱۴} ^{۱۰۱۵} ^{۱۰۱۶} ^{۱۰۱۷} ^{۱۰۱۸} ^{۱۰۱۹} ^{۱۰۲۰} ^{۱۰۲۱} ^{۱۰۲۲} ^{۱۰۲۳} ^{۱۰۲۴} ^{۱۰۲۵} ^{۱۰۲۶} ^{۱۰۲۷} ^{۱۰۲۸} ^{۱۰۲۹} ^۱

[illegible]

از ان رزم مراجعت نمود روز دیگر غراب سپاه بال شب دی با شیان غروب نهاد و خیل سارگان چون
 زمره بومان در گوشه خلوت متواری شدند ^{صفت ۱۲} تیغ کشید اختر عالم فروز ^{صفت ۱۲} لشکر شب گشته گریزان
 ز روز پیر و ز لشکر خود را جمع کرده حکایت هجوم سپاه بوم در میان آورد و گفت بخون بومان دیدید
 دلیری ایشان مشاهده کردید و امروز در میان شما چند کشته و پراکنده مجروح و بال شکسته است و ازین
 دشوار تر حرات و جلالت ایشانست و حریص بودن بر آزار و اندامی ز راغان و قوت یافتن بر سکن و مایل
 و مطلع شدن بر آرامگاه و آشیانهای ما و شک نیست در آنکه ظفر و نصرتی که برین طائفه یافتند ایشان
 دلیر گردانند این نوبت زود تر باز آیند و کثرت و دم دستبری پر کار تر از بار اول بنمایند و بیاران مرض
 نه نیست را هم از ان شربت نخت بچپانند و مکن که اگر یار دیگر بدین نوع ششگون آرند یکی را از لشکر ما
 زنده نگذارند و برین کار تاملی کنید و وجه مصلحت باز نموده با اتفاق و رفع ایشان اندیشه نمایند و شوی
 هنوز اولین حمله و شمشیر ^{صفت ۱۲} و گریاره آغاز مکر و فرست ^{صفت ۱۲} گریه این سبیل اره نه بند کسی و خرابی پدید آید از دست
 بس و ره فتنه امروز محکم بگیر که فردا نباشد تدارک پیر چون پیروز سخن با تمام رسانید پنج زاع از عیان لشکر
 نزدیک ملک آمده مراسم دعا و لوازم تقسیم نمودند و ایشان در میان راغان ^{صفت ۱۲} اعی و مریت
 عقل مذکور و برستی تدبیر و خوبی فکر مشهور بودند بهر چه اشارت فرمودندی اسرار فوز و نجاح در ان ^{صفت ۱۲} راجع
 بودی و هر راهی که نمودندی آثار خیر و صلاح از ان ظاهر گشتی قطعه برای روشن و فکر صواب بروند
 ز روی آئینه روزگار رنگ خلل و عقل کامل و تدبیر است گردندی و هزار مشکل و در ان نیم ساعت حل
 راغان و در کارها اعتماد به شورت ایشان داشتندی و در دفع حوادث با اشارت ایشان شروع نمودند
 و ملات اعی ایشان را مبارک شستی و در ابواب مصالح از سخن و صوابید ایشان در نگذشتی چون پیروز را
 نظر ایشان افتاد هر یک ابعواطف ملوکانه نوازش نموده خلعت ضلک ^{صفت ۱۲} که لائق حال بودند عده نمود
 گفت امروز امتی ان عقل و فضلست هر جوهر یک در درج ضمیر و خیره داشته آید و شسته بیان کشیده طبق
 عرض بایدها و هر نقد که در دار الضرب خاطر خطیر بر معیار اعتبار زده آید از سکه خانه امتحان به بازار
 ظهور باید رسانید ز راغان زبان ثنا گسری کشاده گفتند مشغولی شما عالمی در پناه تو با و زمین و بی

که با شاه راغان
 بود ۱۲
 ز راغان بودند ۱۲
 که چه نوبت رسانیدند
 در از ان ای تمام کمال
 محفوظانده اند این مرتبه
 اول و دوم و سیم
 از مدار کشف و کرامت
 منتخب و غیاث ۱۲
 با صلاح ارباب نجوم
 و دیگر هر چه باشد ۱۲

بناگ ظفر در هم شکند مصاحبت وقت آنست که دیدبان بنشانیم و از هر جانب که تصور خوف توان کرد خود را
 نگاه داریم و اگر دشمن قصدی کند آماده و ساخته پیش رویم و در کارزار مردوار پایداری نمایم تا بهره نصرت از
 غبار میدان بنظر امید در آید یاد عرصه نام و تنگ خون ما با خاک معرکه آمیخته گردد و مع بنام نگو که گشتند و است
 و سلاطین را باید که روز جنگ وقت نام و تنگ بعواقب کار با افتات نمایند و در هنگام نبرد جان و مال را
 بقدر قیمت شمرند **قطعه** از سرگذشته پای بمیدان و بهین گوی مراد و تخم چوگان آرزو و خوابی که بخت روی
 نماید بکام دل + باید شدن بمعمر که خصم روبرو + ملک وی توجیه بجانب دیگر کرد و گفت رای تو چه قضا
 میکند و تدبیر تو کدام رقم بر تخته تصویر میزند جواب داد که مرا با سخن دیگران کار نیست صواب آن می بینم که
 جاسوسان فرستیم و نهیان صاحب قوف بر کار کنیم و تفحص حال دشمن بواجبی بجا آورده معلوم سازیم که ایشان
 بمصالحه میلی هست یا نه اگر بنج و خراج از ما بخواهند و شوند و ملاطفت را بحسن قبول استقبال نمایند نیز قرار
 کار بر صلاح نهاده بداره طاقت و قدر امکان خراجی بگردن گیریم و از شدت کارزار و محنت شجون ایشان
 امین شده و در یا خود بیاریم **مثنوی** همی تا بر آید تدبیر کار + مدارای دشمن از کارزار + چون توان عدو را
 بقوت شکست + نعمت بیاورد و رفتن است + خوابی که باشد خصمت گزند به تبعوذ حسان زبانش میبندد +
 و ملوک اکی از راههای ست تدبیرهای صائب آنست که چون شوکت و قدرت دشمن ظاهر گردد و خوف
 آن نباشد که فساد و آسایشی او در ممالک منتشر شود و رعیت در معرض هلاک و طاعه تلف افتد نقش حلیه
 بر آورده کعبتین خصم را بلطف باز مال و ایشانرا ارشاد عا خلاص اوه ملک اسپر ملک ولایت گردانند
 چه بر بساط تحیر و کبر با آنکه نقش خشم می نشیند و او طلبیدن و نرو محاصرت ابا وجود آنکه قوت دشمن زیاده بود
 تند باختن از حکم خرد و در و از سیرایه تجربه بهجور شمع زبانه باتونساز و تو بازمانه بساز + ملک زیر دیگر اطلبید
 و گفت تو هم اشارتی فرست و آنچه بخاطر رسد باز نمای گفت ای ملک و اع وطن و واع هجر و رخ غربت نیز و یک من
 ستوده تر از آنکه رشته ناموس قدیمی گسستن بدشمنی که همیشه از ما کمتر بوده تو اضع نمودن **فرد**
 تواند گشت باز و خیره تهور **طبع** چون تواند بود شیر ترزه آهوار شکار اگر ادر مقام قبول خراج و تحمل
 سوانات بومان در آنیم بدان اضی نگرند و در قلع و استیصال بدان مقدار که مقدور ایشان باشد سعی نمایند

بناگ ظفر در هم شکند مصاحبت وقت آنست که دیدبان بنشانیم و از هر جانب که تصور خوف توان کرد خود را
 نگاه داریم و اگر دشمن قصدی کند آماده و ساخته پیش رویم و در کارزار مردوار پایداری نمایم تا بهره نصرت از
 غبار میدان بنظر امید در آید یاد عرصه نام و تنگ خون ما با خاک معرکه آمیخته گردد و مع بنام نگو که گشتند و است
 و سلاطین را باید که روز جنگ وقت نام و تنگ بعواقب کار با افتات نمایند و در هنگام نبرد جان و مال را
 بقدر قیمت شمرند **قطعه** از سرگذشته پای بمیدان و بهین گوی مراد و تخم چوگان آرزو و خوابی که بخت روی
 نماید بکام دل + باید شدن بمعمر که خصم روبرو + ملک وی توجیه بجانب دیگر کرد و گفت رای تو چه قضا
 میکند و تدبیر تو کدام رقم بر تخته تصویر میزند جواب داد که مرا با سخن دیگران کار نیست صواب آن می بینم که
 جاسوسان فرستیم و نهیان صاحب قوف بر کار کنیم و تفحص حال دشمن بواجبی بجا آورده معلوم سازیم که ایشان
 بمصالحه میلی هست یا نه اگر بنج و خراج از ما بخواهند و شوند و ملاطفت را بحسن قبول استقبال نمایند نیز قرار
 کار بر صلاح نهاده بداره طاقت و قدر امکان خراجی بگردن گیریم و از شدت کارزار و محنت شجون ایشان
 امین شده و در یا خود بیاریم **مثنوی** همی تا بر آید تدبیر کار + مدارای دشمن از کارزار + چون توان عدو را
 بقوت شکست + نعمت بیاورد و رفتن است + خوابی که باشد خصمت گزند به تبعوذ حسان زبانش میبندد +
 و ملوک اکی از راههای ست تدبیرهای صائب آنست که چون شوکت و قدرت دشمن ظاهر گردد و خوف
 آن نباشد که فساد و آسایشی او در ممالک منتشر شود و رعیت در معرض هلاک و طاعه تلف افتد نقش حلیه
 بر آورده کعبتین خصم را بلطف باز مال و ایشانرا ارشاد عا خلاص اوه ملک اسپر ملک ولایت گردانند
 چه بر بساط تحیر و کبر با آنکه نقش خشم می نشیند و او طلبیدن و نرو محاصرت ابا وجود آنکه قوت دشمن زیاده بود
 تند باختن از حکم خرد و در و از سیرایه تجربه بهجور شمع زبانه باتونساز و تو بازمانه بساز + ملک زیر دیگر اطلبید
 و گفت تو هم اشارتی فرست و آنچه بخاطر رسد باز نمای گفت ای ملک و اع وطن و واع هجر و رخ غربت نیز و یک من
 ستوده تر از آنکه رشته ناموس قدیمی گسستن بدشمنی که همیشه از ما کمتر بوده تو اضع نمودن **فرد**
 تواند گشت باز و خیره تهور **طبع** چون تواند بود شیر ترزه آهوار شکار اگر ادر مقام قبول خراج و تحمل
 سوانات بومان در آنیم بدان اضی نگرند و در قلع و استیصال بدان مقدار که مقدور ایشان باشد سعی نمایند

و گفته اند مراعات جانب دشمن آنقدر واجبست که حاجت تو از او روا شود و در آن باب مبرقه افراط نباید
 رسانید که نفس خوار گردد و دشمن را دلیری افزاید و هرگز ایشان بخراب اندک از مایه نشوند علاج ماصبه^{۱۲}
 و استیلا و اگر ضرورت باشد جنگ را نیز هیچ مانع نیست بجهت آنکه کلفت جنگ بهتر از محو شدن نام و ننگ
 بیست مرده بودن بزریرنگ اندر + به که زنده بزریرنگ اندر + ملک و زیر پنجم را که کارشناس نام داشت
 پیش خواند و گفت مرا عقل مشکلاتی تو اعتماد بسیارست و بر رای عالم آری تو و ثوق بیشتر قطع
 و مضیق عقد های حج دین و ملک + همچو رای صائبست مشکلاتی کس ندید + جز تاباید همانوقت
 مراوی کس نیافت + جز همین بهمت فرمائی کس ندید + تو درین باب چه رای مینوی و از جنگ و صلح
 حلای وطن کدام اختیار میکنی کارشناس جواب داد که تدبیر آنست که جز خطر از جنگ بوم اختیار نکنیم
 مادام که بیرون شد کار ایشان را طریقی دیگر دانیم طرح منازعت نیکنیم زیرا که ایشان در جنگ مایلیند و
 با در جنگ ایشان چون هم بقوت از ما پیش اند و هم بشوکت از ما در پیش و دشمن را ضعیف نمردن سبب
 غرور گردد و هر که مغرور شد بپلاک شدن نزدیک باشد و من پیشتر این از هجوم ایشان می اندیشیدم و از
 آنچه می ترسیدم به آلعین دیدم و ایشان جاز نیز متعرض ما نخواهند شد بجهت آنکه در میان ایشان
 اهل خرم هستند و صاحب خرم از دشمن هیچ حال امن نباشد زیرا که در وقت نزدیک شدن امکان دارد که
 ناگاه فرو گیرد و چون مسافت دور شود ممکنست که معاودت نماید و بهنگام بهریت متصورست که کسین
 کرده باشد و هرگاه تنها بود خیال توان بست که مکر و غدیری اندیشیده بود بدین دلیل حال جنگ از جانب
 ایشان و عقده توقفست و اگر فرضا داعیه جنگ داشته باشند ما را محاربه نمودن صلاح نیست که خردمندترین
 خلق آن باشد که از جنگ برپا شود چه آنچه در جنگ تلف میشود و نقد حیاتست و آنرا عوض بدینا نیست
 اگر پیل زوری و گر شیر خنک + بنزدیک من صلح بهتر از جنگ + ملک گفت اگر جنگ اگر اهیت میدار
 پس چو اندیشی گفت درین کار تاملی باید کرد و از و نشیب و تقدم تفکر باید پیچید که پادشاهان را برای صائب
 تدبیر است آن غرضها حاصل گردد که جز آن دفا^{۱۲} بسیار و خدم و شتم بسیار میشود و بیست بشمشیری یک
 ناصد توان کشت و برای لشکر را بشکنی نیست + و اصل درین ابواب ای روشن ملک است مشاور

بافک شنبه روزن
 گوارا یعنی شنبه است
 یعنی زمین را چسبست
 زراعت کردن جنگند
 و مستعد سازند و با دوا
 نقطه را در کف انداخته
 زمین که از شنبه کرده
 باشد و خرم افشاند
 باشد از ایشان
 در جنگ
 الفور
 اجمال
 اجتناب و در نزد
 بلند و بیست
 جمع و بیست
 ملک کرد
 ای بعلق
 مشوره کردن

پادشاه از جانب رباب مشورت ست یا از المپیان و رسولان و توجه دانی که درین محل جاسوسی که
گوش بر آواز دارد حاضر نیست تا هر چه شنود و ترخیز آن بجم رساند و ایشان در مبادی و خواهم آن
تا امات بسز کرده رخنهای فتنه را در بندند و تیر تیر بر آواز رسیدن بستانه آرزو قاصد آید و اگر بالفرض
منهی دشمن اینجا نباشد شاید که هر یک از حاضران را دوستی و رفیقی باشد و ممکن که از ایشان خبرین مجلس و
شرح سخنان گذشته به تفصیل باز پرسد و اندک زمانی را گماهی تدبیرات در افواه و شسته افتاده بگوش دست
و دشمن رسد و از اینجا است که در پوشیدن اسرار مبالغه کرده اند و بیت چیزی گفته است آن مرد و شیار
که گر سر بایت سر را بگذار + و هر که سر خود را یادگیری که سمت محرمیت بدشته باشد و میان آرد
عاقبت الامر شپهان گرد و دندامت سود ندارد و هیچکس را در کتمان سر آن مقدار مبالغه نیست که ملوک را
چه اگر بر تیر بر ملکی غیر بیکه فی الحقیقه معتد پادشاه نباشد و قوف یا به خطلمای کلی از آن متصو است بیت
اگر جز تو داند که راسی تو چیست + بران راسی و دانش بیاید گریست + و بسیار بوده که ملک پادشاهی بلکه حیات
وزندگان بی واسطه افشای سر از دست آورده اند چنانکه پادشاه کشمیر بسبب آنکه با وزیر مانی از ضمیر خود در میان
آورد و اندک زمانی را از اوج شهر یاری بخصیض بی اختیار می افتاد و آفتاب عمرش با فتنه غروب نمود و پیروز
پرسید که چگونه بوده است آن حکایت کار شناس گفت آورده اند که در شهر کشمیر پادشاهی بود عنان تسخیر بر
توسن سبز رنگ فلک کرده و کند تصرف در گردن و ز کار سرکش افکنده از بیم آتش شمشیر برق آتش باران
رسیده آن نبود که مخالف بهوب راسی تواند وزید و از مهیت سنان جانستان صاعقه کرد و ایش آب قوت
آن نداشت که بر رو خال کج تواند رفت قنومی جهان را خلعت اسر آنچنان او که تیغ از تنگ عیانی شد
از او ز عدلش جان مظلومان سحرگاه + فراش کرده تیر اندازی آه + و این پادشاه و شوکت و حریم حرمت و
پروعه عشرت محبوب داشت که زلف شبرنگش و درازی شب بیدار آمد و ادوی و روی جان بخشش کمال
حسن از همه چهارده سبق بروی زاهدش زنده دارا اگر خیال جمال و را در خواب دیدی چون صبح پاکیزه
و اسن از مهر رویش گریبان حرقة پر بهیز چاک دی ^{که کامل النور میباشد} ^{موتیوت بصفه} ^{۱۲} ^{۱۳} ^{۱۴} ^{۱۵} ^{۱۶} ^{۱۷} ^{۱۸} ^{۱۹} ^{۲۰} ^{۲۱} ^{۲۲} ^{۲۳} ^{۲۴} ^{۲۵} ^{۲۶} ^{۲۷} ^{۲۸} ^{۲۹} ^{۳۰} ^{۳۱} ^{۳۲} ^{۳۳} ^{۳۴} ^{۳۵} ^{۳۶} ^{۳۷} ^{۳۸} ^{۳۹} ^{۴۰} ^{۴۱} ^{۴۲} ^{۴۳} ^{۴۴} ^{۴۵} ^{۴۶} ^{۴۷} ^{۴۸} ^{۴۹} ^{۵۰} ^{۵۱} ^{۵۲} ^{۵۳} ^{۵۴} ^{۵۵} ^{۵۶} ^{۵۷} ^{۵۸} ^{۵۹} ^{۶۰} ^{۶۱} ^{۶۲} ^{۶۳} ^{۶۴} ^{۶۵} ^{۶۶} ^{۶۷} ^{۶۸} ^{۶۹} ^{۷۰} ^{۷۱} ^{۷۲} ^{۷۳} ^{۷۴} ^{۷۵} ^{۷۶} ^{۷۷} ^{۷۸} ^{۷۹} ^{۸۰} ^{۸۱} ^{۸۲} ^{۸۳} ^{۸۴} ^{۸۵} ^{۸۶} ^{۸۷} ^{۸۸} ^{۸۹} ^{۹۰} ^{۹۱} ^{۹۲} ^{۹۳} ^{۹۴} ^{۹۵} ^{۹۶} ^{۹۷} ^{۹۸} ^{۹۹} ^{۱۰۰} ^{۱۰۱} ^{۱۰۲} ^{۱۰۳} ^{۱۰۴} ^{۱۰۵} ^{۱۰۶} ^{۱۰۷} ^{۱۰۸} ^{۱۰۹} ^{۱۱۰} ^{۱۱۱} ^{۱۱۲} ^{۱۱۳} ^{۱۱۴} ^{۱۱۵} ^{۱۱۶} ^{۱۱۷} ^{۱۱۸} ^{۱۱۹} ^{۱۲۰} ^{۱۲۱} ^{۱۲۲} ^{۱۲۳} ^{۱۲۴} ^{۱۲۵} ^{۱۲۶} ^{۱۲۷} ^{۱۲۸} ^{۱۲۹} ^{۱۳۰} ^{۱۳۱} ^{۱۳۲} ^{۱۳۳} ^{۱۳۴} ^{۱۳۵} ^{۱۳۶} ^{۱۳۷} ^{۱۳۸} ^{۱۳۹} ^{۱۴۰} ^{۱۴۱} ^{۱۴۲} ^{۱۴۳} ^{۱۴۴} ^{۱۴۵} ^{۱۴۶} ^{۱۴۷} ^{۱۴۸} ^{۱۴۹} ^{۱۵۰} ^{۱۵۱} ^{۱۵۲} ^{۱۵۳} ^{۱۵۴} ^{۱۵۵} ^{۱۵۶} ^{۱۵۷} ^{۱۵۸} ^{۱۵۹} ^{۱۶۰} ^{۱۶۱} ^{۱۶۲} ^{۱۶۳} ^{۱۶۴} ^{۱۶۵} ^{۱۶۶} ^{۱۶۷} ^{۱۶۸} ^{۱۶۹} ^{۱۷۰} ^{۱۷۱} ^{۱۷۲} ^{۱۷۳} ^{۱۷۴} ^{۱۷۵} ^{۱۷۶} ^{۱۷۷} ^{۱۷۸} ^{۱۷۹} ^{۱۸۰} ^{۱۸۱} ^{۱۸۲} ^{۱۸۳} ^{۱۸۴} ^{۱۸۵} ^{۱۸۶} ^{۱۸۷} ^{۱۸۸} ^{۱۸۹} ^{۱۹۰} ^{۱۹۱} ^{۱۹۲} ^{۱۹۳} ^{۱۹۴} ^{۱۹۵} ^{۱۹۶} ^{۱۹۷} ^{۱۹۸} ^{۱۹۹} ^{۲۰۰} ^{۲۰۱} ^{۲۰۲} ^{۲۰۳} ^{۲۰۴} ^{۲۰۵} ^{۲۰۶} ^{۲۰۷} ^{۲۰۸} ^{۲۰۹} ^{۲۱۰} ^{۲۱۱} ^{۲۱۲} ^{۲۱۳} ^{۲۱۴} ^{۲۱۵} ^{۲۱۶} ^{۲۱۷} ^{۲۱۸} ^{۲۱۹} ^{۲۲۰} ^{۲۲۱} ^{۲۲۲} ^{۲۲۳} ^{۲۲۴} ^{۲۲۵} ^{۲۲۶} ^{۲۲۷} ^{۲۲۸} ^{۲۲۹} ^{۲۳۰} ^{۲۳۱} ^{۲۳۲} ^{۲۳۳} ^{۲۳۴} ^{۲۳۵} ^{۲۳۶} ^{۲۳۷} ^{۲۳۸} ^{۲۳۹} ^{۲۴۰} ^{۲۴۱} ^{۲۴۲} ^{۲۴۳} ^{۲۴۴} ^{۲۴۵} ^{۲۴۶} ^{۲۴۷} ^{۲۴۸} ^{۲۴۹} ^{۲۵۰} ^{۲۵۱} ^{۲۵۲} ^{۲۵۳} ^{۲۵۴} ^{۲۵۵} ^{۲۵۶} ^{۲۵۷} ^{۲۵۸} ^{۲۵۹} ^{۲۶۰} ^{۲۶۱} ^{۲۶۲} ^{۲۶۳} ^{۲۶۴} ^{۲۶۵} ^{۲۶۶} ^{۲۶۷} ^{۲۶۸} ^{۲۶۹} ^{۲۷۰} ^{۲۷۱} ^{۲۷۲} ^{۲۷۳} ^{۲۷۴} ^{۲۷۵} ^{۲۷۶} ^{۲۷۷} ^{۲۷۸} ^{۲۷۹} ^{۲۸۰} ^{۲۸۱} ^{۲۸۲} ^{۲۸۳} ^{۲۸۴} ^{۲۸۵} ^{۲۸۶} ^{۲۸۷} ^{۲۸۸} ^{۲۸۹} ^{۲۹۰} ^{۲۹۱} ^{۲۹۲} ^{۲۹۳} ^{۲۹۴} ^{۲۹۵} ^{۲۹۶} ^{۲۹۷} ^{۲۹۸} ^{۲۹۹} ^{۳۰۰} ^{۳۰۱} ^{۳۰۲} ^{۳۰۳} ^{۳۰۴} ^{۳۰۵} ^{۳۰۶} ^{۳۰۷} ^{۳۰۸} ^{۳۰۹} ^{۳۱۰} ^{۳۱۱} ^{۳۱۲} ^{۳۱۳} ^{۳۱۴} ^{۳۱۵} ^{۳۱۶} ^{۳۱۷} ^{۳۱۸} ^{۳۱۹} ^{۳۲۰} ^{۳۲۱} ^{۳۲۲} ^{۳۲۳} ^{۳۲۴} ^{۳۲۵} ^{۳۲۶} ^{۳۲۷} ^{۳۲۸} ^{۳۲۹} ^{۳۳۰} ^{۳۳۱} ^{۳۳۲} ^{۳۳۳} ^{۳۳۴} ^{۳۳۵} ^{۳۳۶} ^{۳۳۷} ^{۳۳۸} ^{۳۳۹} ^{۳۴۰} ^{۳۴۱} ^{۳۴۲} ^{۳۴۳} ^{۳۴۴} ^{۳۴۵} ^{۳۴۶} ^{۳۴۷} ^{۳۴۸} ^{۳۴۹} ^{۳۵۰} ^{۳۵۱} ^{۳۵۲} ^{۳۵۳} ^{۳۵۴} ^{۳۵۵} ^{۳۵۶} ^{۳۵۷} ^{۳۵۸} ^{۳۵۹} ^{۳۶۰} ^{۳۶۱} ^{۳۶۲} ^{۳۶۳} ^{۳۶۴} ^{۳۶۵} ^{۳۶۶} ^{۳۶۷} ^{۳۶۸} ^{۳۶۹} ^{۳۷۰} ^{۳۷۱} ^{۳۷۲} ^{۳۷۳} ^{۳۷۴} ^{۳۷۵} ^{۳۷۶} ^{۳۷۷} ^{۳۷۸} ^{۳۷۹} ^{۳۸۰} ^{۳۸۱} ^{۳۸۲} ^{۳۸۳} ^{۳۸۴} ^{۳۸۵} ^{۳۸۶} ^{۳۸۷} ^{۳۸۸} ^{۳۸۹} ^{۳۹۰} ^{۳۹۱} ^{۳۹۲} ^{۳۹۳} ^{۳۹۴} ^{۳۹۵} ^{۳۹۶} ^{۳۹۷} ^{۳۹۸} ^{۳۹۹} ^{۴۰۰} ^{۴۰۱} ^{۴۰۲} ^{۴۰۳} ^{۴۰۴} ^{۴۰۵} ^{۴۰۶} ^{۴۰۷} ^{۴۰۸} ^{۴۰۹} ^{۴۱۰} ^{۴۱۱} ^{۴۱۲} ^{۴۱۳} ^{۴۱۴} ^{۴۱۵} ^{۴۱۶} ^{۴۱۷} ^{۴۱۸} ^{۴۱۹} ^{۴۲۰} ^{۴۲۱} ^{۴۲۲} ^{۴۲۳} ^{۴۲۴} ^{۴۲۵} ^{۴۲۶} ^{۴۲۷} ^{۴۲۸} ^{۴۲۹} ^{۴۳۰} ^{۴۳۱} ^{۴۳۲} ^{۴۳۳} ^{۴۳۴} ^{۴۳۵} ^{۴۳۶} ^{۴۳۷} ^{۴۳۸} ^{۴۳۹} ^{۴۴۰} ^{۴۴۱} ^{۴۴۲} ^{۴۴۳} ^{۴۴۴} ^{۴۴۵} ^{۴۴۶} ^{۴۴۷} ^{۴۴۸} ^{۴۴۹} ^{۴۵۰} ^{۴۵۱} ^{۴۵۲} ^{۴۵۳} ^{۴۵۴} ^{۴۵۵} ^{۴۵۶} ^{۴۵۷} ^{۴۵۸} ^{۴۵۹} ^{۴۶۰} ^{۴۶۱} ^{۴۶۲} ^{۴۶۳} ^{۴۶۴} ^{۴۶۵} ^{۴۶۶} ^{۴۶۷} ^{۴۶۸} ^{۴۶۹} ^{۴۷۰} ^{۴۷۱} ^{۴۷۲} ^{۴۷۳} ^{۴۷۴} ^{۴۷۵} ^{۴۷۶} ^{۴۷۷} ^{۴۷۸} ^{۴۷۹} ^{۴۸۰} ^{۴۸۱} ^{۴۸۲} ^{۴۸۳} ^{۴۸۴} ^{۴۸۵} ^{۴۸۶} ^{۴۸۷} ^{۴۸۸} ^{۴۸۹} ^{۴۹۰} ^{۴۹۱} ^{۴۹۲} ^{۴۹۳} ^{۴۹۴} ^{۴۹۵} ^{۴۹۶} ^{۴۹۷} ^{۴۹۸} ^{۴۹۹} ^{۵۰۰} ^{۵۰۱} ^{۵۰۲} ^{۵۰۳} ^{۵۰۴} ^{۵۰۵} ^{۵۰۶} ^{۵۰۷} ^{۵۰۸} ^{۵۰۹} ^{۵۱۰} ^{۵۱۱} ^{۵۱۲} ^{۵۱۳} ^{۵۱۴} ^{۵۱۵} ^{۵۱۶} ^{۵۱۷} ^{۵۱۸} ^{۵۱۹} ^{۵۲۰} ^{۵۲۱} ^{۵۲۲} ^{۵۲۳} ^{۵۲۴} ^{۵۲۵} ^{۵۲۶} ^{۵۲۷} ^{۵۲۸} ^{۵۲۹} ^{۵۳۰} ^{۵۳۱} ^{۵۳۲} ^{۵۳۳} ^{۵۳۴} ^{۵۳۵} ^{۵۳۶} ^{۵۳۷} ^{۵۳۸} ^{۵۳۹} ^{۵۴۰} ^{۵۴۱} ^{۵۴۲} ^{۵۴۳} ^{۵۴۴} ^{۵۴۵} ^{۵۴۶} ^{۵۴۷} ^{۵۴۸} ^{۵۴۹} ^{۵۵۰} ^{۵۵۱} ^{۵۵۲} ^{۵۵۳} ^{۵۵۴} ^{۵۵۵} ^{۵۵۶} ^{۵۵۷} ^{۵۵۸} ^{۵۵۹} ^{۵۶۰} ^{۵۶۱} ^{۵۶۲} ^{۵۶۳} ^{۵۶۴} ^{۵۶۵} ^{۵۶۶} ^{۵۶۷} ^{۵۶۸} ^{۵۶۹} ^{۵۷۰} ^{۵۷۱} ^{۵۷۲} ^{۵۷۳} ^{۵۷۴} ^{۵۷۵} ^{۵۷۶} ^{۵۷۷} ^{۵۷۸} ^{۵۷۹} ^{۵۸۰} ^{۵۸۱} ^{۵۸۲} ^{۵۸۳} ^{۵۸۴} ^{۵۸۵} ^{۵۸۶} ^{۵۸۷} ^{۵۸۸} ^{۵۸۹} ^{۵۹۰} ^{۵۹۱} ^{۵۹۲} ^{۵۹۳} ^{۵۹۴} ^{۵۹۵} ^{۵۹۶} ^{۵۹۷} ^{۵۹۸} ^{۵۹۹} ^{۶۰۰} ^{۶۰۱} ^{۶۰۲} ^{۶۰۳} ^{۶۰۴} ^{۶۰۵} ^{۶۰۶} ^{۶۰۷} ^{۶۰۸} ^{۶۰۹} ^{۶۱۰} ^{۶۱۱} ^{۶۱۲} ^{۶۱۳} ^{۶۱۴} ^{۶۱۵} ^{۶۱۶} ^{۶۱۷} ^{۶۱۸} ^{۶۱۹} ^{۶۲۰} ^{۶۲۱} ^{۶۲۲} ^{۶۲۳} ^{۶۲۴} ^{۶۲۵} ^{۶۲۶} ^{۶۲۷} ^{۶۲۸} ^{۶۲۹} ^{۶۳۰} ^{۶۳۱} ^{۶۳۲} ^{۶۳۳} ^{۶۳۴} ^{۶۳۵} ^{۶۳۶} ^{۶۳۷} ^{۶۳۸} ^{۶۳۹} ^{۶۴۰} ^{۶۴۱} ^{۶۴۲} ^{۶۴۳} ^{۶۴۴} ^{۶۴۵} ^{۶۴۶} ^{۶۴۷} ^{۶۴۸} ^{۶۴۹} ^{۶۵۰} ^{۶۵۱} ^{۶۵۲} ^{۶۵۳} ^{۶۵۴} ^{۶۵۵} ^{۶۵۶} ^{۶۵۷} ^{۶۵۸} ^{۶۵۹} ^{۶۶۰} ^{۶۶۱} ^{۶۶۲} ^{۶۶۳} ^{۶۶۴} ^{۶۶۵} ^{۶۶۶} ^{۶۶۷} ^{۶۶۸} ^{۶۶۹} ^{۶۷۰} ^{۶۷۱} ^{۶۷۲} ^{۶۷۳} ^{۶۷۴} ^{۶۷۵} ^{۶۷۶} ^{۶۷۷} ^{۶۷۸} ^{۶۷۹} ^{۶۸۰} ^{۶۸۱} ^{۶۸۲} ^{۶۸۳} ^{۶۸۴} ^{۶۸۵} ^{۶۸۶} ^{۶۸۷} ^{۶۸۸} ^{۶۸۹} ^{۶۹۰} ^{۶۹۱} ^{۶۹۲} ^{۶۹۳} ^{۶۹۴} ^{۶۹۵} ^{۶۹۶} ^{۶۹۷} ^{۶۹۸} ^{۶۹۹} ^{۷۰۰} ^{۷۰۱} ^{۷۰۲} ^{۷۰۳} ^{۷۰۴} ^{۷۰۵} ^{۷۰۶} ^{۷۰۷} ^{۷۰۸} ^{۷۰۹} ^{۷۱۰} ^{۷۱۱} ^{۷۱۲} ^{۷۱۳} ^{۷۱۴} ^{۷۱۵} ^{۷۱۶} ^{۷۱۷} ^{۷۱۸} ^{۷۱۹} ^{۷۲۰} ^{۷۲۱} ^{۷۲۲} ^{۷۲۳} ^{۷۲۴} ^{۷۲۵} ^{۷۲۶} ^{۷۲۷} ^{۷۲۸} ^{۷۲۹} ^{۷۳۰} ^{۷۳۱} ^{۷۳۲} ^{۷۳۳} ^{۷۳۴} ^{۷۳۵} ^{۷۳۶} ^{۷۳۷} ^{۷۳۸} ^{۷۳۹} ^{۷۴۰} ^{۷۴۱} ^{۷۴۲} ^{۷۴۳} ^{۷۴۴} ^{۷۴۵} ^{۷۴۶} ^{۷۴۷} ^{۷۴۸} ^{۷۴۹} ^{۷۵۰} ^{۷۵۱} ^{۷۵۲} ^{۷۵۳} ^{۷۵۴} ^{۷۵۵} ^{۷۵۶} ^{۷۵۷} ^{۷۵۸} ^{۷۵۹} ^{۷۶۰} ^{۷۶۱} ^{۷۶۲} ^{۷۶۳} ^{۷۶۴} ^{۷۶۵} ^{۷۶۶} ^{۷۶۷} ^{۷۶۸} ^{۷۶۹} ^{۷۷۰} ^{۷۷۱} ^{۷۷۲} ^{۷۷۳} ^{۷۷۴} ^{۷۷۵} ^{۷۷۶} ^{۷۷۷} ^{۷۷۸} ^{۷۷۹} ^{۷۸۰} ^{۷۸۱} ^{۷۸۲} ^{۷۸۳} ^{۷۸۴} ^{۷۸۵} ^{۷۸۶} ^{۷۸۷} ^{۷۸۸} ^{۷۸۹} ^{۷۹۰} ^{۷۹۱} ^{۷۹۲} ^{۷۹۳} ^{۷۹۴} ^{۷۹۵} ^{۷۹۶} ^{۷۹۷} ^{۷۹۸} ^{۷۹۹} ^{۸۰۰} ^{۸۰۱} ^{۸۰۲} ^{۸۰۳} ^{۸۰۴} ^{۸۰۵} ^{۸۰۶} ^{۸۰۷} ^{۸۰۸} ^{۸۰۹} ^{۸۱۰} ^{۸۱۱} ^{۸۱۲} ^{۸۱۳} ^{۸۱۴} ^{۸۱۵} ^{۸۱۶} ^{۸۱۷} ^{۸۱۸} ^{۸۱۹} ^{۸۲۰} ^{۸۲۱} ^{۸۲۲} ^{۸۲۳} ^{۸۲۴} ^{۸۲۵} ^{۸۲۶} ^{۸۲۷} ^{۸۲۸} ^{۸۲۹} ^{۸۳۰} ^{۸۳۱} ^{۸۳۲} ^{۸۳۳} ^{۸۳۴} ^{۸۳۵} ^{۸۳۶} ^{۸۳۷} ^{۸۳۸} ^{۸۳۹} ^{۸۴۰} ^{۸۴۱} ^{۸۴۲} ^{۸۴۳} ^{۸۴۴} ^{۸۴۵} ^{۸۴۶} ^{۸۴۷} ^{۸۴۸} ^{۸۴۹} ^{۸۵۰} ^{۸۵۱} ^{۸۵۲} ^{۸۵۳} ^{۸۵۴} ^{۸۵۵} ^{۸۵۶} ^{۸۵۷} ^{۸۵۸} ^{۸۵۹} ^{۸۶۰} ^{۸۶۱} ^{۸۶۲} ^{۸۶۳} ^{۸۶۴} ^{۸۶۵} ^{۸۶۶} ^{۸۶۷} ^{۸۶۸} ^{۸۶۹} ^{۸۷۰} ^{۸۷۱} ^{۸۷۲} ^{۸۷۳} ^{۸۷۴} ^{۸۷۵} ^{۸۷۶} ^{۸۷۷} ^{۸۷۸} ^{۸۷۹} ^{۸۸۰} ^{۸۸۱} ^{۸۸۲} ^{۸۸۳} ^{۸۸۴} ^{۸۸۵} ^{۸۸۶} ^{۸۸۷} ^{۸۸۸} ^{۸۸۹} ^{۸۹۰} ^{۸۹۱} ^{۸۹۲} ^{۸۹۳} ^{۸۹۴} ^{۸۹۵} ^{۸۹۶} ^{۸۹۷} ^{۸۹۸} ^{۸۹۹} ^{۹۰۰} ^{۹۰۱} ^{۹۰۲} ^{۹۰۳} ^{۹۰۴} ^{۹۰۵} ^{۹۰۶} ^{۹۰۷} ^{۹۰۸} ^{۹۰۹} ^{۹۱۰} ^{۹۱۱} ^{۹۱۲} ^{۹۱۳} ^{۹۱۴} ^{۹۱۵} ^{۹۱۶} ^{۹۱۷} ^{۹۱۸} ^{۹۱۹} ^{۹۲۰} ^{۹۲۱} ^{۹۲۲} ^{۹۲۳} ^{۹۲۴} ^{۹۲۵} ^{۹۲۶} ^{۹۲۷} ^{۹۲۸} ^{۹۲۹} ^{۹۳۰} ^{۹۳۱} ^{۹۳۲} ^{۹۳۳} ^{۹۳۴} ^{۹۳۵} ^{۹۳۶} ^{۹۳۷} ^{۹۳۸} ^{۹۳۹} ^{۹۴۰} ^{۹۴۱} ^{۹۴۲} ^{۹۴۳} ^{۹۴۴} ^{۹۴۵} ^{۹۴۶} ^{۹۴۷} ^{۹۴۸} ^{۹۴۹} ^{۹۵۰} ^{۹۵۱} ^{۹۵۲} ^{۹۵۳} ^{۹۵۴} ^{۹۵۵} ^{۹۵۶} ^{۹۵۷} ^{۹۵۸} ^{۹۵۹} ^{۹۶۰} ^{۹۶۱} ^{۹۶۲} ^{۹۶۳} ^{۹۶۴} ^{۹۶۵} ^{۹۶۶} ^{۹۶۷} ^{۹۶۸} ^{۹۶۹} ^{۹۷۰} ^{۹۷۱} ^{۹۷۲} ^{۹۷۳} ^{۹۷۴} ^{۹۷۵} ^{۹۷۶} ^{۹۷۷} ^{۹۷۸} ^{۹۷۹} ^{۹۸۰}

بود که مشاهده جمالش را حاصل الحیات دوستی و تماشای زلف خالش را سرایه زندگانی شمردی هر نفس
جلوه عشق جانان جوهر جاننش را بجان خویش کشیدی و طره طرا^{۱۲} اردلارام نقد شکیبانی از صیقلیش
در ربود فرو^{۱۳} من نه باختیار خود میروم از قفای او^{۱۴} گیسو چون کند او میکشدم کشان کشان^{۱۵} آن شوخ
نقشه انگیز چون مرغ دل شاه را مقید دام زلف^{۱۶} لا ویز میدید کمان ابرو را تا بنا گوش کشیده خدنگ غزه
بر برف سینه اش میکشاد و ساعت بساعت بگرشهای رنگین و عشوه های شیرین بند و گیر پیاده دلش
می نهاد فرو^{۱۷} رسم عاشق کشته و شیوه شهر آشوبی^{۱۸} جامه بود که بر قامت او دوخته بود و از آنجا که
استغفای حسن بشت بجزر عشق بازی شاه قانع نبود از اطراف جوانب یکران را نیز مسخر میستاد و کند
دلربایی در گردن شوریدگان بیابان هوس می نداشت و با خبر کار با جوانی زیبا طلعت از ملازمان با شاه
و سپری نیکو سیرت از محران بارگاه که خط سبزش مانند خضر لب آب حیات سیده بود سبزه خطش چون سبیل
بهشت بر کنار جویبار کوثر و مید و فرو^{۱۹} بگر و لعل لب و سیده سبزه خط^{۲۰} چو بر حوالی آب حیات مهر گیاه^{۲۱} و سروکاری
آغاز نهاد و آن جوان نیز بغلیات عشق در افتاده بر جریده حالش از دفتر صبر رقی و بر صفحه روزگارش از اثر
حیات رقی نماند بپیت هر که با عشق آشنا شد ز حمت جان بر نیافت^{۲۲} و در پرورد محبت بار و دران بر نیافت
پیوسته میان عاشق و معشوق بچشم و ابرو سوال جواب بودی و با شارت و کنایت گفت و شنید نمودندی
روزی با شاه بر سبزه عشرت نشسته بود و دل وصال جانفرازی محبوب بسته و آن جوان بخند مست
استاده و سبب معاشرت همه نوع آماده با شاه در جهان^{۲۳} ال را می یاری نگرست و از صفو خسارش
رقم فی حسن تقویم مطالعه می نمودن غافل از آنکه ملک و می نگر و در جوان نگاه کرد و از لب شیرین
تسلی که دامن روزگار از آن پرشکر شدی بطهور رسانید ع بزنی یک خنده و دامان عیشم پرشکر گردان^{۲۴} +
جوان نیز در برابر آن بگوشه چشم جادوش کرشمه که هزار شور و عالم افکند^{۲۵} ظاهر فرمود بپیت نگر
بازنده او نیم باز^{۲۶} و نیم از غمزه اگر نیم ناز^{۲۷} با شاه بران حال مطلع شده آتش غیرت در دلش شعله
زدن گرفت و دلبستگی ایشان را دانسته بلیبارگی دل از صحبت دلارام برداشت فرو^{۲۸} اهل تحقیق برانند
که بر نتوان خورد^{۲۹} از وختی که بر دسایه بیایغ و گری^{۳۰} پس با خود اندیشه کرد که درین کار شتاب کردن^{۳۱}

لعل زلف و دوس
پیشانی شاه
دشمن بدو
دو دوزخ
و بیابان
از طره
میزگردن
۱۲ غنات
بغنی ناز
مشتوق
۱۳ او
۱۴ آن
۱۵ آن
۱۶ جلالت
۱۷ شمشیر
۱۸ شمشیر
۱۹ شمشیر
۲۰ شمشیر
۲۱ شمشیر
۲۲ شمشیر
۲۳ شمشیر
۲۴ شمشیر
۲۵ شمشیر
۲۶ شمشیر
۲۷ شمشیر
۲۸ شمشیر
۲۹ شمشیر
۳۰ شمشیر
۳۱ شمشیر

باب در بیان بون از روی بستان
از طریق خرد و دوی نماید و در دفع این دتن که فی الحقیقه دشمن من اند تا بعمل نمودن با حزم و عاقبت اندیشی
راست نمی نماید صبر بهتر مرد را از هر چه هست پس آن صورت را نادیده گذاشت و صحبت بر همان منوال
که طرح افتاده بود بی پای داشت و شب را بر دشمنانی شمع جمال دلدار بر دوزرسانید اما دلش چون پروانه بشعله
آتش اضطراب میسوخت ^{قائم داشت} بادشاه و عاشق و مسرت و زانسان ^{محبوب} لبرنی چون تواند دید او را ملتفت
با دیگری + القصه و زوگیر که جمید خورشید علم فتح و نصرت بر قبه قصر فیروزه قام فلک افراشت و شاه
ستارگان حجاب ظلمت از پیش یوان صفه سپهر میاگون برداشت نظم حجاز و مه های سر و صبح تمام
بکیم طشت مهر افتاد از با هم عروس آفتاب خوب خسار ازین نیلی تنق ^{نظم} نمود و خسار با و شاه بر تخت
دولت برآمد و صدای عدل و رواه قضیه دادخواهان را بخود فیصل او ^{آسمان} میست ^{صفحه} که با عدل آشنا باشد
سایه رحمت خدا باشد و بعد از آنکه از رفع مهات و حکم معاملات باز پرداخت با وزیر یکبار مملکت برو بود
خلوتی ساخت جلا و خشم مبالغه میکرد که حال شبانه را با وزیر در میان آورد و مشاورت از ایشان را
سیاست بچنانند و کار فرمای عقل میگفت سر خود از وی پوشیده دارد حکمی که دولت میخواهد با مضای
رسان عاقبت جانب خصم غالب ^{اندک} میزند از مکنون ضمیر با وزیر در میان نهاد و دران باب از وی
مشاورتی جست وزیر نیز قبل ایشان اشارت نمود و موافق رای بادشاه افتاده غریمت بر ملاک
آن دو شخص تصمیم یافت و مقر شد که هر یک از شربت زهر قاتل چنانیده از ساحل وجود مگر داب عدم نمند
و بر وجهیکه جز شاه و وزیر ندانند این کار به پایان رسانند تا پوده بدنامی دریده ریشه ناموس بریده نگردد
همیت کارهای انجمن آن به که نهانی بود آشکارا ^{انجام} اگر کسی آخر شپایی بود وزیر از نزدیکان شاه چنانچه
دو دختر خود را بغایت اندوگمین پریشان حال یافت ^{پوشیده} سبب آن پرسید چنین معلوم شد که دختر امرو و در حرم سلطانی
بود از جانب خاتون بادشاه انواع بی التفاتی بدو لاحق و در میان اقران و همسران با او خواری بسیار
نموده وزیر از معنی ^{بی} سالم گشته جهت مراعات خاطر دختر فرمود ^{بی} همیت برید با و صبا و شرم آگهی آورد که
روز محنت و غم رو به کوتاهی آورد و غم مخور که درین دوسه روز چنان غم مرش مرده و گل حیا تش تر مرده خواهد
دختر همت تا کید این حال از حقیقت مهم سوال کرد وزیر شمه از آنچه میان وی و ملک گذشته بود باز راند

۱

نقد اول در کتب خطی از طایفه نوریان

انوار سلسله

سوی آن چشمه رفتند و بر جوی آن چشمه خرگوشی چند جای گرفته بودند و هر آنکه خرگوشان را از اسب بیایان
 زحمت میرسد هر کدام را که پیل پاسبان بر سر او نهادی گوشمالی یافتی که از منزل حیات گوشه بایستی گرفت و
 مانسی بدی که مال آنرا جز رجوع بعرضه فنا و بلی نسا یستی کرد و فرو آهسته آن بجانب میدان که می شود
 سر بریزیم سمند تو با مال و بیگ آمدن پیلان بسیار از ایشان مالیده و کوفته گشتند ع که زید اگر بدینسان ^{دو سه}
 بار خواهی آمد و روز دیگر با اتفاق پیش ملک خود رفتند و گفتند پادشاه عادل پناه مظلومان دستگیر رساندگان
 باشد و هر تخت نشین از برادر دادن است نه برای شاورستین بیت از آن آمدی بر سر این سریر
 که افتادگان را شوی دستگیر و داد و داده و انصاف ما از پیلان بستان و ریخ کشیدن ما را از ایشان
 تدارک فرمائی که ساعت بساعت باز آیند و ضعیفی چند را که نیم گشته از ته پایی ایشان بسته اند این نوبت
 بر نیری جان بسیرند ^{بیت} یکبار رخ نموی و دل رفت و عقل مبهوش ^{این} بار جان ببر که متاعی و گرنماند
 ملک گفت این جزوی کاری نیست که سر سری در آن خوض توان نمود باید که هر که در میان شما کیاست
 دارد حاضر آید تا مشاوری فرمائیم که مضایعی غنیمت پیش از وقوع مشورت از اخلاص مقبلان خردمند نیست
^{بیت} هر که دانش است بسیاری نه نکند بی مشاورت کاری به و در میان گوشان تیز موشی بود که او را
 به روز خوانندی و مردم او را به فور خرد و کمال فهم و صفائی ذهن و حسن تدبیر معتقد بودند و چون دید که
 ملک و بستانگی این مهم دارد پیش آمد و گفت قطعه اش با غم رعیت بیچاره میخوری + اینست رسم و قاعده
 و ادگستری + از حال بلیسان نظر لطیف و مدار + کنز تاج و تخت دولت و اقبال بر خوری + اگر ملک مصلحت
 بیند و بر سالت نزد پیلان فرستد و همین را نامز کرده با سن همراه سازد تا آنچه کنم و گویم بیند و بشنود ملک
 فرمود که ما را در سدا و امانت و راستی و دیانت و شهنش نیست و نخواهد بود و گفتار و کردار تو بسیار دیده و
 شنیده ام و فرود سکه کار تو این پس از مردم بارها + بر محاک امتحان نقد تو بمغیش یافتیم + مبارکی باید رفت
 و آنچه مصاحت وقت و مناسب حال دانی بجا آور و توانی که رسولان و شاه زبان او باشد و هر که خواهد
 عنوان ناصیه ضمیر و ترجمان رسول هر کس بداند از گفتار و کردار فرستاده او معلوم توان کرد و چه اگر از رسم
 هنری و فضیلتی ظاهر گردد و اثری پسندیده و علمی ستوه مشاهده افتد بر حسن اختیار و کمال مرشدانسی پادشاه

بفرود چنان بگسلانی کند بصورت تغلب کنی بگذری + بمعنی نگه کن که بس اتری + و من شمار میدویم
 کردار نیک را ذخیره آخرت سازید و عمر که بشاید ابر تان و نزهت گشتان زود زوالست
 اعتماد کنید و خاص و عام و عالمیان دور و نزدیک و میان را چون نفس نیز خود دانسته هر چه در باطن
 نه پسندید و حق ایشان را در پیر ع بر کسی پسند آنچه از خوشت آید ناپسند + ازین نموده مدد
 افسون بر ایشان میدهند تا با او الفت گرفتند و امین و فارغ بی اعراض احترام پیشتر آمدند بیک جمله
 هر دو را گرفت و مطبخ معده را از گوشت لذیذ ایشان برگ و توانی از زانی داشت و آخر نماز و روزه صلاح
 و عفت او بود و اسطه نفس خجست و طبع نازک برین جمله ظاهر گشت و این مثل سحر ای آن عدم تا معلوم شود
 که بر غدار بدسیرت اعتماد کردن نشاید و کار بوم غدیر پیشه نفاق اندیشه همین مزاج دارد و معائب بغایت
 متعجب او نه نهایت است و این قدر که بحیرت قرار گیرد قطره ایست از دریای بیکران و ذره به نسبت نه بهر
 گردان بیت گر صد هزار قرن کنم وصف مشکلی + از صد هزار گفته نیاید مگر یکی + مبادا که شما این کار
 اختیار کرده او را بر سر ریاضت نشاند که هرگاه افسر شاهی بفرق نامیمون و رسد بی شبهه سپهر تنزه کارنگ
 او بار بران خواهد زد و هر وقت که بایه تخت حکومت بپای مبارک و سوده گردد و گره ایش از روی غضب آتش
 نکبت بران خواهد ریخت و بسبب آنکه طینت او ناپاک و جواهر او ناقابل است از تربیت شما ضائع خواهد شد و
 گوهر پاک بپایده شود قابل فیض + زانکه هر سنگ و کلوخی در درم جان نشود + مرغان بعد از استماع این سخنان
 بیکبار از آن کار با نموده عزیمت متابعت بوم فسخ کردند و آن خاکسار پریشان وزگار و در گوشه او بار متحیر و
 متأسف مانده ناله را گفت ای سیاه روی بشیرم حجاب حیا از پیش برداشته اینهمه خواری بمن واداشتی
 و مرا از ربه ساخته و در مقام کینه و جدال و روی گرد و خشتی انگیزتی که دور روزگار صد هزار قرن آنرا دفع نتوان
 کرد و آتش فتنه را فروختی که باب محیط سپهر شعله آرزو نتوان نشانده رود و در صورت جفای تو از دل
 نیدامم که از جانب من سابقه بوده که اینهمه مهر و محبت ظاهر کردی یا بر سبیل ابتدای چندین لطف و مهربانی و حب
 و دوستی و بدانکه اگر دوستی را بر ندانم و شاخ و جبهه نشود و نمایانته بقرار صلب از رو و و لیکن نهال محبت که راه
 جفا بریده شد مطلقا رستن شاخ و فانی بیخ او تصور نباشد و اگر بشیر جبراحتی افتد آخر علاج پذیرد و بهر هم

همان گریه صاعقه
 قائم العلیل
 بافتن روزگار و زاری
 مدت سی سال در پناه
 با صد و بیست سال صدم
 سال فاین دست پرست
 چو بیایم صلی الله علیه و سلم
 خطه را گفت عشق و فنا
 و آن طفل صدم سال
 زیست ۱۲۰۰
 بخت و در این خیزد
 غلام ابدان بپای آینه
 من از آنکه در غمت و غمی
 یافتن شد مدام غمی
 از راه طم و تو فانی
 شود ۱۲۰۰
 زخم جمعش جی با کمر
 زخمها ۱۲۰۰

اندیشه شجون در میان آورد و مجموع ایشان برین غنیمت یکجست گشته بجانب ماوای زرافان روان شدند
مثنوی گروهی رزم جوی و فتنه انگیز + همه پر کینه و بیابا خونریز + مکیان خواهی میان انگ بسته +
 دله چون سنگ اور جنگ بسته + و چون لشکر بوم باوای زرافان رسیدند از ایشان اثری بود و نه
 خبری هویدا بومان مضطرب شده به طرف میگشتند و کار شناس در زیر درخت بر خود می پیچید و نرم نرم می نالید
 بومی آواز او شنیده خبر ملک رسانید شبا هنگ با بومی چند که مقرب بارگاه و محرم اسرار شاه بودند بر سر آمد
 و پرسید که تو کیستی و حال چیست کار شناس نام خود و از آن پدر باز گفت و منصب زارت و قانون کفایت
 خود تقویر کرد ملک گفت دانستم و خبر تو بسیار شنیده ام اکنون باز گوی که زرافان کجا اند جواب داد که حال من
 دلیل است بر آنکه محرم اسرار ایشان نتوانم بود شبا هنگ پرسید که تو وزیر ملک زرافان و صاحب سر و بشار
 و موتمن او بودی بچه حیانت با تو این خواهی رفته و یکدم گناه مستحق این عقوبت شده کار شناس گفت
 مخدوم مدح من بد گمان شد و خود ان مجال وقعت یافتند تا بمن رسید آنچه رسید و خدمتهای قدیم
 و حق گزاره های سابق همه بیکبار در عرصه عدم افتاد فروتنی مزد بود و منت هر خدمتی که کردم + یارب مباد
 کس را مخدوم بی عنایت + شبا هنگ پرسید که موجب بد گمانی چه بوده گفت ملک پیروز بجای شجون شما و زرافان
 بخواند و از هر یک تدبیری درین حادثه که واقع شده بود طلبید و نوبت بمن سیده فرمود که چاره ایصوت که افتاد
 باز نمای و در دفع این غائله حیل پیش آر من گفتم که ما را بالشکر بوم طاقت مقاومت نیست که جرأت ایشان
 در جنگ زیادت از جلالت ماست و قوت شوکت ایشان بیشتر از شکوه و صولت ما و دیگر آنکه عنان تو سن
 دولت بدست اختیار ملک بمانست پایه تخت بخت مزین بپای فرقدان سامی پادشاه ایشان و با صاحب
 اقبال جدید پیچیدال و رنجی افکندن دلیل نمکست است و با خداوند بخت روز افزون لاف ستیزه زدن نشان
 تفاوت مثنوی ستیزندگی با خداوند تخت + ستیزنده را سر بر و چون درخت + گوزنی که در شهر شیران شود +
 برگ خودش خانه ویران شود + صلاح آنست که رسولی فرستیم اگر شعله جنگ افزونند باخان بومان را
 با آتش تفرقه سوخته مانند دود در زوایای جهان بپراکنده گردیم و اگر از در صلح آیند از بلج و خراج هر چند
 داعیه کنند قبول کرده منت و ارشوم بیت جو سر بایدت مرستاب از خراج + و گرنه نه سر با تو ماندن تاج

در شربت و شکر و ناله و فریاد
 منی است با شتاب و عجله
 در فریاد و ناله و فریاد
 پنهان و پنهان و پنهان
 منست یعنی فلان پنهانی از آن
 ملکیت من است پنهانی از آن
 پنهانی از آن پنهانی از آن
 و محرم اسرار ایشان
 است از لفظ شبا هنگ
 اطلاق توان کرد بکلیف
 منت که غاصه حضرت بل و علی
 است پنهانی از آن پنهانی از آن
 بنده گان از منت نهادن
 میفرماید و بر خود اثبات منت
 میکند و حدیثی است که میگوید
 بخت خاص چو عجله و عجله
 فزاید تاگاه است که فزاید
 آفت تاگاه است که فزاید
 نوعی از تاگاه است که فزاید
 فاختش خند و خند و خند
 بندی از تاگاه است که فزاید
 از سرچ و پیمان
 ای بکدام وطن اختیار کنیم
 ملک خود را
 و خراج

جمع آمدند و هجوم کرده خرس را ضرب مجروح و پراکنده ساختند بچاره خرس خام طمع هنوز از نهال آرزو
میوه مرادنا پشیده درخت شترتش پرموده شد و زاویه طبعش بر تو شمع راحت روشن شده چراغ
دولتش فرو فرو نار سیده بلیم جوده از ساغر عیش می زند دست جفا جام مرادم بر سنگ + القصر
خرس بزحمت تمام از میان بوزنگان بجست و خود را بکوستان رسانیده بنهره و خروش در پوست
از انبای جنس او جمع کثیر حاضر آمده او را بدان حال دیدند و از کیفیت حرب و کسیت طعن و ضرب پرسیدند خرس
صورت ماجرا باز راند و گفت زهی بی ناموسی که خرس قوی همیت را از بوزنه بمضعیف بکیر این تنگ بایک کشید
و سرگز درین قدیم الا یام آبا و اجداد ما را چنین حالتی پیش نیامده و تاقیاست این بدنامی در خاندان ما نخواهد
ماند صلاح آنست که همدستان شده اتفاق نمایند تا یک شجون روز حیات برایشان شب حیات گردانیم
و بغیر کارزار دیده اسید ایشان را خیره سازیم **مشغولی** گراز گریه دش حرج باشد امان + بجوای همین
خود از بدگمان چنان سر بکشیم شان در ستیز + که ماند زانام ترستنجیز + خرسان را عروق غرور و حرکت
آمده آتش تعصب افروختند و زبان لاف و گزاف کستوه نعره عنا و جدال بگردون رسانیدند و می گفتند
مشغولی مخالف چو مورست و ما اثر و دعا کجا کرد و از پنجه بارها + زمارایت جنگ افروختن + زدشمن
سرو تاج بگداشتن + پس بران قرار داند که دران شب باشتغال آتش قتال اشتغال نمایند و در گری
کارزار و شعله گیر و دار آتش در خرمن عمر بوزنگان افکند و در وقت که شیر زین جنگال مبر از پیشه سپهر
مثل چشمه سار فی عین حننه نمود و لب اکبر و صغر بر حوالی قطب شمالی خرامیدن آغاز کردند **میت** چو
خورشید تابنده بنمود و پشت + هوا شد سایه و زمین شد درشت + بیکبار خرسان آن کو بهسار رو
بجزیره بوزنگان نهادند و با جمعی از امار و اعیان غریمیت شکار فرموده بود و آن شب در صحرای مانده بوزنگان
و بگراز هجوم دشمن غافل هر یک دو منزل خود آوریده که بیکبار **میت** سپاهی چو مور و ملخ تاختند
نبرد جهان در جهان ساختند + تا بوزنگان را خبر شد بسیاری از ایشان کشته شدند و اندکی خسته و
مجروح جان ازان ورطه خونخوار بکنار بردند خرسان چون آن بشیه معمور و جزیره آبادان
از دشمن خالی دیدند هماغا پائے اقامت در دامن سکون کشیدند و آن خرس جفا دیده و هم رسیده را

فصل در عبارت کشاد و
خوشن شانی و خوشنای
باشند و عیال و عیالی را نیز
گویند ۱۱ فلان کعبی بیرون
بدون باشد ۱۱ اسبان
در بزمه باشد ۱۱ سبزه
در بزمه باشد ۱۱ عین
و غروب آفتاب
العیلیت در بزمه
بجز است از زبان
این سخن در بزمه
الذکران
و شد بیکو صده
از انداز و ک
زیر بیکو
کوئل که آن
انفکس صغری و نبات
طایر
بلا در بلاد عام
از بزمه
قطر جونی و شالی
از بزمه
قطر جونی و شالی
سایه غایت لغات

رسانید و در منازل خود بفرغت بنشینید که نه از دشمنان اثری خواهد بود و نه من بعد از این ایام جنس ایشان
ضرر خواهد رسید ملک بر موجب رای میمون بفرمود تا پوستهای و برکنده و اطرافش در هم شکسته
برکنار میشد بفرستند و سپاه خود را بر آنکند ساخته منتظر فرصت نشست و میمون شب همه شب ناله میکرد و بنوعیکه
دل سنگ را اضطراب او آب میشد و کوه از صدای درو آمیز او بفریادی آمد ملک خراسان علی الصبح بطرف
بیرون آمده آن ناله را شنید و بر عقب آواز رفته میمون را بدان حال بدید آنکه غلیظ القلب بود و بر وی میخورد و
با وجود سخت ولی رحمی در دلش پیدا آمد تفتیش حال و تفحص کار او مشغول شده استفسار تفصیل بهم نمود میمون
بفرست و ناست که بادشاه آن قوم است آغاز و عاوشنا کرد بعد از تقدیم مراسم ستایشی که فراخور حال ملوک باشد
گفت بمیت ز چشم و دل بدن خاکیم و ز آتش و آبست + بچشم من و بدل رحم کن که کار خراب است + اسی
ملک من وزیر بادشاه بوزنگام و با اتفاق وی بشکار رفته شب بخون درین معرکه حاضر نبودم روز دیگر
همز میتان رسیده از نزول ملک بدین دیار خبر یافته ملک بوزنگان با عتقادیکه بر تدبیر داشت التماس جاره
این کار نمود من او را از روی خیر خواهی بخدمت ملک ولالت کردم و گفتم تدبیر صواب آنست که کمر ملازمت
بر بندیم و بقیه العمر در خدمت ملازمان ملک گذرانیم و در سایه دولت و از نکبات زبان آسوده بگوشت و نوشه
بسیاریم مشغولی در پناه دولت صاحبان + راه جوید هر که هست از عاقلان + اگر تو در گلشن در آئی گل بری
سوی بستان بگذری سبیل برشی + ملک ز سخن من بر ایشان و آشفته گشت و نسبت با جماعتی که درین میشد
ساکن شده اند انواع سخنان نالالت بر زبان راند و چون دوم بار بمنع او مشغول شدم بفرمود تا با من این
همه خواری بگردند و امر کرد که چون آواز هوا داران بادشاه و سپاه ایشان است همان بهتر که نزدیک
آن بنزیره اش بفرستند تا به بینم که ایشان حیوان حمایت او خواهند کرد و مرا اینجا آورده اند
و سوابق خدمتکاری مرا بلوا حق دل آزار می پاداشش کردند این بگفت و چنان بدر و گریخت
که ملک خراسان را قطرات اشک از دیده به شرم چکیدن گرفت بمیت گریه نام سنگ
دل خون شود + و برگردید با جمیع خود + ملک گفت حالا بوزنگان کجا اند جواب داد که بیابان
ست که آنرا مرد آزما میگویند ایشان پناه بدانجا برده اند از هر طرف لشکر جمع میکنند و ساعت

بدان در جهان
کرده است
ای از بهت بود
و فواید
لفظ و لغت
عالم شده غایب
طاعت بر او
طاعت بر او
نایاب
آری
که ملا خط
میفت
طرف
مکافات
آوردند
بفتح آبیست
میان
و باور از
بلنج

آن بقاء بر فروخت شعله شمع آفتاب بنابر آفرینش گشت که هر که در هوا نظر کرے چون پروانه بسوختی
 و هر که قدم بر زمین نهاد و چون موم بگداخته قطعه ز گداخته چنان میشد نفس گرم که لب از تاب
 آن چون شمع می سوخت و زیاده گرم پنداری که تقدیر بدتیا دوزخ دیگر بر فروخت و تاب آفتاب
 در کار آمده و ما را روزگار خراسان بر آورد و موم سوزنده وزیدن آغاز کرده از دور چون آتش
 بی و ویدار شد ملک ایشان روی بمیون کرد که این چه بیابان است که از مهیت او دلها
 در تاب و جگرهای آب میشود و آن چه چیز است که چون شعله آتش روی بجانب نهاد و تند و تیزی آید
 میمون گفت ای ستمکار دل از این بیابان اهل است و آنکه می آید بیک مرگ فل خوش دار که
 اگر صد هزار جان داری کمی بیرون نبری و حالیکه سموم برسد همه شما را خاکستر سازد و آتش بیدادی
 که در نهاد بوزنگان زده بسوزی ایشان درین سخن بودند که تف سموم برسد میمون را با مجموع شاه
 و سپاه بر جای بسوخت و یکی از ایشان از آن بیابان بیرون نیامد و روز سوم که وعده بران قرار یافته بود
 ملک بوزنگان بالشکر خود بجزیره آمده همیشه را خالی یافت و مملکت را از غبار که ورت عیار صافی دید
 بگذشت شام نکبت و صبح ظفر دید و گم شد خزان رنج و بهار طرب رسید و این مثل آن آوردم تا ملک
 معلوم کند که اهل کینه جت مقام از سر جان برخاسته اند و آنرا برای خوشنودی وستان زنی نهاد
 و من قضیه کار شناس را از مقوله این حیل میشناسم و قرینه همین قصد که مذکور شد میزنم و پیش ازین
 زاعان را از موده بودم و اندازه دور بینی و کلیاست و مقدار فریب حیل ایشان شناخته و چون
 کار شناس را بدین وضع دیدم مرا مقرر شد که راه و رویت ایشان بصواب مقبرون خرد و رایت ایشان
 از آنچه گمان بردند افزون مبت می شنیدم که راحت جانی چون بدیدم هزار چیدانی و صواب آنست که
 پیش از آنکه مار شامی و مار را چاشنی خویشم و قبل از آنکه خون مار ختن گیر و قبل او اشارت کنیم ملک
 برمان چون این فصل شنید روی در هم کشید گفت آنچه سخت روی و بی رحمی است که فقیر می را بمواد داری
 انواع آزار و اندازیده باشد و ما نیز در مقام عقوبت و ملک او باشیم و محنت زده را بار دیگر بوبه امتحان
 بگذاریم و تو مگر نشنیده که گفته اند مهیت خاطر محنت زدگان شاد کن و در شب محنت زدگان

لایق بود
 بظلمت و تاریکی
 که در این تاریکی
 و انظار و نور
 فوری شد
 در تحقیق ملکات
 میمون
 که آن خراسان
 بودند
 و روزی
 جان کرده اند
 و بوی شادی
 و شادی
 ای ثابت گردید
 و ای با صفات
 از آن فتن و بیستی
 و ای باب
 که کاشانه و وقت شام
 چیزی از هیچ غرض
 سازند و فرستاده
 بوقت چاشت کای
 و ای
 تمام کنیم
 بنیوان و بیستی
 و ای
 شد با ضیاء
 و در آن

طلوع نموده زام صورت حال باوی در میان آورد و گفت این دختر بغایت نیکو صورت و مقبول سیرت
 است میخواهم که در حکم تو باشد جهت آنکه از من شوهری تو از او با قوت تمنا کرده است آفتاب از استماع^{۱۱}
 این قصه برافروخته جواب داد که ترا از خود قویتر نشان دهم آن ابرست که نور مرا بپوشاند و المیای را^{۱۲}
 از پر تو جمال من محبوب گرداند **فرو** آفتاب بدین بلندی را + فرده ابر نماید پیکند + زام نزد یک ابر آمد
 و همان فصل سابق تقریر کرد و باز شرم این سخن در عرق آمده گفت اگر مرا از روی قوت و غالبیت ختیا^{۱۳}
 می کنی با دامن غالب ترست که مرا از هر جانب که خواهد بکشد و به طرف که سیل کند با خوشنیتن برو زام
 این نکته را سلم داشته پیش باورفت و حکایت گذشته باز راند و در افعال بر خود پیچید و گفت
 مرا چه قوت و شوکت تواند بود قوت علی لا اطلاق کوه را ثابت است که پای شکیب در دامن و قار کشیده^{۱۴}
 است و چون قطب در مرکز خود آرمیده و مرا روی چندان اثر است که آواز نرم را در گوشش که مآذ را^{۱۵}
 و ضرب پای مورچه را بر روی صخره صماء میست باد اگر ابر را بجنباند + چون بکوبد رسد فرو ماند + زام
 نزد کوه آمده و فتر حال خود تقریر کرد کوه صد ابر کشید که زام علیه و قوت موش از من بیشتر است
 که اطراف مرا بشکافند و در دل من خانه سازد و سینه ام هزار جا به از نیش جان فرسای او چاک
 شده و هیچ نوع دفع او را چاره نمی دانم خست گفست راست میگویی موش برو غالب است و شوهری^{۱۶}
 مرا او می شاید زام را بر موش عرضه کرد موش بحسب جنسیت که سر رشته دختر بدان منتی می شد^{۱۷}
 سیله در دل خود باز یافت جواب داد که من نیز مدتی است که آرمیده و لا راسی که مونس وزگار من
 باشد بوده ام اما جفت من باید که از جنس من باشد دختر گفست این سهل است زام دعا کند تا من موش^{۱۸}
 شوم و با تو دست **عشرت** در آغوش آرم زام دید که از جانبین رغبتی صلیف است دست دعا برداشت
 و از خداوند تعالی درخواست تا او را موش گرداند فی الحال دعا زام بعد از جانبیت رسید و نشانه^{۱۹}
 کل شیئی رجوع الیه ظاهر گشته و دختر موشی شد و زام را بدان موش داد و باز گشت **نسر**^{۲۰}
 جان من هر چیز را با اصل خود باشد رجوع + ما چو از خاک می باید شدن + فائده این مثل آنست که
 آنچه مقتضا طینت صلی باشد هر چند عوارض گیرد و از این حال گرداند بالا آخر رجوع بهمان حالت صل خود خواهد نمود^{۲۱}

ای حکمت
 بود چنانچه
 نیت و عزم
 بطریق خود
 و در نصف
 حال می یابیم
 آن را
 گرم شده یعنی ختیا
 قیام
 نگر بزرگان
 بایا بکسلول
 نهیمای درشت
 از مقام او
 آفرینش
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱

کاری مصمم گرد و نخست دست از جهان بشوید و دل از زندگانی برداشته قدم در میدان مردان نهاد
 فرو از سر گذشته اند و بیدان نهاده پای + صاحب دلان که گوئی سعادت زلوده اند + و اگر صلاح حال
 دران بنید که بخیرت فروتری از خود قیام باید نمود همان را کار بند و تا مقصود بحصول پیوندد
 چنانکه ماری مصلحت خود دیده بخیرت غوی رضی شد ملک پرسید که چگونه بوده است آن حکایت
 کارشناس گفت آورده اند که ضعف پیری دراری اثر کرد و فتوری تمام بد و راه یافت بواسطه
 نقصان قوت از شکار باز ماند و بر تحصیل قوت در کار خیر خود متخیر گشت زندگانی بی قوت
 صورت نمی بست و شکار آنچه غذا شدی بی قوت مکان ندشت با خود اندیشه کرد که در سبغ از
 قوت جوانی و حیف از زمان کمرانی و حالا توقع بازگشتن ایام شباب امیدوار بود و نبرجت
 قوت های نفسانی همان مزاج دارد که از آب آتش افروختن و از آتش طمع دفع تشنگی کردن و با اینهمه
 کاشکی موسم پیری را هم بقائی بودی و این فرصت تنگ نیز اعتماد را شایسته قطعه رفت دوران
 جوانی نوبت پیری رسید ای درینا صحبت یاران و ایام شباب + وقت پیری هم غنیمت دان
 که از عمر عزیز هر دمی کان بگذرد دیگر نه بینی جز بخواب + مار دهنست که گذشته را باز نتوان آورد
 بتدبیر قبیل که از جمله همت بود و شغال نمود و گفت عوض قوت جوانی اندک تجربه است که حاصل
 کرده ام و جز وی تدبیر که سرشته آن بعد از بدست آورده حالا بنای کار بر کم آزاری باید نهاد
 و هر مذلتی که روی نماید بقبول آن منت دشت و در تدبیر آن شروع باید نمود که آنچه قوام معیشت
 بدان تواند بود و در تقیه از عمر مانده حاصل آید پس بکنار چشم رفت که دران غوگان بسیار بودند
 و ملک کامکار و کیمر طماع و نامدار و شتند و خود را چون ماتم زدگان سینه چاک مصیبت سیدگان
 اند و سناک بر خاک راه افکند غوی بسرقت او رسید و پرسید که ترا بغایت غمناک می بینم موجب آن
 چیست ما جواب داد که بغم خوردن کیست از من خبر او را تر که ماده حیات من از شکار غوگان بوده
 و امروز مرا واقعه پیش آمده صید ایشان بر من حرام گشته و اگر عذر خواهم که یکی از ایشان بگیرم و بخورم نتوانم
 آن غوک بقتل ملک خبر کرد و بادشاه غوگان ازین صورت عجب تعجب شده نزدیک آمد و پرسید بچه

حیات دنیا بیدار
 و سناک بشود
 بود و محمول
 جان و نیست که در آب
 زمین سناک ماند بچه
 از ضعیف در غایت
 بافتن غفلت
 و نقصان غفلت
 با تو است و هستی
 بدین اسم
 بالفهم ز مردم شدن
 و شدن با سخی و ساکن
 و در کسب با بعد از تری
 در کار و ساد و نرم شدن
 و کسب شدن مفصل
 که دیدن ۱۲
 که این مردم در حال است
 ۱۲ صیغه فاعول
 از اطلاق است ۱۲

فرمود لطیف کن که هر کاری که صحت و نبرمی و مدار می توان ساخت و از اینجا گفته اند که راه
 تدبیر از شجاعت بهتر است زیرا که مرد مبارز هر چند ^{باخت} دلیر و توانا بود در مصاف با دشمن برابری کند
 غایتش تابست و اگر کسی بمالعه کند تا صد تن و هزار نهایت کارست اما مرد وانا بیک فکر ^{موصوف}
 ملکی را پریشان سازد و باشد که تدبیری لشکر گران را بشکند و ولایتی آبادان را بر هم سازد و منو
 بیک تدبیر نیکو آن توان کرد که نتوان با سپاه بکران کرد و بشه شیری توان جانی را بودن و بفکری
 شاید قلمی کشودن ملک گفت عجب ظفری یافتی بهمنان غریب قبحی بدست تو برآمد کار شناس
 گفت تمام این کارها با صابست را و حسن تدبیر نبود بلکه فرد دولت و بمن سعادت بملک درین کار
 بدکاری نمود و گفته اند اگر جمعی عزیمت کاری کنند و گروهی در طلب قبحی قدم زنند آنکس مقصود خواهد
 که بفضیلت مروت مخصوص باشد چه خاصیت مروت آنست که کار صاحبش از پیش رود و اگر کسی
 در مروت برابر باشد کسی مراد یابد که ثبات دل و صدق عزیمت او بیشتر بود و اگر درین نیز متساوی
 باشد آنکس بر مطلوب قادر گردد که یار و مددگار و زیاده باشند و اگر دران باب نیز تفاوتی نباشد هر
 دولت یاری کند و قوت بخت مدد دهد ظفر او را خواهد بود و قطعه کوکب بخت چو طالع شود و از این
 مراد و آنچه مقصود بود و میسر گردد و مدد طالع اگر نیست مرغان خود را که اگر روی سو بخری بر
 ملک گفت ایشان از این مقدار حساب شنند و نه پنداشتند که در خند و انتقام تو اینم بود و چهارم
 دیده بودند و ضعیف شمرده کار شناس گفت چهار چیز است که اندک آنرا بسیار بایرند داشت اول قش
 که اندک و در همان ضررست در سوختن که بسیار را دوم و ام که افعال از قرض خوابان در یکدم
 همانست که در هزار دنیا رسوم بجاری که هر چند بخلاف مزاج اندک باشد ضعف و بی حضوری آن
 چهارم دشمن که با آنکه خوار و ضعیف باشد آخر کار خود میکند و شنیده ام که خشکی با وجود ضعف حال از مار
 قوی همی کل انتقام خود حاصل کرد ملک گفت چگونه بوده است آن حکایت کار شناس گفت و نه
 اند که دو کنجشک در سقف خانه آشیانه گرفته بودند و بانه قناعت کرده اوقات میگذرانیدند وقتی ایشانرا
 بچکان پیدا آمد و هر یک از مادر و پدر جهت تربیت ایشان بطلب قوت میفرستاد آنچه حاصل شدی ز قوت

و از این جهت که هر کاری که صحت و نبرمی و مدار می توان ساخت و از اینجا گفته اند که راه
 تدبیر از شجاعت بهتر است زیرا که مرد مبارز هر چند دلیر و توانا بود در مصاف با دشمن برابری کند
 غایتش تابست و اگر کسی بمالعه کند تا صد تن و هزار نهایت کارست اما مرد وانا بیک فکر
 ملکی را پریشان سازد و باشد که تدبیری لشکر گران را بشکند و ولایتی آبادان را بر هم سازد و منو
 بیک تدبیر نیکو آن توان کرد که نتوان با سپاه بکران کرد و بشه شیری توان جانی را بودن و بفکری
 شاید قلمی کشودن ملک گفت عجب ظفری یافتی بهمنان غریب قبحی بدست تو برآمد کار شناس
 گفت تمام این کارها با صابست را و حسن تدبیر نبود بلکه فرد دولت و بمن سعادت بملک درین کار
 بدکاری نمود و گفته اند اگر جمعی عزیمت کاری کنند و گروهی در طلب قبحی قدم زنند آنکس مقصود خواهد
 که بفضیلت مروت مخصوص باشد چه خاصیت مروت آنست که کار صاحبش از پیش رود و اگر کسی
 در مروت برابر باشد کسی مراد یابد که ثبات دل و صدق عزیمت او بیشتر بود و اگر درین نیز متساوی
 باشد آنکس بر مطلوب قادر گردد که یار و مددگار و زیاده باشند و اگر دران باب نیز تفاوتی نباشد هر
 دولت یاری کند و قوت بخت مدد دهد ظفر او را خواهد بود و قطعه کوکب بخت چو طالع شود و از این
 مراد و آنچه مقصود بود و میسر گردد و مدد طالع اگر نیست مرغان خود را که اگر روی سو بخری بر
 ملک گفت ایشان از این مقدار حساب شنند و نه پنداشتند که در خند و انتقام تو اینم بود و چهارم
 دیده بودند و ضعیف شمرده کار شناس گفت چهار چیز است که اندک آنرا بسیار بایرند داشت اول قش
 که اندک و در همان ضررست در سوختن که بسیار را دوم و ام که افعال از قرض خوابان در یکدم
 همانست که در هزار دنیا رسوم بجاری که هر چند بخلاف مزاج اندک باشد ضعف و بی حضوری آن
 چهارم دشمن که با آنکه خوار و ضعیف باشد آخر کار خود میکند و شنیده ام که خشکی با وجود ضعف حال از مار
 قوی همی کل انتقام خود حاصل کرد ملک گفت چگونه بوده است آن حکایت کار شناس گفت و نه
 اند که دو کنجشک در سقف خانه آشیانه گرفته بودند و بانه قناعت کرده اوقات میگذرانیدند وقتی ایشانرا
 بچکان پیدا آمد و هر یک از مادر و پدر جهت تربیت ایشان بطلب قوت میفرستاد آنچه حاصل شدی ز قوت

ساخته در حوصله ایشان میرنجند روزی کنجشک ز لبط فی بیرون رفت چون باز آمد کنجشک را دید که با خطر اب تمام گرد آشیانه می پرید و فریاد سوزناک از او ظاهر میشد گفت ای یار نازنین حرکت است که از تو مشاهد میروم و جواب ^{۱۲}دادمی خلد در سینه ام خاری که می بارم رشک در سوزان غمی دارم که آهی میکشم چگونه ننالم که یکدم غائب شده بودم بعد از معاودت ماری ^{۱۳}همیشه آمد و قصد بچکان کرد هر چند زاری کردم و گفتم ^{۱۴}فر و اگر چه غالبی از دشمن ضعیف ترس که تیر آه نشانه می آید بجائی نرسید و گفت آه را در آئینه تیره دل من اثری نخواهد بود و گفتم از آن ترس که من این فرزندان کم انتقام بر بندیم و بد آنچه توانیم در لاک تو سعی نمایم مار بخندید و گفت بیت حریفی که شیرانی کند ز مثل توئی عاجز کی کند و من چون هیچ نوع با او بس نیامدم فریاد میکنم و کسر بفریادم من میرسد فریاد بسوی ارم و فریاد درسی نیست و آن ظالم شمگاه بچکان را خورده است و در آشیانه خفته کنجشک این سخن استماع کرد و دود از نهادش برید و از فراق فرزندان آتش حسرت و جانش افتاد درین محل خداوند خانه با شتعال چراغ مشغول بود و فیلکه بروغن آلوده روشن ساخته بردست دشت و میخواست که در چراغند ان نهد کنجشک پرید و آن فیلکه از روی دست او بر دشت و بدرون آشیانه افکند صاخر خانه از خوف آنکه بباد آتش در سقف گیرد و ضرر آن کلی شود فی الحال بالای بام برآمده زیر آشیانه را خالی میساخت تا آتش را مطلق سازد و بار از پیش شر آتش دید و از بالا آواز تیسین شنید سراز سوراخی که بجانب بام دشت بیرون کرد و سر بر آوردن همان بود و تیسین بر سر خوردن همان و این مثل را فاعله آنست که مار دشمن خود را خوار داشت و از حسابانی نگرفت تا عاقبت سرش را بسنگ انتقام فرو کوفت ^{۱۵}دشمن اگر چه خرد بود از طریق خرم او را بزرگ دان و غم کار خویش خور ملک گفت کفایت این مهم و براقادان خصمان برکت لری و میاسن اخلص تو بود و در هر کار یکله اعتماد بر سخن تو کردم نتایج آن بخیر و خوبی ظاهر شد و هر که زیام مصالح مهمات بوزیر ماصح سپار و هرگز دست ناکامی بدامن اقبال او نرسد و پایی حوادث گرد ساحت سعادت او نگردد چنانچه مرا از حسن را و رویت تو واقع است ^{۱۶}فر و هر چه رو کنم یا هر چه رو کنم مرست دست قومی چون

بکافات کردن
مستور در پشت
دشمن کردن
در آن زمان
تو را
و قبول کنجشک
بروزن پیش
کلنگ و میل
باشند ششکشان
بدان
و شکافند کونین
ب
که چگونه از
محمود نامر

انتقاص از شایسته از بیاد مثال حصول در دست نشانی غفلت

والا اگر بویان را یک فره از عاقبت اندیشی نصیب بودی آن نراغ هرگز بدان مراد نرسید و چهره
 آن ظفر و خواب هم ندیدی و خردمند باید که درین معنی بچشم عبرت نگردد و این اشارت بگوش خرد
 بشنود و بحقیقت بداند که بر دشمن اعتماد نباید کرد و خصم را هر چند ضعیف نماید خوار نباید داشت و چنانکه
 از عدولاف محبت شنود و اسباب نیک دوستی مشاهده نماید بدان مغرور نباشد قطعه دشمن اگر
 لاف مودت زند + صاحب عقلش نشمار و بدوست + مار همانست بسیرت که هست + گرچه بصورت
 بدر آید ز پوست + و فائده دیگر درین حکایت بدست آوردن وستان خالص و هواداران
 مخلص است که نافع تر و خیرتی و سودمند تر تجارتی بهمان تواند بود چه دوستی کار شناس
 و اعانت و امداد و مرزاغان را چنان نتیجه داد که از مملکت هول دل و هراس بسر منزل من سلامت
 رسیدند و اگر کسی موافق گردد و بدان که هم دوستان هوادار را عزیز تواند داشت و هم از
 مخالفان غدار دامن است و از در تواند چید کمال مراد و نهایت آرزو رسیده باشد
 و الله ولی التوفیق فردا بایر نکوخواه بعشرت نشین + و ز دشمن بدو امن صحبت بر چین
باب پنجم در مضرت غفلت و زبیدن از دست دادن مطلب
 را که گفت بر همین را که بیان کردی داستان حذر کردن از مکر دشمنان و بقول ایشان
 فریفته ناشدن و خود را از مضرت زرق و تزویر خصمان و آفت غدر و فریب عداوت چپه
 در مقام دوستی آمده باشند نگاه داشتن اکنون ملتبس آنست که باز نمانی مثال کسیکه در کسب
 چیز جدید و پس از ادراک مطلب غفلت و زبیده آنرا ضائع سازد و بهیچ بان شنا بکشد و نقش
 این بیات از صحیفه منقبت گستری فروخاند قطعه کاسی مبارک پی شنشاهی که حاصل میکنند اخترا
 آسمان از طلعت نیک اختر می + مود و دولت شود چون سایه پر بهای + بر هر آن بوی که تو ظل همایون
 گستر + من چه گویم در کمال کبریای حضرت + آفرین باد آفرین کن هر چه گویم بر ترے + بر خاطر
 خطیر شنشاهی که مورد فیض نامتناهی باشد مخفی نیست که اکتساب چیزه از محافظت آسان
 ترست چه بسیار نفاق نیک و مساعدت روزگار و امداد بخت بی آفت سے و رنج
 و چیز نایاب عمره ۱۲۵

خورد ۱۲۱
 ای دوست احباب
 کن از بدین خفته بود
 و غفلت
 میگردان آداب
 مطهر بیکست
 ۱۲۱
 خبر خواهر
 ترک صحبت نمان
 او کن ۱۲
 اسامی نفیون
 و حاصل ۱۲
 بدین فتن باشی ۱۲
 هستی ۱۲
 حاصل کردن ۱۲

رای در عین خواب از دغدغه مورچه دست بر سینه زد و بوزنه بدان جانب دید مورچه با دید که بر روی دسینه
رای میدید آتش غضب دل بوزنه افتاد و گفت با خود چون من پاسانی که تار و دیده ام چون خشم
سیاه هیچ شب روی خواب ندیده مورچه شب زنگ را این گستاخی که پای بر سینه مخدوم من تواند نهاد اگر بجا
پیدا شد پس حمیت جالیتش باعث آید و از قهر مورچه گساره بر آورد تا بر سینه رای زند و مورچگان بقتل
رساند و ز در فراید بر کشید که ای نا جوانمرد بیباک نگاه دار که جهان را از پای در خواسته آورد و در
جست و دست بوزنه با گساره محکم گرفت رای گنجره دزد از خواب بر آید و آن صورت مشابه گرفت
دزد را پرسید که تو کیستی و ز در جواب داد که دشمن و انای تو ام و بر غیت مال تو و حصول آمال خود بدینجا آمده ام
و اگر لحظه در محافطت تو اقبال نمودی این جاندار مشفق و دوست مهربان تو شهبان را از خون تو مال مال
ساخته بود رای کیفیت حال معلوم فرموده سجده شکر بجای آورد و گفت آری چون عنایت لایزال می
باشد و ز پاسان دشمن مهربان گرد پس و ز را بنواخت و از جمله مقریان گردانید و بوزنه را در زنجیر کشیده بجانب
اصطبل فرستاد و دزدیکه که شب روی بسته با مید و فینه دیوار خزینه مشکافت بواسطه آنکه قبای انش در دست
تاج دولت بر فرش نهادند و بوزنه که خود را جاندار و محرم امر میدانست چون خار نادانی در دهنش آویخته بود
لباس حرمت از تنش بر کشید و تنومنی خصم دانا که آفت جان است + بهتر از دوستی که نادر است
کامچه نادان کند همه ضرر است + اگر شش نفع هست مختصر است + و این مثل را فائده آنست که مرد عاقل
باید که طرح دوستی با خداوند عقل افکند و از صحبت دوست نادان بفرسنگها بگریزد و مشنوع
ز زندان و حرف جنس بگیرد + ز نادان و ز نادان بپرسد + اگر عاقل بود خصم تو بهتر + که با نادان
شوی یار و برابر + سنگ پشت چون این حکایت که بر فوائده شمار داشت استماع نمود
گفت ای دریای دانش گوش دل مرا بگو هر شایه و حکمت و زینت و ادبی اکنون باز گوئی که دوست
هر چند گونه اند کاروان گفت که حکما گفته اند از اهل روزگار جمعی که دعوی دوستی میکنند بر سه فریق انقسام
میبایند بعضی بمشابه غذا اند که از وجود ایشان چاره نباشد و همیشه بر تو جمال ایشان شمع صحبت نور تابان
پیت چراغ خانه دل روی یار است + دل از بهر چنان روی بکار است + و دیگر دمی بر مثال دوا اند که

کسیا و ساق درونی
مسیحی چون در باستان
در بعضی شب زنگ را
دیده ام چون خشم
رای میدید آتش غضب
دل بوزنه افتاد و گفت
با خود چون من پاسانی
که تار و دیده ام چون
خشم سیاه هیچ شب روی
خواب ندیده مورچه
شب زنگ را این گستاخی
که پای بر سینه مخدوم
من تواند نهاد اگر بجا
پیدا شد پس حمیت
جالیتش باعث آید و از
قهر مورچه گساره بر
آورد تا بر سینه رای
زند و مورچگان بقتل
رساند و ز در فراید
بر کشید که ای نا جوانمرد
بیباک نگاه دار که جهان
را از پای در خواسته
آورد و در جست و دست
بوزنه با گساره محکم
گرفت رای گنجره دزد
از خواب بر آید و آن
صورت مشابه گرفت
دزد را پرسید که تو
کیستی و ز در جواب
داد که دشمن و انای تو
ام و بر غیت مال تو و
حصول آمال خود بدینجا
آمده ام و اگر لحظه
در محافطت تو اقبال
نمودی این جاندار
مشفق و دوست مهربان
تو شهبان را از خون تو
مال مال ساخته بود
رای کیفیت حال معلوم
فرموده سجده شکر بجای
آورد و گفت آری چون
عنایت لایزال می باشد
و ز پاسان دشمن
مهربان گرد پس و ز
را بنواخت و از جمله
مقریان گردانید و
بوزنه را در زنجیر
کشیده بجانب اصطبل
فرستاد و دزدیکه که
شب روی بسته با مید
و فینه دیوار خزینه
مشکافت بواسطه آنکه
قبای انش در دست
تاج دولت بر فرش
نهادند و بوزنه که
خود را جاندار و محرم
امر میدانست چون
خار نادانی در دهنش
آویخته بود لباس
حرمت از تنش بر
کشید و تنومنی
خصم دانا که آفت
جان است + بهتر از
دوستی که نادر است
کامچه نادان کند
همه ضرر است + اگر
شش نفع هست مختصر
است + و این مثل را
فائده آنست که مرد
عاقل باید که طرح
دوستی با خداوند
عقل افکند و از
صحبت دوست نادان
بفرسنگها بگریزد
و مشنوع ز زندان
و حرف جنس بگیرد
+ ز نادان و ز نادان
بپرسد + اگر عاقل
بود خصم تو بهتر
+ که با نادان شوی
یار و برابر + سنگ
پشت چون این حکایت
که بر فوائده شمار
داشت استماع نمود
گفت ای دریای دانش
گوش دل مرا بگو هر
شایه و حکمت و زینت
و ادبی اکنون باز
گوئی که دوست هر
چند گونه اند کاروان
گفت که حکما گفته
اند از اهل روزگار
جمعی که دعوی دوستی
میکند بر سه فریق
انقسام میبایند
بعضی بمشابه غذا
اند که از وجود
ایشان چاره نباشد
و همیشه بر تو
جمال ایشان شمع
صحبت نور تابان
پیت چراغ خانه
دل روی یار است
+ دل از بهر چنان
روی بکار است +
و دیگر دمی بر
مثال دوا اند که

بجای

فردی بود که در بیکر کوه نهند سنگ سینه زان آمده فریاد کند آخر شکایت فراق و حکایت اشتیاق باکی
 از اینای جنس خود در میان آورد و گفت قطعه رفت یار و از روی او درون دل بماند همچو سرمه از پیشون تیش و گل
 بماند از جمالش شکل خود خواستم کسان کنم رخ نهفت و قصه با همچنان شکل بماند نمیدانم تا غریب من بچه
 محل درو حل بماند و پای دلش بکدام گل فرو رفته چه شدی اگر بطلوع صبح و صالش ظلمت شام
 غنچه گشتی و بطور طوبه جمالش خیالات عشق که مودی بخون شده تخی شدی بیت چه شود کان گل عینا
 بچمن باز آید مگر این جان ز تن رفته بتن باز آید رفیق او چون اینهمه اضطراب متسایده کرد و گفت
 ای خواهر اگر عیبی کنی و مرا و را متهم گردانی ترا از حال تو بیاگاهانم جفت سنگ شست گفت ای یار من
 و محرم اسرار من و سخن تو بهت و غرض از کجا صورت بند و در اشارت تو خلاف و تحت چگونه بداند
 و من مدتی است تا نقد محبت ترا بر محک امتحان زده ام و تمام عیار یافته و دانم که آنچه گوی بی شبهه را بیا
 گفت شنیدم که شوهر ترا بوزنه اتفاق مودت و وفای افتاده است و دل و جان بر دوستی او وقف
 کرده صحبت او را با هیچ نعمتی برابر نکند و ملاقات او هیچ لذتی مقابل نسازد و آتش فراق را با آب
 وصال آسکین میدهد و جمال او را عوض خیال تو بوس روزگار میساخت جفت سنگ شست
 که این سخن شنید آتش غیرت بپوش بر و دید و گفت بیست خون گشت در باری دلم دلدار یار دیگران
 مار کنار از اشک پراود کنار دیگران ای روزگار جفا کار من جمعیت مرا بیا و تفرقه بردادی گشت
 در بسم غموم نابود کردی یاری را که انیس خاطر تریان من بودی طبع گیران ساختی و حریفی را که بر
 بساط عشرت به نشاط دیدارش نقش مراد روی بدست دیگران انداختی و آن بی وفا پنداری که هرگز نم
 مرا از صفی صحبت خوانده بود و آن بیگانه دش گوی که همه عمر بوی آشنایی از چمن محبت نشنیده بیت آن شوخ
 که قدر من در پیش ندانست بیگانه شد و مصاحبت خویش ندانست یار او گفت حالا بودنی بوده است
 غم بهوده خوردن سود ندارد و تدبیری باید اندیشید که فراغت خاطر و ضمن آن محصول پیوند پس مطالع کتاب
 حیل که آیه ان کید کن عظیم بیان مقدمات آن میکند مشغول شد هیچ تدبیری بهتر از پلاک بوزنه بدست
 ایشان نیفتاد و در آن باب اندیشه کردند و جفت سنگ شست با اشارت خواهر خوانده خود را بیمار ساخت
 رنجور ۱۲

غموم غموم نابود کردی یاری را که انیس خاطر تریان من بودی طبع گیران ساختی و حریفی را که بر
 بساط عشرت به نشاط دیدارش نقش مراد روی بدست دیگران انداختی و آن بی وفا پنداری که هرگز نم
 مرا از صفی صحبت خوانده بود و آن بیگانه دش گوی که همه عمر بوی آشنایی از چمن محبت نشنیده بیت آن شوخ
 که قدر من در پیش ندانست بیگانه شد و مصاحبت خویش ندانست یار او گفت حالا بودنی بوده است
 غم بهوده خوردن سود ندارد و تدبیری باید اندیشید که فراغت خاطر و ضمن آن محصول پیوند پس مطالع کتاب
 حیل که آیه ان کید کن عظیم بیان مقدمات آن میکند مشغول شد هیچ تدبیری بهتر از پلاک بوزنه بدست
 ایشان نیفتاد و در آن باب اندیشه کردند و جفت سنگ شست با اشارت خواهر خوانده خود را بیمار ساخت
 رنجور ۱۲

در فکر و دریا باید رفت از سر قدم ساخته در آرم و اگر چون ماه بر اوج سپهر باید شناخت بگفت اندیشه خود را
 بگشاید که درون رسانم جان و دل و طلب این دارد بزل توان کرد و خلاصه آب و گل که عبارت از نشانه
 حیات است برای این علاج بنابر توان نمود بیت جان چه چیز است که هر تو فدا نتوان کرد + دل
 نثار تو توان کرد چه انتوان کرد + بیمار دار جواب داد که این نوع در دلت محض و صحن جان در رحم انسان
 حادث میشود هیچ دارد و جز دل بوزنه علاج نمی پذیرد سنگ پشت گفت این از کجا بدست توان آورد
 و چگونه پیدا توان کرد و خواب خوانده که منشأ این بکار بود و معالجه آن در دل او میکرد جواب داد که ما هم دستیم
 که بدست آمدن این دارد و دشوار است و مشقت تحصیل این علاج که حکم کسیر اعظم دارد بسیار و مشقت
 این خواندن هم بلکه برای آنکه دیدار با دلین یار و فادار بینی و وداع آخرین بکشی آخر پیاره را دیگر نه امید
 خفیت واقع گشت و نه راحت صحت حاصل و در بجز خون شربت در خورد و در خود نمی بینیم + بجز غم را حتمی در روزگار
 خود نمیدانم + اندیشه سنگ پشت از حد گذشته منالماند و میناک شد و چند آنچه وجه تدارک
 اندیشه منحصی جز گشتن بوزنه ندید بضرورت طمع در دست خویش بست عقل روشن رای زبان نصیحت
 کشاده میگفت ای نا جوانمرد اساس سابق دوستی و یگانگی را که میان تو و بوزنه است حکام یافته
 بدست غدر ویران کردن از مردمی و مردت دورست بیت حیف باشد که از برای زنی + پاره ساری
 بقدر پیرهنه + و نفس خیره روی ملاست آغاز نهاده و سوسه میکشد که جانب زن را که آبادان خانه
 و قوام معیشت و سر انجام روزگار محافظت بقدر و جنس بدو معلق است فرو گذاشتن و حق حرمت یاری
 که با تو نه جنسیت دارد و نه قرابت نگا داشتن از ملاحظه امور معیشت بر طرف مینماید فردی و محبت دین
 که خاک یار قدیم + هزار بار باز خون و دستان تو است + آخر الامر عشق زن غالب آمده رای بران
 قرار گرفت که تمذیل و فاراب سنگ غداری و رسم شکنند و پله نیزان هواداری را بگرد و غاسبک
 سنگ ساز و بیچاره ندانست که سمت بیوفائی داغ شقاوتی است که اثر آن جز بر ناصیه جان میگذرد و نتوان
 طاهر کرد و وصفت پیمان شکنی رقم نذرتی است که جز بر لوح حسین خاکساران مرقوم نشود و هر که بعد از وفای
 مرتبه شهرت یافت هیچ صاحب دل رغبت صحبت او نکند و آنکه به عهدی بیوفائی موسوم شدند و یکدیگر هیچکس

این جمله بقتل رسیده است
 بوزنه و سنگ پشت در معرفت غفلت
 در فکر و دریا باید رفت از سر قدم ساخته در آرم و اگر چون ماه بر اوج سپهر باید شناخت بگفت اندیشه خود را
 بگشاید که درون رسانم جان و دل و طلب این دارد بزل توان کرد و خلاصه آب و گل که عبارت از نشانه
 حیات است برای این علاج بنابر توان نمود بیت جان چه چیز است که هر تو فدا نتوان کرد + دل
 نثار تو توان کرد چه انتوان کرد + بیمار دار جواب داد که این نوع در دلت محض و صحن جان در رحم انسان
 حادث میشود هیچ دارد و جز دل بوزنه علاج نمی پذیرد سنگ پشت گفت این از کجا بدست توان آورد
 و چگونه پیدا توان کرد و خواب خوانده که منشأ این بکار بود و معالجه آن در دل او میکرد جواب داد که ما هم دستیم
 که بدست آمدن این دارد و دشوار است و مشقت تحصیل این علاج که حکم کسیر اعظم دارد بسیار و مشقت
 این خواندن هم بلکه برای آنکه دیدار با دلین یار و فادار بینی و وداع آخرین بکشی آخر پیاره را دیگر نه امید
 خفیت واقع گشت و نه راحت صحت حاصل و در بجز خون شربت در خورد و در خود نمی بینیم + بجز غم را حتمی در روزگار
 خود نمیدانم + اندیشه سنگ پشت از حد گذشته منالماند و میناک شد و چند آنچه وجه تدارک
 اندیشه منحصی جز گشتن بوزنه ندید بضرورت طمع در دست خویش بست عقل روشن رای زبان نصیحت
 کشاده میگفت ای نا جوانمرد اساس سابق دوستی و یگانگی را که میان تو و بوزنه است حکام یافته
 بدست غدر ویران کردن از مردمی و مردت دورست بیت حیف باشد که از برای زنی + پاره ساری
 بقدر پیرهنه + و نفس خیره روی ملاست آغاز نهاده و سوسه میکشد که جانب زن را که آبادان خانه
 و قوام معیشت و سر انجام روزگار محافظت بقدر و جنس بدو معلق است فرو گذاشتن و حق حرمت یاری
 که با تو نه جنسیت دارد و نه قرابت نگا داشتن از ملاحظه امور معیشت بر طرف مینماید فردی و محبت دین
 که خاک یار قدیم + هزار بار باز خون و دستان تو است + آخر الامر عشق زن غالب آمده رای بران
 قرار گرفت که تمذیل و فاراب سنگ غداری و رسم شکنند و پله نیزان هواداری را بگرد و غاسبک
 سنگ ساز و بیچاره ندانست که سمت بیوفائی داغ شقاوتی است که اثر آن جز بر ناصیه جان میگذرد و نتوان
 طاهر کرد و وصفت پیمان شکنی رقم نذرتی است که جز بر لوح حسین خاکساران مرقوم نشود و هر که بعد از وفای
 مرتبه شهرت یافت هیچ صاحب دل رغبت صحبت او نکند و آنکه به عهدی بیوفائی موسوم شدند و یکدیگر هیچکس

در دل خورده ع بسیار کس که آتش این غصه سوختند: اکنون جز حیل و دگر و تکیه که نمی شناسم و جز راه
و تدبیر و دگرگاری نمی یابم اگر عیاذ الله در جزیره سنگ پشتان قیام کرده بر رشته کار من افتد که دست
فکر از کشاوت آن عاجز آید اگر دل بدیشان تسلیم نکند محبوب من ماند از گرسنگی بمیرم و اگر خواهم که بگریزم
خود را در آب باید افکند و آن صورت هم مودی مہلاک شود و من از پیشه امان آباد خود بے اندیشه
عاقبت ز مام اختیار بدست سنگ پشت داده تمنای تماشا که جزیره او نکند مستحق هزار چندی من را
و جزا هستم فرو من دیوانه چو زلف تور با میکروم: هیچ لائق تر از حلقه زنجیر نبود پس سنگ پشت
را گفت وجه علاج آن مستوره ضالحه شایسته و تدارک آن بدست من آسانست هیچ و غده بخوراه
مرد که زمان مارا ازین نوع علت بسیار افتد و مادل بدیشان و هم و از ان هیچ رنجی باز نرسد
و مارا بس آسان باشد از درون سینه دل بیرون آوردن و باز بجای منادون و دیگر آنکه
ما بیدل زنده می توانیم بود و من بدین محقر با تو در مقام مضائقه نیستیم که علما گفته اند با چهار طائفه در چهار
چیز بخل و زیرین نیکو نیست اول بادشاهان چیر که از جهت صلاح خاص و عام از کسی طلبند
در بیع نباید داشت دوم درویشان مستحق که براس تقدیم خیرات و اذکار حسنیات از حق التذخیر
خواهند از ایشان باز نباید گرفت سوم شاگردان نیازمند که استعداد علمی حاصل کرده باشند و در
طلب آن بقدیم صدق پیوده ایشان را بدان رهنمون بایر کرد و چهارم دوستان یک حجت آنچه سبب فراغ
حاضر ایشان باشد و بدان دسترس بود و در ان مضائقه و مبالغه نباید نمود و فردول چه باشد کان بپای
و برے نتوان فلند چیست نقد جان که توان کرد بر جانان شایسته و اگر در منزل اعلام میکرد که دل
با خود می آورد و بس زیا بود که بقبم من حجت ترا صحتی کامل حاصل شد که من چنان از دل
خود تنگ آمد که جز آرزوی مفارقت او بر خاطر خطور نکند و از سبک غم و اندوه از اطراف و جوانب و
فرا گرفته و محنت ابنوه بر حوائی وی مستولی گشته هیچ چیز بر من از صحبت دل دشوار تر نیست و میخواهم که
رشته تعلق او قطع کنم شاید که از اندیشه هجران اهل و عیال و فکر فرو گذار شستن ملک مال بر من و دل نیز
ازین غمهای جگر سوز و فکر بامی جانکد از خلاصی یا بد فرو یار این یک قطره خون کورای می خوانند و دل
موصوف ۱۲ صفت ۱۲ موصوف ۱۲ صفت ۱۲ موصوف ۱۲ صفت ۱۲ موصوف ۱۲ صفت ۱۲ موصوف ۱۲ صفت ۱۲ موصوف ۱۲ صفت ۱۲ موصوف ۱۲ صفت ۱۲

۱۲
۱۳
۱۴
۱۵
۱۶
۱۷
۱۸
۱۹
۲۰
۲۱
۲۲
۲۳
۲۴
۲۵
۲۶
۲۷
۲۸
۲۹
۳۰
۳۱
۳۲
۳۳
۳۴
۳۵
۳۶
۳۷
۳۸
۳۹
۴۰
۴۱
۴۲
۴۳
۴۴
۴۵
۴۶
۴۷
۴۸
۴۹
۵۰
۵۱
۵۲
۵۳
۵۴
۵۵
۵۶
۵۷
۵۸
۵۹
۶۰
۶۱
۶۲
۶۳
۶۴
۶۵
۶۶
۶۷
۶۸
۶۹
۷۰
۷۱
۷۲
۷۳
۷۴
۷۵
۷۶
۷۷
۷۸
۷۹
۸۰
۸۱
۸۲
۸۳
۸۴
۸۵
۸۶
۸۷
۸۸
۸۹
۹۰
۹۱
۹۲
۹۳
۹۴
۹۵
۹۶
۹۷
۹۸
۹۹
۱۰۰

و این مراد بچه حیل و دوستان بدست آید روباه گفت اگر فرمان ملک شرف صدور یا بدین که کینه ملازمانم
 که طلب بر لبه قدم در راه حسبت و جوئے منم و امید هست که بمن اقبال سلطان و فرد و دولت جاودانی
 مقصود میسر شود و شیر گفت چه نوع بازے خیال بسته و کدام حیل از دفتر تو ویر فرو خوانده روباه گفت ای ملک
 بر خاطر من گذشته که شمار از پیشه بیرون آمدن متعذر است چه بعد از آنکه مو بر اندام نمانده و فر جمال و شکوه بها
 اندک نقصان پذیرفته حرکت فرمودن و خود را با تشا و بیگانه نمودن حشمت ملک و مهابت باو شاهسی رازیان
 وار و پس صلاح دران دیده ام که مطلوب را بدین پیشه آرم تا ملک سلع او را بشکند و برادر دل آنچه خواهد
 از و تناول فرماید شیر گفت او را از کجای آری جواب داد که در نزدیکی این پیشه چشمه است که از بسیار
 آب بحر عمان را میماند و در شیرین و لطافت از عین الحیات بازے نماید بیت در صفا چون رخ
 نگارین مست و در لطافت چو جان شیرین است و گارزے هر روز آنجا بجامه شستن آید و خرمی که
 خست کش اوست همه روز بر حوالے آن چشمه چو دشايد اورا بفریے بدین پیشه توان کشید اما ملک نذر فرید
 که چون دل و گوش او بخور و باقی را بردوان صدقه کند شیر نذر و عهد کرده بسوگند مو که ساخت و روباه به وقت
 مستوفی امید و لبسته روی بسر چشمه نهاد و از دور که خرا بهید رسم کیتی بجا آورد و ملائمت آغاز کرد
 و بملاطفت راه مخاطبت با و کشاده گردانید بیت بشیرین زبانی و لطف و خوشی و توانی که سلی بوی کشته
 پس پرسید که موجب چیست که ترار بخورد و نزارے بنیم گفت این گارز پسته مرا کار میفرماید و در بیمار داست
 من اہمال می نماید از غم غفلت تلف شدم و از بخوشے پاک ندار دو خرم عمرم نزدیک شد که بیا و قمار رود
 و او به برگ کاہے در شمار نیارد و مقنوی بخر خویش تیارے ندیدم و زکاہ و جوہمین نامی شنیدم و خورم
 هر روز خون در زیر این بار و ہمہ شب خاک مے لیسیم ز دیوار و کن عیم اگر زار و نزارم و کہ غیر از خاک
 و خون خور دے ندارم و روباه گفت اے تسلیم دل پائے دارے و قوت رفتار است بچه سبب
 این محنت اختیار کرده و بدین بلا مبتلا مانده خراجواب داد که من بیمار کشته شمرے دارم هر کجا روم
 از بار مشقت خلاص میسر نیست و نیز تنها بدین بلا مخصوص نیستم انہائے غنص من ہمہ ہمین رنج گرفتارند
 و وزیر این بار با ناله زار فرسودہ هر کس بقدر خویش گرفتار محنت است و کس را نداده اند

ایضا فی باب ۱۰
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

بعد از آن که صولت ملک مشاهد کرده بود افسانه و روغ مرا از قول راست امتیاز کرده و پاپای خود
 سرگورنیامی و این مثل بدان آوردم تا بدان که من بیدل و بے گوش خستم و توازن قائل که هیچ باقی
 نگذاشته و من برآی و خرد خود در یافتن و بسیار کوشیدم تا کار دشوار گشته آسان شد و جان بلب رسیده
 باز بر تو حیات بر اطراف بدن افکنده میت قتل این خسته به تیسر تو تقدیر نبوده و ز هیچ از دل بر حرم تو قصیر
 نبودن بعد از من توقع مصاحبت مدار و خیال مراجعت که از قبیل محالات است فرو گذار و یقین بدان که
 رباعی گرامه شوے بر آسمان کم نگرم و در سر و شوے به بوستان کم گذرم و در مایه جان شوی بهجت خرم
 یادت نکتم دیگر و نامت نبرم و سنگ پشت گفت راست میگوئی و اقرار و انکار من یکش مزاج دارد
 و در دل توازن جرات افتاد که همه عمر مرهم پذیرد و داغ بدر و آری و جفا کارے بر چهره من نشانی
 نهاد که محو آن در حیرت امکان نباید میدانم که دل بر جگر شربت تلخ فراق فراق باید نهاد و تن را سپری
 زهر آبدار بجران باید ساخت شنومی لائق مست ارباشدم در خون نشستی و تا چو یارے چنین
 و اوم ز دست بهیمو من هرگز شکست خود که کرد و اینک من کردم بدست خود که کرد و اگر شود جاوید جانم عذر خود
 هم نیار و خواست عذر این گناه و این بگفت و خلعت زده و شرمسار باز گردید و باقی عمر در مفارقت
 چنان یارے نیالید و میگفت فرد بر من بجز نجات من آمد و گریه یار و عاشاکه رسم جو و طریق تنم
 این ست و استان آنکه مایه حاصل کنی و دوستی بدست آر و آنکه از روی نادانی و غفلت از آباد داد
 و ندامت جاوید افتد و چند آنکه سر بر سنگ و سنگ بر سر زند مفید نباشد و اهل خرد باید که اشارت این
 حکایات را پیشواے کار خود سازند و مطلوبی که بدست افتد خواه از متاع دنیوے خواه از یاران
 معنوی آنرا عزیز دارند که هر آنچه از دست برود تنها باز نیابد و حیرت و تاسف مفید نباشد قطعه مطلوب چون
 بدست بود منتهی شمار و از آنکه کف ده که پشیمان آورد و بسیار کس که گنج زر آسان دهد و باد و آنکه زرنج
 بے در می خصبه با خورد و ز دست رفته باز نیاید هیچ حال و چند آنکه او فغان کند و جامه با درد
 اے غافل

لے در غمازده
 بکشد شادی
 شادی شکر
 بکشد دهر
 بکشد بکار بدو
 بکشد ای بیایند
 سازم
 نسبت مست
 ماری قابل عباد
 نیست
 بزم بزم
 کنایه از بزم
 شادی بزم
 الوار شکر
 طالب
 اختیار نماید
 و فوت
 شعور
 اے صاحب
 زلف ساز
 اے فاعل جهان
 از دست رفته

باب ششم در آفت تجسس و ضرر شتاب زدی در کارها

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

و پس از زیاروی از خلوتخانه غیب بهیمای شهادت خرامد و من اورا نامی نیکو و بقی شائسته تعیین کنم پس
در تربیت و تمثیل اوقی الغایه والا مکان کو شمش ^{۱۲} و سستی نامم تا احکام شریعت بیاموزد و به تہذیب
و تادیب او سستی جمیل بجا آرم تا با آداب طریقت متحلی گردد و بانندک روزگار کے در دین بزرگے عالی
مقام و شیخی صاحب گرامات و الهام شود پس اورا کریمہ در حبالہ نکاح آرم و از ایشان اولاد و حفا
پدید آیند و نسل بابرکت ایشان باقی ماند و نام ما بوسیله فرزند ان بر صفحہ روزگار پایدار بود و قطعہ بماند
نام در دوران کسے را نہ کہ فرزندی بماند یادگارش ^{۱۳} از ان نام معدت و رکوش ماندست ^{۱۴} پکرمی بنیدند
و رشاہوارش ^{۱۵} نرن گفت ای رفیق شفیق و ای شیخ صاحب طریقت این سخن ان اللق سجاده یینی و مناسب
شیخ گزاری نیست اولاً بوجود فرزند جزم کرده و امکان دارد کہ مر از فرزند نباشد و اگر باشد ممکن کہ سپر نبود و اگر
بود ممکن است کہ نزدیک و عمر مساعدت نکند فی الجملہ پایان این کار پدیدار نیست و تو چون ناوان خیال پرست
بر مرکب تمناشستہ و مانند خیال پرستان ناوان در عرصہ آرزو سمند میدوانے و نہایت این میدان ^{۱۶}
تقدیرانے قطعہ بارز و وہوس رہ نمے توان پیو و بلافت و عربده کار کے نمے توان پرداخت ^{۱۷} ہزار
کس تمنائے خام سوخته شدہ کہ روزگار کے را بکام دل نخواستہ ^{۱۸} دین تو مزاج عمل آن پارسا
مردوار کہ شہد و روغن بر روی و موی خویش فرو رخت ز اہر پر سید کہ چگونہ بودہ است آن حکایت ^{۱۹}
گفت آوروہ اند کہ مروے پارسا در ہمسایگی باز رگانے خانہ داشت و بمن مجاورت اور روزگار کے
بر فاقیت میکند اشت باز رگان پیوستہ شہد و روغن فروختی زیدان موالہ چرب و شیرین سود و ہا اندختی ^{۲۰}
حکم آنکہ پارسا مرد و اوقافے ستودہ داشت و پیوستہ حب آہی و مرزغہ و ن میل میکاشت باز رگان ^{۲۱}
بوے اعتقاد ہی کردہ بود و با محتاج اورا بر ذمہ ہمت خود گرفتہ و فائدہ توانا کے ہمین تواند بود کہ دل
در ویشے بدست آرد و ذخیرہ باقی از مال فانیے بر دارند فرو تو انگر اول درویش خود بدست آوردہ کہ نخرین ^{۲۲}
ز روغن ورم نخواہد ماند ^{۲۳} خواجہ باز رگان نیز فرصت خیر را غنیمت شمرود ہر روز از ان بصاعت کہ
بر بیج و شرابے آن اشتغال نمودی برای قوت زاید قدری میفرستاد و زاید از ان چیزے بکار برودہ ^{۲۴}
باقیے را در گوشہ مے نهاد و اندک فرصتے را سبوتے از ان پر شد روز کے پارسا در ان سبوتی نگریست ^{۲۵}

۱۲ از نوع انسانے
۱۳ بل درین محل دیوانے
بودہ است و ضرر بودہ است
۱۴ از سخن سنانست قائم
۱۵ از مدد ہرے بنجوبے
و جب جوبے ۱۲
۱۶ سزا نکر ۱۲
۱۷ شافع مقدس صاحب
۱۸ بنمود و جوبے
۱۹ سترفتہ سودا
۲۰ باعتبار تجارت
۲۱ شہد و روغن
۲۲ سر و می کردہ
۲۳ کندی و ان شین
۲۴ شہ الف بر
۲۵ اند است ۱۲
۲۶ اس بفرست طعام
۲۷ آوردہ ۱۲
۲۸ و نظارہ میگرد
۲۹

دش افروخته و شعله ندامت سینه اش سوخته بود و زاهد پرسید که چگونه بوده است آن حکایت گفت
 آورده اند که در زمان تدیم بادشاهی شکار دوست بود پیوسته بقصد صید توسن مراد تاخته و همواره کسند
 نشاط و در گردن شکار انداخته و این بادشاه را باز که بود که بیک پرواز سمغ را از قلعه قاف فرو برد
 و از بیم چنگال او بسط طائر در آشیانه سبز سپهر پنهان شد و منوی چو او باز کرد و پروبال خویش
 بر سبب شدی سینه چرخ ریش و گر جانب آسمان تاخته و عقاب فلک پر بنیداخته بادشاه این
 باز را عظیم دوست داشته و پیوسته بدست خود او را تربیت فرمود و اتفاقا ملک روزی آن باز
 را بدست گرفته لشکار رفته بود آهوانی از پیش برخواست و ملک از غایت شغف از پی او بتافت
 آهوان را در نیافت و از حشم و خدم جدا افتاد و برخی از ملازمان در پی می تاختند اما ملک چنان گرم میزد
 که صبا با آنکه بیک طرفه العین عالمی را طے کند بگردن میسید و شمال با وجود تیز روی غبار مرکب او را
 و زنیافت بیت راه زاندازه بدون رفته و پی نتوان برود که چون رفته و در آشنای این حال
 آتش عطش در اشتغال آمده و تشنگی بر ملک مستوی شد مرکب هر طرف میافت و آب جویان جوانب
 دشت و محراب می بود بدامن کوچه رسید و دید که از بالای آن آب بیک میکید ملک جامی در کشش داشت
 بیرون آورد و بزیر کوچه راند و آن آب که قطره قطره میکید و ران جام جمع ساخت چون پر شد و خواست
 که تخرج نماید آن باز پر نبرد و آب جام را تمام بر نخت بادشاه از آن حرکت کوفته خاطر گشته باز دیگر جام
 وزیر کوچه داشت تا مال مال شد خواست که بلب رساند و دیگر باره باز حرکت کرد و آن جام بر نخت عجز کرد
 لب آرد و چشیدن نکند از بد پناه از غایت تشنگی مضطرب گشته باز را بر زمین زده هلاک کرد و مقارن آن حال
 رکابدار شاه بر سید و باز را گشته دید و شاه را تشنه یافت فی الحال مطهره از فراک بکشد و جام را پاکیزه
 و خواست که شاه را آب دهد شاه فرمود که مرا بدین آب زلال که از کوچه فرو می چکید میله تمام است
 و حال آنکه قطره قطره در جام جمع شود و ندارم تو بالای کوچه بر آئی و از شمع این آب جام پر کرد و فرو برد
 رکابدار بزیر کوچه بر آمد چشمه دید چون چشم بخیلان سخت دل قطره آب بصد حسرت بیرون میداد
 و از دهان بر لب آن چشمه مرده و حرارت آفتاب در و ک اثر کرده عذاب زهر آمیز باب آن چشمه

۱۰ خنجر شاه است صفت
 ۱۱ عقاب و از آنجا که میگوید
 ۱۲ از غایت القات
 ۱۳ که نوران و چاکران
 ۱۴ سینه نشان و سینه
 ۱۵ سینه شمشیر و صاف
 ۱۶ سینه شمشیر این
 ۱۷ سینه شمشیر این
 ۱۸ سینه شمشیر این
 ۱۹ سینه شمشیر این
 ۲۰ سینه شمشیر این
 ۲۱ سینه شمشیر این
 ۲۲ سینه شمشیر این
 ۲۳ سینه شمشیر این
 ۲۴ سینه شمشیر این
 ۲۵ سینه شمشیر این
 ۲۶ سینه شمشیر این
 ۲۷ سینه شمشیر این
 ۲۸ سینه شمشیر این
 ۲۹ سینه شمشیر این
 ۳۰ سینه شمشیر این

۱۰ سینه شمشیر این
 ۱۱ سینه شمشیر این
 ۱۲ سینه شمشیر این
 ۱۳ سینه شمشیر این
 ۱۴ سینه شمشیر این
 ۱۵ سینه شمشیر این
 ۱۶ سینه شمشیر این
 ۱۷ سینه شمشیر این
 ۱۸ سینه شمشیر این
 ۱۹ سینه شمشیر این
 ۲۰ سینه شمشیر این
 ۲۱ سینه شمشیر این
 ۲۲ سینه شمشیر این
 ۲۳ سینه شمشیر این
 ۲۴ سینه شمشیر این
 ۲۵ سینه شمشیر این
 ۲۶ سینه شمشیر این
 ۲۷ سینه شمشیر این
 ۲۸ سینه شمشیر این
 ۲۹ سینه شمشیر این
 ۳۰ سینه شمشیر این

باید که تجربه را پیشوای خود سازد و آئینه را که خود را با بشارت حکما و نصیحت عقلا صیقل زند و در هر
 اوقات بجانب تانے و تدبیر گراییده از طریق تعجیل و خفت انحراف و زرد تا و فوراً قبال و دولت بسات
 سعادت او متواتر گردد و ادا و خیر و کرامت بجانب فضل و شہامت او متصل شود قطعه زبام دل
 کلفت صبر و کثرت باید که گوے عیش چو گمان جہد بر پائے بہ متنازع تو سن غفلت بعرصہ تعجیل نہ کہ آخر
 انگذت بر زمین بر سوائے بہ شتاب در خطرے افگند کہ گز حد سال بہ تو دست و پاے زرنے زان خطر
 بروں نائے نہ کن شتاب و زرا این علم روے متاب نہ کہ غیر صبر و سکون نیست رسم دانائے
 و دران مبتلا و گرفتارانی ۱۲

باب ہفتم در حزم و تدبیر از بلاے اعدا و بحیلہ خلاص یافتن

جمع عدد ۱۲ و ہجاء ۱۲

راے فرمود کہ شنو دم داستان کسے کہ بے فکر و تامل خود را در دریائے حیرت و ندامت انداخت و بھیم
 و تحمل نسبتہ دام پشیمانے و غرامت شد اکنون اگر صلاح باشد مضمون وصیت ہفتم را بتفصیل باز گوئی و ستان
 آنکس کہ در میان خصمان گرفتار آمدہ باز نماے و بیان کن حکایت کسے کہ دشمنان قوی از چپ و راست
 و مش و پس اورا در آیند و اضا بسیار شدہ و غلبہ کردہ اطراف و نواحے اورا فرو گیرند و خود در چہ ہلاک
 و قبضہ تلفت بنید و صلاح دران دانند کہ بایکے از ایشان موالات و ملاطفت باید و زید بلکہ عہد و پیمان
 باید بست تا بسلامت بجد چگونہ قدم درین کار نہند و بعد از آنکہ بدو معاونت دشمنے از ان ملا استخلاص
 روے نماید عہد را بچہ نوع باوے بوفارسا ند و گرد ملائمت برآمدہ طریق صلاح را بکدام بکشاید بر ہمین
 جواب داد کہ اغلب دوستے و دشمنے دائم و ثابت نیست چہ اکثر عارضیات ست و عارضے را زود
 زوال باشد لاجرم بعضے دوستہا ہم روزمان کم گرد و بلاکہ حکم عدم گیر و بر ہمین منوال دشمنیا نیز تغیر یافتہ
 از لوح سینہ محو شود و بعض اہل عالم حکم ابر بہاری دار و کہ گاہ میبار و و گاہ باز مے السید و آنرا
 دوائے و شاتے صورت نہ بند و رباعی باہر کہ دلم بدوستے داشت گمان بہ چون نیک بد بدوی بود عیا
 بر دوستے و دشمنے اہل زمان بہ دیدیم کہ نیست اعتمادی چندان بہ و مہر و کین اہل زمان در بی اعتباری
 ہمان حکم تقریب سلطان و جمال خوبان و آواز نور سیدکان و وفاے زمان و تملطف و یوا گمان

صاف و پاک از کثرت
 زین سازد و این خط
 و چاک شدن بضمیمہ
 لغت ندرای صلیب کی لغت
 اس سے ہشتیا کے
 و آگاہی در کار و فرام
 آوردن کار خوشین را
 نام نہاد و بیاد نہ است
 و گاہے قد بخند اعداد
 بعد از ہوا و تامل و فرام
 جید و یکون علم خدا
 اس کے طریق دوتیرہ
 ای نوجوانان

و سخاوت مستان و ارات عالمیان و فریب دشمنان دارد که بر هیچ یک از ایشان اعتماد نتوان کرد و
 دل در بقای آن نتوان بست فرد خوش مست عهد محبت بدوستان بستن : و س که چه سود که آن غمنا
 و فائے نیست : و بسیار دوستی باشد کمال اتحاد و نهایت یگانگی رسیده و اساس خلوص و خصیصه
 در آن بروز زمان سر با وج سپهر کشیده ناگاه اثر چشم زخمی آنرا از محض محبت بعین عداوت کشد و طراوت
 آن بوزیدن سموم بحران منطفی گردد و باز دشمنی قدیم و نزاع موروثی باندک لطافتی ناچیز گردد و بنای
 مودت بروخته تحسن شود و از نیجاست که خردمندان با دشمنان تالفت فرو نگذارند بیکبار گے طمع از دوستی
 منقطع نه گردانند و نیز جوهر دوستی اعتماد و کلی جائز نشمرند و بوفائے او مستطهر و مستوثق نباشند و از کلمات
 نایات اجب جملک هوتا نا که از مشرب نبوت کبرے مترشح گشته همین مضمون شرف و غنوح مییابد
 و آفتاب دوست از قسم دوست خود را که آن را از محبت ۱۲
 قطعه دوستی آنچنان نمے باید که بکنج در آن میان موی : و دشمنی هم بدان صفت خوش
 نیست : که زیارے نباشدش بوی : هر دو جانب نگاه خواهد داشت : هر گز اهیست معتدل خوئی
 و چون دانسته شد که دوستی دشمنی اهل زمان اعتبار کے چندان ندارد باید که دانا س عاقبت
 اندیش التماس مصالحت و مخالفت دشمن را چون متضمن دفع مضرتی در جبر منفعتی باشد فرو نگذارد
 و هر چه که کار او سرانجام ے یا بد و مصلحت وقت اقتضای کند آنرا در حصول غرض بکار برد تا بمن و دور
 و صلاح اندیشه فتح باب دولت روی نماید و صبح سعادت از افق کرامت طلوع فرماید و از قطار این
 صورت که تقریر افتاد حکایت موش و گربه است را ے گفت که چگونه بوده است آن حکایت
 گفت آورده اند که در بیشه بر دوع درختی بود در بلندی از تمام اشجار بر سر آمده و به بزرگ و اصال
 در میان درختان سرفراز گشته فرو هر درختی که میوه دارد بود بوستان را از دست برگ و نوا : و در زیر آن
 درخت سوراخ موشی بود در حلیص نهاد محال طبع تیز دهن ز و فهم که یک تال هزار عقده مشکل را بکشود
 و نیم لحظه صد نوع حیل بر خاطر گذرانید ے میت فسون کرد و موشی چاره اندیش : که دید ے حیل
 صد ساله از پیش : در حوالے آن درخت گربه نیز خانه داشت و آنجا صیادان بسیار آمدند ے و بدان
 نوا ے دام نهادند ے روز ے صیاد ے بنزدیک آن درخت دایم باز کشید
 یا ے نسبت ۱۲

حکایت موش و دانا و گربه
 ای بند و این غلظت ۱۲
 س که چه سود که آن غمنا ۱۲
 و فائے نیست : و بسیار دوستی ۱۲
 در آن بروز زمان سر با وج سپهر ۱۲
 آن بوزیدن سموم بحران منطفی ۱۲
 مودت بروخته تحسن شود و از نیجاست ۱۲
 منقطع نه گردانند و نیز جوهر دوستی ۱۲
 نایات اجب جملک هوتا نا که از مشرب ۱۲
 و آفتاب دوست از قسم دوست خود را ۱۲
 قطعه دوستی آنچنان نمے باید که ۱۲
 نیست : که زیارے نباشدش بوی : ۱۲
 و چون دانسته شد که دوستی دشمنی ۱۲
 اندیش التماس مصالحت و مخالفت ۱۲
 و هر چه که کار او سرانجام ے یا بد ۱۲
 و صلاح اندیشه فتح باب دولت ۱۲
 صورت که تقریر افتاد حکایت موش ۱۲
 گفت آورده اند که در بیشه بر دوع ۱۲
 در میان درختان سرفراز گشته ۱۲
 درخت سوراخ موشی بود در حلیص ۱۲
 و نیم لحظه صد نوع حیل بر خاطر ۱۲
 صد ساله از پیش : در حوالے آن ۱۲
 نوا ے دام نهادند ے روز ے ۱۲
 یا ے نسبت ۱۲
 مثله از دامن جمع ۱۲ صراح

وقدر که گوشت بر روی دامن بست گریه بر لعل ازان صورت غافل پوی کنان بجانب گوشت آمد و هنوز
 دنداناش بگوشت نرسیده که حلقش بجاقه دام گرفتار شد ^{چنانکه جلد صید است} شد رباغی حرص ^{اے پویان زودان} ست که جمله را بدام
 اندازد و اندر طلب مال حرام اندازد و حرص ست که جمله خلق را ز اسایش بی بازار و در رنج ملامت
 القصد موش نیز بطلب طعمه از سوراخ بیرون آمده از روی احتیاط بهر طرف چشم می انداخت و برین
 و بسیار وزیر و بالا نظر می افکند ناگاه چشمش بر گریه افتاد و با آنکه دیده اش از مشاهده بیست او تارک شد
 و رشته امیدش از سر پای عمر زندگانی بار یک گشت دل از جانبرد و نیک و در نگرست او را بسته
 بد بلا دید صیاد را بجان دعا میگفت و بر قید گریه شکر گزاری می کرد ناگاه بر یک جانب راه را سوز
 وید در کمین او نشسته و تیر توجیه در کان قصد نموده روی بدرخت آورد و زانغی مشاهده کرد که از
 بالا ای درخت میل گرفتن او دار و وحشت و درشت بر موش غلبه کرده هول و هراس برو می مستولی
 شد فرو آه زین طالع برگشته که هر روز مرا پاره بجائے بنماید که بلا بیشتر است ^{همان موش} موش اندیشه کرد که اگر
 پیش روم گریه مرا بگیرد و اگر باز گریه را سود در من آویزد و اگر بجائے قرار گیرم زانغ فرو آید و مرا بربا
 و من در میان این بلا ها چه سازم و این حیرت را بچه حلیت دفع کنم و قصه بر خصه خود بگویم و دوای
 درد بے درمان خود از که جویم ^{نقد سازد} است ندارم محرمی که مرا اصلاح کار خود پرسم ^{از خود} نه غمخواری کن و حال دل
 افکار خود پرسم ^{خلج} حالا درهای بلا باز است و راه بمنزل عافیت بس دور و دراز انواع افتخار روی
 کشاده و راه گریز بسته شده ^{بجو} با این همه دل بر جای بیاید داشت و دیده بر رگزار خلاص گماشت که ساقی
 روزگار اگر وقتی شربت نوش مراد چنانند گاهی نیز هر قدر با جلاب راحت بر آیم و بیت غمگین مشو که ساقی قدرت
 رجام و هر که صاف لطف میدهد و گاه در دهن مر و ثابت قدم است که نه پوشیدن خلعت و پوش آب نشا
 بخنده آرد و نه در نوشیدن جرعه نمخش از دیده اندوه اشک حسرت بار و فروز رنج و راحت گیتی مر جان دل
 مشو خرم که آئین جهان گاهی چنان گاهی چنین باشد اکنون مر ازین ورطه غنا هیچ نپا ہے بهتر از
 سایه عقل نیست و هیچ و تکیه شفق از استاد خروند و هر که رای قومی و از هیچ حال و شست نجو راه
 نهد و خوف و حیرت پیرامون دل نگذار و از سخن خرد مندان چنان فهم بشود که باطن عقلا باید که ثبات

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

من همیشه لغم تو شاد بوده ام و ناکامی ترا عین شاد کامی شمرده و همت من پیوسته بران مقصود بودی
 که ترا مفرق و بلالی روی نمودی و لیکن ^{خود} امر و زورین بلیه شریک تو ام و خلاص خود در چیزهای تصور
 کرده ام که خلاص تو نیز در آنست و من بدین سبب بر تو مهر بان گشته و حلقه در دوستی میبندم ^{بچه} فردا این
 دوستی است مشتمل بر غرضی که نفع دارد و نه ضرر و بر گیس ^{شقیق} است و فراست تو پوشیده ماند که من راست
 میگویم و درین سخن صورت خیانت و بداندیشی ندارم و نیز بر صدق مدعای خود و دگواه میگذرانم یک
 را سو که بر عقب در کمین نشسته و دیگر زراغ که بر بالای درخت مترصد ایستاده و هر دو قصد آن دارند که دانه
 از نهادن بر آرد هرگاه که تو نزدیک شدم امید ایشان از من منافع و طمع هر یک کله منقطع میگردد
 اگر مرا این گروانے و تاکید می که موجب طمیان خاطر گردد و بجای آری و رسائی دولت تو گر نیز هم غرض من
 بحصول رسد و هم بند های تو بریده شود هم مرا این نوع سود انیک باشد هم ترا به بعد از استماع
 این سخن در تامل افتاد و بدریای اندیشه مستغرق گشت و خواست که اطراف و جوانب این حکایت را
 بمقدم فکر نماید و عیار این اندیشه بر محک تامل تجربه کند موش دید که وقت بغایت تنگ است و گربه سر
 و در اندیشه دارد و آواز داد که سخن من بشنو و کجین سیرت و طهارت سیرت من و اثنی یاش و ملاطفت
 من در پذیرفته تاخیر منمائی که عاقل در کارها تردد و در و در مهلات توقف جایز نشمرد ^{پاک} غافل مشو
 ز کار که فرصت غنیمت است چنانچه من دل بوفای تو خوش میکنم تو هم بحیات من شادمان باش که
 رستگاری هر یک از مابقی و دیگر متعلق است و مثل من و تو راست چون کشتی و کشتیان است
 که کشته سبب کشتیان بکنار میرسد و کشتیان بپشتی کشته کار میکند و صدق من بازایش معلوم
 خواهد شد و عجل من بسبب فوت شدن فرصت است ^{خود} ترسم که عمر امان ندیدم و دگر چه امید انم
 که بر دل تو روشن شده که قول من از عمل قاصر نیست و کردار برگشتار راجح است و من عهده دوت
 بسته در عهده وفا می آرم تو نیز درین باب سر می در جنبان و کلمه بر زبان ران ^{نالب} و فرما اشارتی که
 چشم امید و ابرو بر گوشه های آن خم ابرو نهادم ^{و منجلی} اگر به سخن موش شنیده و جمال راستی بر صفحات حال در دیده
 شاد شد و موش را گفت سخن تو حق بنماید و از فحوائی کلام تو بوی صدق می آید و من این مصالحت را
^{خوش}

۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

می پذیرم و سخن باری عزائم را که الصلح خیر بگوش جان می شنوم و از مضمون این سخن که رباعی
 تا صلح توان کرد در جنگ مزین ^{بدل} تا نام توان جست رننگ مزین ^{تواضع} بر خلق جهان در مدارا بکشتاید
 پیش آک و سیوی مهر بر سنگ مزین ^{تواضع} تا جز نمیکنم و امید می دارم که از هر دو جانب بمن این مخالفت
 مخلص پیدا آید و مجازات و مکافات این نعمت بخوشیستن واجب گردانم و شکر منت آنرا ابد الکریم
 نمایم و من نیز بدستوریکه تو عهد کردی پیمان بستم و امید داری خیانت مست مصرع که بیایان بر من این عهد
 که بستم با تو اکنون بگو که مرا چه باید ساخت و با تو چه نوع میثاید پر داخت موش گفت چون
 نزدیک تو آیم باید که قعطی تمام و احترامی بسزای رعایت کنی تا دشمنان بمشاهده آن حال بر تانکید تو
 محبت و خلوص ما واقف شده خائف و خاسر باز گردند و من از سرفراختی خاطر نبد از پاسه تو بردارم
 اگر به قبول این معنی را التزام نمود و موش بامید دار که تمام پیش آمدگر به رسم اعزاز و اکرام بجای
 آورده و اگر گرم بر سید و انواع ملائمت و دلجوئی و نوازش و مهربانی در باره او رعایت فرمود
 چون را سوزناغ این حال مشاهده کردند دل از شکار موش برگرفته مراجعت نمودند چون موش بجات
 گریه از آن دو بلا خلاص یافت بریدن بند آغاز نهاد و باندیشیه در افتاد که خود را از بند بلا می دیگر چون
 نجات دهد و با بستگی در کار شروع میگرد و گریه بفرست در یافت که موش در فکر دور و دور از افتاده نرسد
 که بنده بریده سر خود گیرد و او را پاسه بسته بگذار و طریق غمناک که رسم دوستان است پیش گرفت گفت
 زود ملول گشته و اعتماد بر گرم عهد و حسن مروت تو برخلاف این بود چون بر حاجت خود دست یافتی
 و بر مراد دل فیروز شدی و وفا که عهد کاهل میمانی و در اینجا ر و عده دفع می اندیشی و من میدانم
 که وفادار و کس است که در طلبه عطار روزگار یافته نشود و حسن عهد جوهر لیسیت که در خزانه زمانه موجود
 نباشد و وثاق سمیرغ است که از و جز نامی در میان نیست و نگو عهدی بمشابه کیمیا می است که کسی
 را از حقیقت او نشان نیست ^{شرط} بیت نجو وفا که ز کس از زمین نمی شنومی ^{جزا} بهرزه طالب سمیرغ
 و کیمیا می باش ^{شرط} موش گفت حاشا که من چهره حال خود را بداغ بیوفائی موسوم سازم و نام نگو
 که بمیدتے مدید حاصل کرده ام در جریده بدعهدان ثبت کنم و من میدانم که وفا کند ارادت است

بزرگ است نام او ۱۲
 از خفت و نشودن و ۱۲
 اعراض ۱۳ ج ۱
 عار و شرم ۱۲
 مشغول شدن ۱۲
 اے باطمینان ۱۲
 اے بر دشت ۱۲
 اے خردین و بیرون ۱۲
 اے که ان در ۱۲
 اے که است ۱۲
 اے که پیکان ۱۲
 اے که ایجاز میخند و عده ۱۲
 اے که درون ۱۲
 اے که نبوده ۱۲

و تو مشهور به راه سعادت کیمیائی ست که خاک تیره را ز رَسازد و توتیای ست که دیده خیره را صاحب نظر
 گرداند مشام هر جان که بوک و فاشینده از رواج ^{طله} ریاحین محاسن صفات نصیب ندار و دیده دل
 که رنگ و فاندیده از مشاهد انوار مکارم اخلاق بی بهره بود ع اے خاک بران سر که در مغز و فانیست
 گریه گفت چون میدانی که وفات مشاطه عروس کمال ست و خال رخساره حسن و جمال باید که تو نیز عذار
 حال خود را بدین گلوله آرایش ارزانی داری که هر گلزار که در و نهال و فاندیده هیچ مرغ دل بر شاخ
 محتبش مترنم نگرود و هر رخسار که از خال و فاختالی باشد هیچ صاحب نظر بر تو التفات بران نیندازد و اینجا
 گفته اند ^{مرا نیده} بیت آنرا که طریق کرم و رسم و فانیست که گور بهشت ست که شالسته بانیست و هر که از لباس
 و فاختارے گردود در عیدی که بند و فانی نماید بد و آن رسد که برن دهبان رسید موش پرسید که چگونه بوده است
 آن حکایت گریه گفت آورده اند که در و ه از دهمای فارس و دهانی بود با تجربه تمام و کیاستی بالا کلام
 از جام روزگار بسے تلخ و شیرین چشیده و در کشاکش دوران بسی دشواری و آسانی دیده است جهان
 پیووده بسیار دانه بنظر یقین زیر کس شیرین زیانے و این دهبان زنی داشت که روش شمع شبستان
 بود و لعل شیرینیش در شکر ریزی نقل قلمی پرستان نقش آمیزے با صدف رنگ چون نو بهار و عشوه فروخته
 با هزار رنگ چون روزگار فرو گذر روح مقدس سرشته شد حبش ^{بیایم فانی} که آن لطافت و خوبی نه حد
 و گل ست پیر دهبان با چند آن نهرے که داشت بفق و فاقه روزگار میگذرانید و تخم توکل در مرغ
 و فو ض امرے اے اللہ می پاشید پیشه روزگار غدار خود انیست که مستحقان و ارباب هنر را محروم دارد
 و بے هنران و نامستعدان را با وج کامکاری و سرفرازی بر آرد و قطع کج روان را و دهند خد منما
 برگ کا ہے به راستان ندهند و گسسان را دهند شکر و قند به همایان جز استخوان ندهند پیر مزاج یا اسک
 در زراعت کمال نه موصوف بود چون اسباب آن کارنداشت عمرے به بیکاری و تنگدستی میگذاشت
 روزے زلفش از غایت فرو ماند گے زبان طعن بکشود که تا که در گوشه کاشانه بسبر برون و عمر عزیز
 و احتیاج ضیق معیشت صرف کردن آخر حرکت موجب برکت ست و اگر از دیوانخانه کرم برات
 الرزق عله اللہ نوشته اند طغرے الکاتب صیّب اللہ نیز بر گوشه آن شت او و اند

۱۰ غزل و او حافظ
 ۱۱ خبر شالست
 ۱۲ خبر راج
 ۱۳ خبر راج
 ۱۴ خبر راج
 ۱۵ خبر راج
 ۱۶ خبر راج
 ۱۷ خبر راج
 ۱۸ خبر راج
 ۱۹ خبر راج
 ۲۰ خبر راج
 ۲۱ خبر راج
 ۲۲ خبر راج
 ۲۳ خبر راج
 ۲۴ خبر راج
 ۲۵ خبر راج
 ۲۶ خبر راج
 ۲۷ خبر راج
 ۲۸ خبر راج
 ۲۹ خبر راج
 ۳۰ خبر راج
 ۳۱ خبر راج
 ۳۲ خبر راج
 ۳۳ خبر راج
 ۳۴ خبر راج
 ۳۵ خبر راج
 ۳۶ خبر راج
 ۳۷ خبر راج
 ۳۸ خبر راج
 ۳۹ خبر راج
 ۴۰ خبر راج
 ۴۱ خبر راج
 ۴۲ خبر راج
 ۴۳ خبر راج
 ۴۴ خبر راج
 ۴۵ خبر راج
 ۴۶ خبر راج
 ۴۷ خبر راج
 ۴۸ خبر راج
 ۴۹ خبر راج
 ۵۰ خبر راج
 ۵۱ خبر راج
 ۵۲ خبر راج
 ۵۳ خبر راج
 ۵۴ خبر راج
 ۵۵ خبر راج
 ۵۶ خبر راج
 ۵۷ خبر راج
 ۵۸ خبر راج
 ۵۹ خبر راج
 ۶۰ خبر راج
 ۶۱ خبر راج
 ۶۲ خبر راج
 ۶۳ خبر راج
 ۶۴ خبر راج
 ۶۵ خبر راج
 ۶۶ خبر راج
 ۶۷ خبر راج
 ۶۸ خبر راج
 ۶۹ خبر راج
 ۷۰ خبر راج
 ۷۱ خبر راج
 ۷۲ خبر راج
 ۷۳ خبر راج
 ۷۴ خبر راج
 ۷۵ خبر راج
 ۷۶ خبر راج
 ۷۷ خبر راج
 ۷۸ خبر راج
 ۷۹ خبر راج
 ۸۰ خبر راج
 ۸۱ خبر راج
 ۸۲ خبر راج
 ۸۳ خبر راج
 ۸۴ خبر راج
 ۸۵ خبر راج
 ۸۶ خبر راج
 ۸۷ خبر راج
 ۸۸ خبر راج
 ۸۹ خبر راج
 ۹۰ خبر راج
 ۹۱ خبر راج
 ۹۲ خبر راج
 ۹۳ خبر راج
 ۹۴ خبر راج
 ۹۵ خبر راج
 ۹۶ خبر راج
 ۹۷ خبر راج
 ۹۸ خبر راج
 ۹۹ خبر راج
 ۱۰۰ خبر راج

[illegible]

و پائے دلش بسته کند ارادت شد بیت لشکر کشید عشق و دلم ترک جان گرفت به صبر گریز پای سر اندر
 جهان گرفت به و آن جوان پسرتکی از ملوک آن دیار بود بجزم شکار بیرون آمده و از ملازمان و اوقاد
 چون پیش بر دو آهوی صید افکن آن شهر آشوب افتاد و از کمان ابروی او خندنگ ل و در بهت
 سینہ اش رسید اگر چه قصد شکار داشت بدام عشق گرفتار شد پرسید که ای شک پرری وای قبله تیان زری
 چه کسی و اینجا چون افتادی ^{کتاب از زبان دہقان} بیت ای میوه رسیده زستان کستی ^{موصوف ۱۲ صفت ۱۲} پوی آیت تو آمده در شان کیستی
 زن آه سر دزدل پر در و بر کشید و گفت ای دولت بیدار از حال نخت خفته می پر سے یا از قصه
 ویده بے خواب استفسار مینمائی ^{فانہ ۱۲} بیت سرے دارم که سامان نیست اورا به بدل دردی که در مان
 نیست اورا به موش روزگارم این پیر کهن سال ست دل بقرارم مقارن اندوه و ملال اساس ^{علاج ۱۲}
 لباسم این ست کرمی مینی و سر انجام کارم همین که مشا به مکنی عمرے ^{پیشین ۱۲} بسختی میگذا رانم و از زندگانی سچ
 لذتے ندارم جوان گفت اے مراد دل غمز دگان وای انیس خاطر دل شدگان ع حیف باشد
 چو تو شبها ز اسیر قفسے روا باشد که تو باین روے دلفریب مصاحبت پیری فروت اختیار کنی و باین
 سرایه حسن و جمال در فقر و فاقه روزگار گذرانے بیاتامن ترا بسر بر عزت نشاندہ ملکہ این ولایت سازم ^{بفاعت ۱۲}
 وراثت اجلال و اعزاز تو در ساحت این مملکت برافرازم ^{بند سازم ۱۲} متنوی ہر آنچہ از عمر پیشین رفت گورویش
 کنون روز نوست و روزے نو به بیاتما از در دولت و رایم به چو دولت خوش در آمد خوش بر آیم ^{سابق ۱۲}
 تو دل خوش باش تامن جان فروشم به تو ساقی باش تامن باوہ نوشم به زن نوید وصال شمنیدہ ^{جرا ۱۲}
 از عمدے کہ ہمین زمان بسته بود فراموش کرد و پیمانہ پیمان را بسنگ بیوفائے و بد عمدے لشکست
 و چون پسرا و اراکل خود دید گفت اے جان جهان فرصت غنیمت ست بر خیز و نزدیک من آئی تا ترا
 سوار سازم و تا بیدار شدن دہقان مسافے و در قطع کنیم زن سر دہقان را از زانو بر داشته بروے ^{راغب ۱۲}
 خاک نهاد و حیت و چالاک بر عقب جوان سوار شدہ دست اعتماد بر کمر بند محبت او ز و درین حال
 دہقان بیدار شد جوانے دید سوار الیتا دہ و زلفش دست وصال در کمر مراد او زده و دود از نهادش
 برآمد و گفت بیت یار من دل زرد و ستان برداشت به مهر دیریتہ از میان برداشت به آخر ای بیوفا

۱۰ اسنان نزول
 ۱۱ تو درین صحنه
 ۱۲ بہت است
 ۱۳ زمودہ و در کار
 ۱۴ بہیکہ و در خدمت
 ۱۵ کہ در خدمت
 ۱۶ افتادہ و در خواب
 ۱۷ کتاب از عشاق
 ۱۸ نسخہ و در بعض
 ۱۹ بر آیم بجای
 ۲۰ دھاصل شد
 ۲۱ و در سیر
 ۲۲ بہت است
 ۲۳ در جوانی
 ۲۴ با شوهر
 ۲۵ در ایستادہ
 ۲۶ در سرب
 ۲۷ خود را لے و باو
 ۲۸ باقی شد در لے
 ۲۹ کہ در سیر
 ۳۰ خود را لے
 ۳۱ در سیر
 ۳۲ در سیر

این چه نقش است که بر این گنجه و این نیزنگ چیست که باید عهدی بر آئینه زن گفت افسانه خوان و افسون
 مردم که از خوب رویان حسن عهد طلبیدن همان مزاج دارد که سیل را باثر یا جمع کردن و از جفا پیشگان وفا
 چشم داشتن چنان باشد که نهال گل در آتش گلشن کاشتند و تو گمان نشینده که گفته اند فرو گفتم ز مهر و زین
 رسم و قایم موز به گفتار مایه رویان این کار کمتر آید به پیر گفت از مقام انصاف قدم بیرون نهاده و
 در جفا کار بجنید دل آزار کس کشاده ترس از آنکه بکافات پیمان شکنی گرفتار شوئے و شامت
 نقض عهد و تور سیدع مکن که زود پشیمان شوئے و سود ندارد و زن بقول و کلمات نامنوده چنان
 گفت زود باش تا از جفا بادیه فراق خلاصی یافته خود را بسر منزل وصال رسانیم ملک زاده مرکب
 نیز رفتار با من نور دور یا گذار که شمال تندرو از همراهی او باز میماند و و هم تیز گرد تیز گامی او را نمیدانست
 تنویری چو اشک ماستقان گلگون خوش روی جهان پیا ترا ز شبنم خسر و بیایستن توانستی که چون بق
 بجستی از حد و غرب تا شرق در آن صحرای احسن گرفت و بیک چشم زدن از دیده دهبان غائب شدند
 بیچاره با وجود نذرت غربت و محنت مفارقت بر عقب روان شمع دروندگان راه میسر شد و از پی
 میروند و با خود اندیشه میکرد که عهد زمان را وفائے و وثاق ایشان را بقائے نباشد و ذکر این فغان
 و فاد من بر سخن وے اعتماد کرده ترک وطن مالوف و مسکن معمود خود کرد و حال آنکه روئے باز گشتن
 دارم و نه راه از پی رفتن تا عاقبت کار من بچه انجامد و خاتمت حال کجا کشد و **نور و میر**
 گرد جهان از پی دل بے سرو پایا چکنم کار مرا با و سری پیدائیت با ما چون مقدار سه فرسخ راه رفته شد
 بچشمه آب و سایه درخت رسیدند محبوب کوفته شده و جوان را نیز اثر لال پدید آمده گفتند ساعتی اینجا
 بپایرامیم و بعد از آن سودگه بارے و گیه براه در آیم پس از مرکب پیاده شده پناه بسایه درخت آوردند
 و زمانے بر لب آب نشستند از هر باب باجرائے و مستند جوان بهماشای روی رنگین و زلف مشکین آن
 دلربا دیده کشاده و حلقه طره غالیه را بر حوالے رخسار گلنیک یار چون جعد نقشه بر صفحه یاسمین معاینه
 و دیده میگفت بمیت زلف مشکین حلقه ات بر روی گلگون بسته اند پی مے ندانم روز و شب
 بر یکدگر چون بسته اند و آن نگار عشوه گر بر قامت و قریب آن لیسر که در گلستان حسن نهالی بود

حکایت
 در حرم
 تدبیر
 خلاصی
 از بلا
 این چه نقش است
 که بر این گنجه
 و این نیزنگ
 چیست که باید عهدی
 بر آئینه زن
 گفت افسانه خوان
 و افسون
 مردم که از خوب رویان
 حسن عهد طلبیدن
 همان مزاج دارد
 که سیل را باثر یا
 جمع کردن و از جفا
 پیشگان وفا
 چشم داشتن چنان
 باشد که نهال گل
 در آتش گلشن
 کاشتند و تو گمان
 نشینده که گفته
 اند فرو گفتم
 ز مهر و زین
 رسم و قایم موز
 به گفتار مایه
 رویان این کار
 کمتر آید به پیر
 گفت از مقام
 انصاف قدم
 بیرون نهاده و
 در جفا کار
 بجنید دل آزار
 کس کشاده ترس
 از آنکه بکافات
 پیمان شکنی
 گرفتار شوئے
 و شامت
 نقض عهد و تور
 سیدع مکن که
 زود پشیمان
 شوئے و سود
 ندارد و زن
 بقول و کلمات
 نامنوده چنان
 گفت زود باش
 تا از جفا بادیه
 فراق خلاصی
 یافته خود را
 بسر منزل وصال
 رسانیم ملک
 زاده مرکب
 نیز رفتار با من
 نور دور یا
 گذار که شمال
 تندرو از
 همراهی او باز
 میماند و و هم
 تیز گرد تیز
 گامی او را
 نمیدانست
 تنویری چو
 اشک ماستقان
 گلگون خوش
 روی جهان
 پیا ترا ز
 شبنم خسر و
 بیایستن
 توانستی که
 چون بق
 بجستی از حد
 و غرب تا شرق
 در آن صحرای
 احسن گرفت
 و بیک چشم
 زدن از دیده
 دهبان غائب
 شدند
 بیچاره با
 وجود نذرت
 غربت و محنت
 مفارقت بر
 عقب روان
 شمع دروندگان
 راه میسر شد
 و از پی
 میروند و با
 خود اندیشه
 میکرد که عهد
 زمان را وفائے
 و وثاق ایشان
 را بقائے
 نباشد و ذکر
 این فغان
 و فاد من
 بر سخن وے
 اعتماد کرده
 ترک وطن
 مالوف و مسکن
 معمود خود
 کرد و حال
 آنکه روئے
 باز گشتن
 دارم و نه
 راه از پی
 رفتن تا
 عاقبت کار
 من بچه
 انجامد و
 خاتمت حال
 کجا کشد و
 نور و میر
 گرد جهان
 از پی دل
 بے سرو پایا
 چکنم کار
 مرا با و سری
 پیدائیت
 با ما چون
 مقدار سه
 فرسخ راه
 رفته شد
 بچشمه آب
 و سایه
 درخت رسیدند
 محبوب کوفته
 شده و جوان
 را نیز اثر
 لال پدید
 آمده گفتند
 ساعتی
 اینجا
 بپایرامیم
 و بعد از آن
 سودگه بارے
 و گیه براه
 در آیم پس
 از مرکب
 پیاده شده
 پناه بسایه
 درخت آوردند
 و زمانے
 بر لب آب
 نشستند
 از هر باب
 باجرائے
 و مستند
 جوان
 بهماشای
 روی رنگین
 و زلف
 مشکین آن
 دلربا دیده
 کشاده و
 حلقه طره
 غالیه را
 بر حوالے
 رخسار
 گلنیک یار
 چون جعد
 نقشه بر
 صفحه
 یاسمین
 معاینه
 و دیده
 میگفت
 بمیت
 زلف
 مشکین
 حلقه
 ات بر
 روی
 گلگون
 بسته
 اند
 پی مے
 ندانم
 روز و
 شب
 بر یکدگر
 چون
 بسته
 اند و آن
 نگار
 عشوه
 گر بر
 قامت
 و قریب
 آن لیسر
 که در
 گلستان
 حسن
 نهالی
 بود

خویش میگوشت بکن قانون حکمت را فراموش بکسی که کار بر بنیاد سازد و بنای عقل را آباد سازد
گرچه گفت ای موش تو بگفت زیرک و دانا بوده و من پایی ترا و خردمندی تا این غایت نمیدانستم و مقدار
دانش و هنر تو بدین درجه نمی شناختم و مرا ازین بنحان بهره مند گردانیدی و منافع ابواب تجربه کیا ست
بیست من باز وادی اکنون میخواهم که اعلام فرمائی از ان صورت که هم بند من کشاوه شود و هم تو سبلا
مانی و تقریر نمائی که آن بر چه وجه تواند بود موش بخندید و گفت رع هر کجا در دے ست در مانش
مقرر کرده اند خیال من آنست که بند های ترا بریم و یک عقده که اصل الباب است از براے
گرد جان خود گاه و ارم و فرصت طلبیم که ترا کاری از قصد من فرقیه تر پیش آید و بمن نتوانی پرداخت
و فراغت آن نباشد که رنجی بمن رساننی پس آن عقد را نیز بریم تا ترا از بند و مرا نیز از گزند خلاصی روی
نموده باشد گرچه دانست که موش در کار خود کامل ست و برفسون و غریب از راه نخواهد رفت تا کام بدان
اندیشه راضی شد و موش عقد را برید و یکی که عده بود بر قرار بگذاشت و آن شب را با فسانه بی پایان رسانید
چند آنکه غفای سحر و رافق مشرق پرواز آمد و بال نور گستر خویش بر اطراف عالم گسترده میت فلک تیغ
مهر از میان بر کشید شب تیره و امن از دور کشید و صیادان از دور پدید آمد موش گفت وقت آنست که
از عده عهد بیرون آیم و آنچه ضامن شده بودم تمام ادا کنم و گرچه را چون دیده بر صیادان افتاد
بلاک خود را یقین کرده انتظار قتل می کشید که موش عقد باقی را برید گرچه از هول حبان گرو موش
تیا به پاسه کشان بر سر درخت رفت و موش از چنان در طه خلاص یافته در سوراخ خزید صیاد
رشته های دام گسته و گره ها بریده وید حیرت بر و ستولی شده بقیه را برداشت و نا امید باز گشت
زمانی بر آمد موش سر از سوراخ بیرون کرده گرچه را از دور بدید رسید که نزدیک او رود گرچه آواز داد و
نادیده مکن چو دیده باشی مرا با احترام از چرامی نمائی و احتیاب از چه رو امیدارے و مگر ندانسته که دوستی
بسیار عزیز بدست آورده و براسے اولاد و احفاد و اصحاب و احباب خود و خیره نفس حاصل کرده
پیشتر آئی تا مکانات نیکوئی ترا بروت خویش بجای آرم و مجازات مروکے و مردانکے خود را
نخو تر و جی مشا به کنے و من نمیدانم عذر الطاف تو بکدام زبان خواهم و شکرا شفاق و اعطاف ترا

بجای دوان و انجان
نفس انسانیه است
باقیاب علوم نظریه
و انساب مکتبه نامه
بر عثمان فاضله بقدر
حافظت انسانی ۱۲
بجای جواب
بجای ۱۲
را قلم کرده آغاز عمل
نمایند ۱۲
جمع منقح
و ان کلید باشد ۱۲
و ان در گزند ۱۲
بجای
فنا و قدر ۱۲
و از او اندر ۱۲
بجای اس عقده
بجای دیگر به ما
بجای ۱۲
از دوست صیاد
مقبول سے شوم
۱۲
و ان ۱۲

از آشنائی تو گزینم و هر که با غیر جنس خود را میزد بدو آن رسد که بدان غوک رسید گریه پرسید که چگونه بوده است
 آن حکایت گفت آورده اند که موشی بر لب چشمه وطن گرفته بود و در پائے درختی سر منزه ساخته و غوک
 نیز در میان آب بسیر میبرد و گاه گاه کسب هوا بکنار چشمه می آمد روزی بر لب آب آمده بنغمه دل خراش صدا
 میکرد و از خود بلبل میزد و داستان بر ساخته تا واز ناخوش مرغ دلمه از نفس قالب می ریخت و فریاد می کرد
 صوت دل آزار ناگه داشت و لی اصول او در کمال زشتی بود و در آن حال موش در گوشه مقام
 خود نبر می مشغول بود راست که نعره شورا نگیز غوک شنید تحیر شده با ننگ تماشای خواننده بیرون آمد و سماع
 نعمات او مشغول شده دستی بر هم میزد و سری می جنبانید غوک را آن اطوار که نمودار تحسین کرد و نمی نمود
 خوش آمد و با موش طرح آشنائی افکند زبان خرد او را از مصاحبت تا جنس منع میکرد و هوا به طبع او را
 بر متابعت موش میداشت قصه با هم خوش بر آمده همواره مصاحبت بودند می و حکایات خوش و
 روایات دلکش بر یکدیگر خواندند و شنوی نرد دل با هم گرم میافتند و زو سوس و سینه می پر داختند
 غوک نرد موش و شاد آمدی پنج ساله قصه اش یاد آمدی و جوش نطق از دل نشان دوستی است
 لبیکه نطق از بے افته است و موش روزی با غوک گفت که من وقتاً میخواهم که با تو را از گویم و غمی که
 در دل دارم باز رانم و تو در آن محل بزیر آب قرار داری بیت آنجا که توئی آمدن من مشکل و اینجا
 که منم هزار مشکل در دل و چند آنکه نعره می زنم از آواز آب نمی شنوی و هر چه فریاد میکنم از غوغا که
 غوکان دیگر استماع نمیکند حیل باید کرد که چون من بر لب آب آیم تو واقف شوی و بے آنکه نعره زنم از
 آمدن من آگاه گردی غوک گفت راست میگوئی من نیز بارها درین اندیشه افتاده ام که اگر یار من بر لب
 آب آید من در تنگ این چشمه چگونه آگاه شوم و از عهده انتظار او که برای دیدار من کشد چنان بیرون آیم و
 گاه باشد که من نیز بد رسوخ می آیم و تو از جانب دیگر بیرون رفته بدتی منتظر میباشم خواستم که ازین معنی با تو
 ششم در میان منم تو خود بکرامتی که داری این صورت اظهار کردی و بصفای باطن کنون ضمیر مرا ظاهر
 ساختی اکنون تدبیر این قضیه هم تعلق بتو دارد و ع ذهن لطیف تو همه فکر کن که موش گفت مرا شسته
 تدبیر پست افتاده است و چنان صواب دیده ام که رشته دراز پیدا کنم یک سر بر پائے تو بندم

۱۰
 ۱۱
 ۱۲
 ۱۳
 ۱۴
 ۱۵
 ۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰
 ۳۱
 ۳۲
 ۳۳
 ۳۴
 ۳۵
 ۳۶
 ۳۷
 ۳۸
 ۳۹
 ۴۰
 ۴۱
 ۴۲
 ۴۳
 ۴۴
 ۴۵
 ۴۶
 ۴۷
 ۴۸
 ۴۹
 ۵۰
 ۵۱
 ۵۲
 ۵۳
 ۵۴
 ۵۵
 ۵۶
 ۵۷
 ۵۸
 ۵۹
 ۶۰
 ۶۱
 ۶۲
 ۶۳
 ۶۴
 ۶۵
 ۶۶
 ۶۷
 ۶۸
 ۶۹
 ۷۰
 ۷۱
 ۷۲
 ۷۳
 ۷۴
 ۷۵
 ۷۶
 ۷۷
 ۷۸
 ۷۹
 ۸۰
 ۸۱
 ۸۲
 ۸۳
 ۸۴
 ۸۵
 ۸۶
 ۸۷
 ۸۸
 ۸۹
 ۹۰
 ۹۱
 ۹۲
 ۹۳
 ۹۴
 ۹۵
 ۹۶
 ۹۷
 ۹۸
 ۹۹
 ۱۰۰

وحشی از موافقت ایشان دست بردارد و هیچ خردمند آن را بر عداوت حمل نکند اما چون فائده منقطع گشت
 ترک موافقت بصواب نزدیک تر نماید قطعه هر که از فائده میرسد و دیدن او راحت جان و دل است
 و آنکه از فائده نتوان گرفت به صحبت او را ضرری عاجل است و دیگر آنکه اصل خلقت من و او عبادت
 سرشته شده و آوازه دشمنی ما و شما باستماع رسیده و در طبائع قرار یافته و بر دوستی که بضرورت
 بجهت روا شدن حاجت حادث گشته باشد چندان تکیه نتوان کرد و آثر زیادت و زنی نتوان نهاد
 که چون غرض از میان بر خیزد هر آینه بقرار اصل باز رود چنانکه آب با دایمی که بر سر آتش دارد
 گرم باشد و چون از آتش باز گیرد همان سرد گردد که بوده و همه کس دانند که هیچ دشمن موش را زیانکار
 تر از گر بنیت و من ترا بخود هیچ اشتیاقی نمیشناسم بجز آنکه میخواسته که از خون من نباشا شربت تریب
 کنی و گوشت من بجای مناری بکار بری و هیچ تاویل نشاید که من بتوفیق شوم و بدوستی تو مستطیر
 و مستوث گردم عگر به را با موش کی بود دست مهربان و عگر به گفت این سخنان از دهن و عگر به
 میگوئی یا نه نفس الامر نهزل و مطایبه میکنی موش جواب داد ع در جان باز ع چه جا ع باز ع
 باشد ع این سخن از روی تحقیق میگویم و یقین میدانم که سلامت آن نزدیک تر است که ناتوانی
 چون من از صحبت توانائی چون تو احراز کند و مرد عاجز از مقاومت دشمن قادر بر هیزد که اگر بخلاف
 این اتفاق افتد زخمی رسد که هیچ مرهم علاج پذیر نیست هر آن که تر که با مهربانتر و چنان افتد
 که هرگز برنجیزد ع حالا مصاحبت وقت دران ع بنیم که من از تو بر حذر باشم و تو از صیاد محترز باشی
 و پس ازین میان من و تو صفای عقیدت معتبرست و نباشی مخالفت بر نشانند روحانی و تعارف
 جان به تربیت چون میان من و تو قربت جانی باشد ع چه تفاوت کند از بعد مکاتف باشد ع
 بر همین اختصار باید نمود که اجتماع محال است و نقطه اتصال خارج از دایره قیل و قال گریه اضطراب
 آغاز کرده جز ع مشتمل بر آب دیده و فریغی منظومی بر سوز سینه ظاهر گردانیده گفت قطعه زهم بر بدن
 یا دران به تیغ ناکامی ع چو هست عادت دوران مرا چه تا و است ع بین مفارقت جان زتن چگونه
 بود ع بجان دوست که بحیران هزار چندان است ع برین کلمه یکدیگر را و دایع کردند
 بانه قسمه ۱۲

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰